

ТИХОМИРЪ СТОЈАНОВСКИ
ДРУМ ЗА МАКЕДОНИЈА

ТИХОМИР СТОЈАНОВСКИ

ДРУМ ЗА МАКЕДОНИЈА

Скопје, Македонија

1997

Книга прва

Сеус го праќа ангелот со
веста за монотеизмот.
Според толкувањето на
Ташко Д. Белчев

CIP - Каталогизација во публикацијата
НУБ "Св. Климент Охридски", Скопје

886.6 - 4

СТОЈАНОВСКИ Тихомир

Друм за Македонија / Тихомир Стојановски.

- Скопје : Културен центар "Скрб и утеха", 1997.

- 252 стр. : илустр. ; 20см. - (Едиција Лицеум)

Автор на цртежот на насл. стр. : Симе Пандовски

Оваа книга им ја дарувам на :

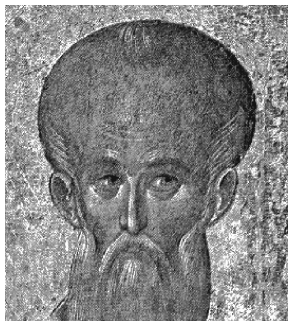
На Аман Амандатов, Македонец од Солун запишан во Стариот завет на Светото писмо, на Хомер кој ги запиша древно-македонските епови "Илијада" и "Одисеја", на Еврипид кој избега од Атина кај македонскиот цар Архелај, на македонскиот цар Филип II кој ја создаде славната фаланга и ја обедини Македонија, на цар Константин роден во Нашија (Ниш) кој го воведо Христијанството во Второто македонско царство кое ви го поттураат како Византија, на цар Јустинијан роден во село Таор близу до Скопје кој го воведо Јустинијановиот кодекс, на Самуило зад кого иде Орфеј, како што еднашката рекла Баба Ванѓа, на Грците кои за себе велат дека се Македонци, на Б'лгарите кои за себе велат дека се Македонци, на Албанците кои за себе велат дека се Илири, на Илирите кои се само синоним за Македонците оти на древно-македонски Ил-значи сонце, на Словените и Славјаните нашите браќа кои се благо-словени, или се оние кои ги знаат словата или се, ако се водиме по англискиот јазик, само некакви робови, на македонската духовна фаланга : Ташко Белчев, Васил Иљов, Ангелина Маркус, Вангел Божиновски, Душко Алексовски, Симе Пандовски и Ристо Ивановски. На македонскиот народ, на "Скрб и утеха", на Александар Џуровски, Игор Стојановски, Владо Денчов, Слободан Дончевски, на македонските Светители, цркви, манастири, иконостаси, икони, фрески и резби. На македонската песна и архитектура. На сите кои со своето срце и душа се вградија во македонските

сторенија, на Пеаните како древно-македонски химни, на Баптите како свештенослужители во химните кон Божицата Котито (се коти-божица на плодноста), на македонската митологија од Олимп, на македонските зборови кои ќе ги изнајдете како латински и старогрчки во белосветските речници. На Македон, син на Сеус и Тија, еден од 12-те Олимписки Богови. На македонските лингвисти кои не собраа ниту толковен, ниту етимолошки речник на македонскиот јазик. На Европа на која Историјата и е приказна за да се знае кој доминира. На мојот учител Крсто кој на часовите по македонски, во IV одделение, не учеше да ги пееме македонските народни песни, на мојот духовен учител Мирјана Милошевиќ, на Радмила и Томислав Стојановски. На Стевче Ацевски од Малме, на Ристо Поповски од Мулхеим ан де Рур. На Весна и Симон, на Аристотел, на Пителија, Питагора, Иродот, Ератостен, на "Македонско сонце", на критско-микенскиот меч најден во Тетово, на македонската карма и величие, со сиот свој разум, со сета своја душа, со сето свое срце, Македонци мои, вашиот Тихомир Стојановски.

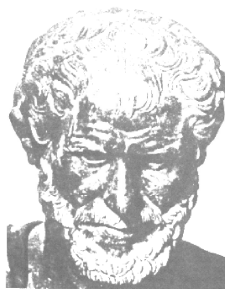
Оваа книга не ќе излезеше без финансиска поткрепа на :

Стевче Ацевски од Малме
Театарот "Скрб и утеха" од Скопје

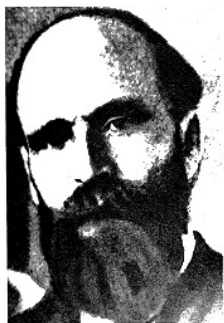
Погледнете ги ликовите на овие наши предци. Воочете ја сличноста на нивните ликови. Нели припаѓаат на еден ист ген ?

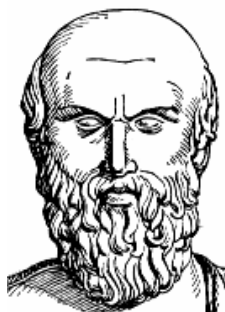
Свети Климент

Аристотел

Димо Хаџи Димов

Есхил

Григор Прличев

Еврипид

Ѓорче Петров

Херодот

Васил Главинов

Сократ

Рајко Жинзифов

Херакле

ТИГАРОТ И ПЕПЕРУТКАТА

Ден после претставата на "Битеф" театарот од Белград, на Драмскиот театар од Скопје му ја исклучиле водата. Директорот на театарот предвидува дека истото ќе му се случи и со парното и струјата. Белграѓани гостуваа со "Медеја", како што пишува во рекламниот материјал од Еврипид. Иако играат, односно играше една актерка со сопствената присутност и уште една со гласот. Да се изгради театар, но не од камења и цигли, пишува Еуџенио Барба во својата книга "Чун од хартија". Не знам дали нему некогаш му ја исклучуваат водата. На Драмски театар му е потребна зграда. Не, вели господинот Барба, зборовите се чунови носени од матицата. - Не - му вела јас, нема вода. Ден после претставата на "Битеф" театарот од Белград. Еврипид е виновен за сè. Неговите дела врзани со вистински настани. Можеби затоа умрел далеку од Атина, на дворот на македонскиот цар Архелај. Ако Брехт не лаже, му се заканувале со судења. На Еврипида. Архелај со жена си Клеопатра имал син Орест. Тоа случајно е наслов на една Еврипидова трагедија. Втората случајност е трагедијата која го носи името "Архелај". Бараката на Драмски ме потсетува на МОТ. Неодамна на оваа сцена му се случи на Чернодрински да се врати дома. Добро ни дојде Еврипиде! Две дами се премалку за да се одигра твојата судбина. Точката со која "Битеф" допира до тебе е нивниот однос кон сопственото време. Да се доведе ред! Реплика од претставата. Икона и метафора. Миодраг Табачки и неговата сценографија. Што значи театарот за мене? Дали ми е

нужна претставата? Еврипид се враќа дома. Само играта е жива, само зборовите остануваат, пишува господинот Барба. Не знам дали тој понекогаш се навраќа дома? Џулија Варли на овогодишниот МОТ ни држи предавање за "мртвиот брат". Чун од хартија или пловечки острови. Пердувите од претставата "Медеја" летаат како снежна вејавица. Зима е нели? Мислам кај нас во Данска. Хамлет е виновен за сè. Го спомна еден министер на една прес конференција некаде. Македонија ја сечат Јасминот и Дамјан Груев. Мислам на улицата. Театарот и чумата. Арто и улицата. Култура како еден вид про-тест. Името на солзата. Каква е оваа земја? Името на розата. Улицата го носи името на државата. Државата не го носи името на улицата. Не е убаво кога се пука. Каква е оваа земја? Името на улицата. Мојот комшија од третиот кат, влезен во клуб "80" на демократски разговор. Ден после претставата на "Битеф" театарот од Белград, на Драмскиот театар му ја исклучиле водата. Каква е оваа улица? Во подножјето на Олимп се наоѓал религиозниот центар Дион. Во него се откриени два театри, едниот со подземни простории. Имале водовод и канализација. Храмот на мајката Земја го промовирал царот Архелај. На театарот како и на зборот му е потребна слобода. **Michael Koathle** тврди дека Дион не е грчки град. Теми и сиежа со вознемиреноста на нашево време. Почетна точка на животот. Дионис е виновен за сè. Театарот единствено е вреден заради својата магијска и ужасна врска со стварноста и опасноста. "Можеби театарот ќе ги разбуди нашите нерви и нашето срце". - Што ќе му е совест на еден глумец? - рече штурчето Џемини

од "Пинокио" на Волт Дизни. Не ќе да е баш така. Од Еврипид па натаму наваму. Името на улицата. Зборот "сигурно" со временска дистанца доаѓа до конотативна длабочина. Во што да верувам денеска? Театарот на суровоста. Уште еден играч по жица - господинот Арто. Поетска енергија која се движи од придушена тишина до забрзана слика на грчот. Ни останува да се запрашаме, дали во овој свет кој се тркала, кој се убива, а тоа можеби и не го знае, постојат грст луѓе способни да го наметнат тој возвишен поим на театарот, кој на сите нас, ќе ни пружи природна и магијска надокнада за догмите во кои веќе не веруваме. Колку чини еден човечки живот? Прашајте ја Македонија? Улицата и нејзината крвава калдрма. Не е убаво кога се пука. Не е убаво откако ќе се вратиш дома да ти ја исклучат водата. Не е убаво да се пука на претседателот на државата. Не е убаво кога не ти дозволуваат да имаш годишно ниту една премиера. Не е убаво улицата со името на државата. Каква е оваа земја? Што ако Васил втори му бил чичко на Самуил? Тогаш битката на планината Беласица е граѓанска војна! Зборот "сигурно" добива конотативна длабочина. Македонија или сè сака или сè убива! - рекол големиот некој. Не мислам притоа само на една улица. Еврипид се враќа дома. Добро е што има каде да доаѓа. Театарот и чумата. Светот е гладен и не му треба култура. Културна политика. Демократска култура. Популарен театар. Сцената на Драмски ме потсетува на МОТ. МОТ ме потсетува на плоштадот "Македонија". Плоштадот "Македонија" се спојува со истоимената улица. Името на солзата. Поп Богумил роден во пазувите на планината Бабуна и

неговата тајфа. Отпор против бугарскиот цар Симеон и грчкиот јазик во црквите. Свети Климент изучил 3500 ученици во древниот Охрид. Еден од нив е и Богумил. Кризата се решава или со исцелување или со смртта. Помеѓу скокот на тигарот и летот на пеперутката. Да се изгради театар, но не од камења и цигли, напишал Еуџенио Барба. Зборовите се чунови од хартија, носени од матицата. На Драмски му ја исклучиле водата. Еврипид се враќа дома. "Скрб и утеха" се наоѓа на почетна точка за нова претстава. Не можам да го заборавам пукотот на улицата. Дали ми е нужна претставата? Каква е оваа земја?...помеѓу скокот на тигарот и летот на пеперутката...

ИСТОРИЈАТА И НЕЈЗИНАТА СВЕКРВА

... Михаил Булгаков не е во право кога вели дека ракописите не горат. Доказ за тоа е Александриската библиотека и нејзините пеплосани книги. Историјата не се купува и продава, туку се пишува. Сама. Љубомир Кљакиќ во книгата "Ослободување на историјата" на едно место напишал : "наша и Егејска Македонија". Дали е во прашање романтизам или гола метафора. Убаво е да се сака "сопствената" земја. Убаво е да се ослободува историјата. Убаво е да се пишува. Убаво е да се прочита во истата книга за цензорскиот комитет, за администрирање со историската вистина. Затоа Кљакиќ ја сака сопствената земја. Кој се плаши од историјата? Кому му е потребна Тројанската војна? Се работи за една жена. Се работи за една земја. Не треба да се менуваат имињата и знамињата. Потребна е само малку љубов за својата земја. И историјата. Нејзината свекрва.

Неодамна во Данска театарски крстоносци му изрекоа јавна забрана на еден мој поранешен професор. Добро ни дојде, демократијо! Забраната е категорија за на сцена. Добро е да се мисли. Со сопствената глава. Се работи за една жена. Убавата Елена. 1. Идентификација со агресорот. 2. Мимикрија на интелектуалците. 3. Слободни луѓе кои мислат со своја глава. Тоа е Владимир Дедиер. Колективно верување и предрасуди. Социјални и етнички табуа. Процес на насочување на мислењето. Трагедија на неслободни луѓе кои не може да не ѝ служат на некоја повисока инстанца. Се работи за една земја. Грст кал. Словените се враќаат од годишниот одмор, поминат зад Карпатите. Како си поминавте, Господа? Таканаречениот "грчки" Нов завет не е напишан на литературен грчки јазик, туку на обичен коине. Коине е официјалниот јазик од времето на Александар од 336 - 323 г.п.н.е., составен од 40 и неколку јазици. Вториот македонски период беше Византиската империја, со седиште во Цариград и Салоника, од 306-1453 година. (JOHN CROSSLAND DIANA CONSTANCE) Кој ја пишува историјата? Кој се плаши од вистината? Михаил Булгаков не е во право кога вели дека ракописите не горат. Историјата и нејзината свекрва. Цензорски комитет за администрирање со историската вистина. Историјата се чита. И се пишува. Сама. Се работи за една жена. Не треба да се менуваат имињата и знамињата. Треба да се чита. Историјата. Не нејзината свекрва. Зборот "свекрва" го среќаваме и кај Хомер (1000 - 1200 г.п.н.е.) и гласи СВЕКУРА. Некои работи си останале какви што си биле. Енеј или Ајнеја, легендарниот основач на Рим, по Тројанската војна, долго скитал по морињата додека не стигнал на Апенинскиот

полуостров (1200 г.п.н.е.). Неговата надгробна плоча, најдена кај Креченте, е напишана со етрурско писмо на словенски јазик. Ташко Белчев би рекол "венетски", односно "древно-македонски". Неодамна во Данска два-тројца театарски крстоноски му изрекоа јавна забрана на еден мој поранешен професор. Има нешто данско во Данска. Шекспир ја почитувал Данска. Ја сакал. И ја пишувал историјата. Не нејзината свекрва. Вилијам Шекспир. Нашиот современик. Дали е во прашање романтизам или гола метафора. Кафезот ја бара птицата. Еден независен новинар, во еден независен весник, на независните писатели, со независен дух, независно го сместува Мајаковски во рамките на Руската револуција. Фактите се за почитување, нели? Не знам зошто тоа ме потсетува на Јан Кот! На Данска. На Елсинор на нашата совест. Проблем на слушање! - вели Владо Денчов. На Александар Цуровски му ја исклучиле струјата. Ако го поврземе неодамнешното исклучување на водата во Драмскиот театар, може да заклучиме дека е во тек координирана акција "за" и "против" културата. Трагедија дел арте. Нов жанр. Се работи за една жена. Историјата и нејзината свекрва. Се работи за една земја. Данска не е географија, туку е состојба. Трагедија дел арте. Нов жанр. Жителите на манастирот Винча (крај Белград) ги чувале парите на Константин Велики и ги оставале во гробовите на покојниците. Не би имало ништо чудно во тоа, да не се работи за период од 1400 години. Се работи за една земја. Константин го прифаќа христијанството како религија на својата империја. Во 325 година е одржан првиот христијански собир во Никеја. Се работи за Византија. Некои велат : визија на Антите. Има едно

не многу оддалечено место со такво име блиску до Константинопол. Некои велат Македонско-тракијско царство. Не е лошо да се прочитаат двете книги на Симе Пандовски "Македонија, земја на прастара култура" и "Македонија-зачетоци на првата нација во Европа" . **JOHN CROSSLAND** и **DIANA CONSTANCE** во книгата "**Macedonian - Greece** " напишале : Вториот македонски голем период беше Византија, со седиште во Цариград (Константинопол) и Салоника. Историјата се пишува. Сама. Данска на е географија, туку е состојба. Тројанската војна и патот на Ајнеја . Се работи за една жена. Убавата Елена. Социјални и етнички табуа. Процес на насочување на мислењето. Грст кал. Словените се враќаат од годишниот одмор, минат зад Карпатите. Од Константин Велики наваму православните верници се Слави, Славони, Славост, Словени. Се работи за една земја. Не треба да се менуваат имињата и знамињата. Потребна е само малку љубов за својата земја. И историјата. Нејзината свекрва. Михаил Булгаков не е во право кога вели дека ракописите не горат. Доказ за тоа е Александриската библиотека и нејзините пеплосани книги. Неодамна во Данска театарските крстоносци му изрекоа јавна забрана на еден мој поранешен професор. Забраната е категорија за на сцена. Добро е да се мисли. Со соп-ствената глава. Се работи за една земја. Грст кал од зад Карпатите, Дами и Господа...Кој се плаши од историјата?...

ЗА ГРАЃАНСКИТЕ РАБОТИ

Велат дека Дедо Мраз ќе ни го донесе новиот закон за култура. Нека ни е аирлија работата. Државниот интерес во културата е културата да ја слави

државата. Другите - на локална самоуправа. Граѓанска работа. Речи трипати "ура" пред зборот култура. Велат дека Александар Македонецот бил Елен. Кога ќе се исфрли буквата х се добива симболот на гордоста. Горда е "Поранешната" кога го менува сопственото знаме. Граѓанска работа. Театарот значи да менуваш и да бидеш сменет. Приказна за можното. Оние што тврдат дека Александар Македонски бил Хелен ни го сменија знамето. Велат дека Дедо Мраз ќе ни го донесе новото име. Годинава. Историјата не е зад нас, туку во нас. Не треба да се оди по настаните, туку пред нив. Името не е географија, туку историја. Мислам на "Поранешнава". Празен ритуал. Која е причината да постоиш ако не ти дозволуваат да бидеш она што мислиш дека си. Елените на Александар Македонецот. Големiot. Плутарх, Демостен и Аријан. А во една пошта, во еден национален парк, рамка и големина. Другарот Тито и господинот Претседател Киро Глигоров. Си беше еднаш една улица. Солза и смеа. Или, скрб и утеха. Жртви на историска ситуација. Кој си ја изгубил душата? Велат дека едновременно една секунда траат и животот и смртта. Велат дека "Поранешнава" ги менува имињата и знамињата. На улиците. Летаат птиците. Нема, белким, да се претвориме во старо железо и глуп потсмев на поколенијата. Ребус. Ни име, ни знаме има, се римува со зима! Што е тоа? "Поранешнава". "Поранешнава" е затвор. Заробен ум. Чеслав Милош. Духовна смрт. Пиши - бриши. Мртви елени. Празни лушпи од орев. Внатрешни емигранти кои ги разјадува омраза. Богинката Историја. Трат и огнило. Наковална и чекан. Или треба да се каже : Не ми треба земја! Култура на

работата. Празен ритуал. Кетман од "Заробениот ум" на Чеслав Милош. Сепак, зошто некој треба да има параноична потреба да те менува преку името и знамето? Зошто не се смени самиот себе? Ако Александар бил Хелен, зошто не го викаат Александар Хеленчето Големиот? Елените можат да послужат и за отстрел. Ако се има слободен ум. Еднашка, еден претседателски кандидат изјави дека државата не е театар. Театарот значи да менуваш и да бидеш сменет. "Поранешнава" не е театар. Затоа имаат потреба да не менуваат. Заради театарот. Македонците се сега и овде. Не исчезнале како Илирите, Тракијците, Трибалите и градовите државички на првата страна. Поимот "сега и овде" го создава Ј.Л. Морено, основач на психодрамата и театарот на спонтаноста, далечната 1911 година во Виена. "Јас ги учам луѓето како да го играат Господ"! - напишал Морено. Театарот давал претстави без претходно подготвен концепт со теми родени од комуникација со публиката. Се работи за чин на вера. **hic ET NUNC**. На белиот сид на поштата висат две врмени фотографии. Театри слични по своите принципи. Заеднички став и заемна верност. Приказна за можното. Случајот на Мојсеј, Господ и Фараонот. Театарот и власта. Државен интерес во културата. Дедо Мраз и "Поранешната". Зарем сме толку безлични и го правиме она што ни го налагаат другите? Првиот од фотографиите во поштата велеше дека народ кој има ваква младина не треба да се грижи за својата иднина. Богинката Историја ја потврди неговата теза. **SI VIS PACEM ? PARA BELLUM**. Или ако сакаш мир, подготвувај војна. Вториот, Господинот Глигоров, со Божја помош ја преживеа улицата. Ниче напиша : Господ е мртов. Господ напиша: Ниче е

мртов. Се работи за чин на вера. Александар Македонецот кога се побуниле Тебанците, градот го срамнил со земјата. Ги поштедил само храмовите и домот на поетот Пиндар. Гест пред лицето на рамнодушниот свет. Титан со раскинато срце. Елените на царот. Велат дека Исус Христос е син на Сеус (Севс). Дека Олимп е во границите на Македонија. Дека умираат штрајкувачите со глад во "Поранешнава". Комунистите напишаа : Господ е мртов. Господ напиша : Комунизмот е мртов. Велат дека една секунда траат животот и смртта. Пука аплауз во црквата. Господ се раѓа и умира. Воскреснува. "Поранешнава" не е театар. Зарем му се ракоплеска на Господ? Фотографиите во поштата. Елените на Царот. Театарот на спонтаноста, сега и овде. Солза и смеа или, скрб и утеха! На улиците летаат птиците. Заробен ум. Случајот на Господ, Мојсеј и Фараонот. Граѓанска работа. Дедо Мраз и Законот за култура. Имињата и знамињата. Пишибриши. Која е причината да постоиш ако не ти дозволуваат да бидеш она што мислиш дека си? Празен ритуал. Кои сме ние? - реплика од новата претстава на театарот "Скрб и утеха"! И, навистина, кои сме ние? Елените на царот. Старо железо и глув потсмев на поколенијата. Птиците на улиците. Или празен ритуал. Да, некои едноставно велат : Граѓанска работа! Зарем сме толку безлични и го правиме она што ни го налагаат другите? Господ...

ДА СЕ РАЗБИЕ МАКЕДОНСКАТА ОСАМЕНОСТ

... не е убаво кога историјата ти ја пишуваат други. Нашите соседи ни се браќа по историја. И по

географија. Нивната приказна завршува во нашето име и знаме. Граѓанска драма во четири слики. За секого по една. Кутра ли е оваа Македонија. Во една Есхилова трагедија пишува вака : Ние пристигнавме во Магнетската земја и во земјата на Македонците до реката Аксиј (старото име на Вардар). Тија му родила на Севса два сина - Магнет и Македон. Македон е еден од олимписките богови. "Гората Олимп е во границите на Македонија" - вели почитуваниот учен Страбон (антички географ и историчар), 8000 години митологија. Толку е старо нашето име. На Олимп нема ниеден бог што го носи името Хелен или пак Грк. А зошто знаат браќата по историја и географија? Херодот вели дека јазикот на Пелазгите (Пеласките) не е грчки! Веројатно мислејќи на поетот Тодоровски. Рускиот научник е лингвист. Г.С. Гриневич ги објави резултатите од дешифровките на тертерските, протоиндиските, критско-микенските и етрурските натписи. Сите тие се дешифрирани со јазикот на Пеласките, кои биле и "Рисичи", односно Прасловени. Прасловенскиот писмен јазик е многу близок со старословенскиот писмен литературен јазик, воведен за потребите на црквата во средината на 9 век со делото на браќата Кирил и Методиј. Старословенскиот јазик е јазикот на Словените од околината на Солун, што ќе рече, тоа е јазикот на Македонците. Истото го тврди рускиот филолог А.Х. Востоков : "Староцрковнословенскиот јазик, неговата татковина е Македонија и затоа тој може да се нарече македонски". Поетот Г. Тодоровски книгата на Гриневич ја донесе во оваа земја. Јас така го читам огнот на Младен Србиновски. Ташко Белчев ја напиша книгата "Македонија 4000 години

цивилизација, писменост и култура". Не е убаво кога историјата ти ја пишуваат други. Велат дека Хомер пишувал на пелазгиски јазик. По налог на атинскиот сатрап Пизистрат го препејуваат на јазикот коине. Одисеј Белчевски има 2000 идентични зборови од Хомера со современиот македонски. Хомер ги напиша "Илијада" и "Одисејата", околу 1200 години пред нашата ера. Речник број еден. Издаден 1981 г. Автор Спирос Циунис. Издавач "Фарос" од Атина. "Голем, збиен, лексикон на грчкиот јазик" или во оригинал : "Мегало, епитомо лексико тис Елиникис глосос". Секој збор има 15 содржини. Толков, правописен, епонимен, поговорен, компаративистички, наречјен, еднокоренен, содржински, идиомски, противпоставен, мисловен, метафоричен, граматички правила, главни имиња и недостасува петнаесеттиот елемент - етимологија. Коренот на зборот. Од што е никнат, создаден, како настанал зборот. На пример "глосос" доаѓа од "глас". Слично како во современиот македонски. Во "Елиникос глосос" нема етимологија. Зошто знаат нашите браќа по историја и по географија. Сеус е звезда. Коринт - кора, корито. Крит - скрит, местото каде се криел Сеус (Севс) за да не го изеде татко му Крон. Етимологија. Речник број два. М. Фасмер - Етимолошки, руски речник. Во речникот нема етимолошко толкување на поимот "Рус". Заклучокот е дека произлегува од топонимија и хидронимија. Во современиот македонски се вели руса коса. Почеток на приказната. Македонска. Гриневиц го дешифрира јазикот на Пеласките. Го нарекува прасловенски кој е многу близок до македонскиот јазик од околината на Солун, Кирил и Методиј, односно староцрковнословенски јазик. Рускиот

академик Н. С. Державин со жалење констатира дека немаат етимолошко толкување на поимот "Рус". Во книгата "Потекло на рускиот народ" тој напишал дека Венетите, Антите и Славите се еден ист народ. Поимот "Рус" го има во македонскиот јазик. Во неговата книга ги нема Македонците. Затоа ја добива Сталиновата награда. Руските лингвисти тврдат дека зборот "слон" е стар 8000 години. Кога војниците, фалангите на Александар Македонецот, дошле до Индија (Виндија) Индијците се криеле, се затскривале зад слоновите. "Зад слон", "затсклон", одосно "слон". Етимологија. Затоа Младен Србиновски е во право кога во еден есеј пишува дека во глобалното светско семејство на народи, јазици и култури може да не внесе само науката. Затоа го почитувам Ташко Белчев. "Јас сум научник, не политичар" - им одговара на оние кои го советуваат да се занимава со политика. Удират по подот со жезолот. Политиката се занимава со историја. Затоа се прекинува нашата приказна. Македонската. Затоа во енциклопедиите кои ги наведува господинот Србиновски се појавува приказната на еден од браќата по историја и географија. Во контекстот на Пидна, Букурешт, Сан Стефано. Сталиновите награди. Коминтерната. Затоа не е добро кога историјата ти ја пишуваат други. Затоа Љубомир Кљакиќ во "Ослободување на историјата" на една глава од книгата и дава име "Цензорски комитет - за манипулирање со историската вистина". Така се прекршува македонската приказна. Се крои и прекројува. Кому како му одговара. Едните со античката Македонија и Византија (Македонско - тракиско царство) другите со Самоиловото царство и богомилите, третите со бановините на југот, четвртите

со Илирите. Чудно : како ние, Македонците, да немаме своја приказна. Македонија е првата постојана населба во Европа во 6620 г.п.н.е. Симе Пандовски издава две книги : "Македонија, зачетоци на првата нација во Европа" и "Македонија земја на прастара култура". Македонска приказна. Ташко Белчев и неговиот жезол. Не сме белким толку абдали та историјата да ни ја пишуваат други? Нашите соседи. Браќа по историја и по географија. Нивната приказна завршува во нашето име и знаме. Европа е ќерка на феникискиот крал во која се вљубил Севс. Голем мераклија бил тој Севс. Граѓанска драма во четири слики. Огнот на Гане и лингвистот Гриневич. "Во глобалното светско семејство ќе не внесе само науката !" - напишал господинот Србиновски во еден запис. Ташко Белчев и неговиот жезол. Македонска приказна. Или македонската осаменост. Рускиот патописец Амфитеатров издава статија со таков наслов. Книгата се вика "Земја на раздорот". Македонија. Година 1903. Општ - православен - црковно-древнословенски јазик. Се служел во црквите. Кој е тој јазик кажува Гриневич. Српската патријаршија и Бугарската егзархија. Македонската црква успеваат да ја укинат Грците. Браќата по историја и по географија. Година 1767. Македонците избираат меѓу патријаршисти и егзархисти. Слична е приказната со нашата преродба. Дали е важно што пишуваш или на кој јазик пишуваш? Или, дали е важно на кој јазик пишуваш или што пишуваш! Или, пишуваш историска приказна на еден од браќата по историја и по географија. Черноризец Храбар , 14 век, првпат се спомнува зборот Б'лгарин, турско -арапски термин

што значи "збирштина". Голем мераклија бил тој Сеус (Севс). Македон му е син. Македонската приказна. Од гората Олимп до браќата по историја. И по географија. Зошто Грците не ја земат Свездата (Сонцето) од Кутлеш (Вергина) за национално знаме? Прашајте го жезолот на професорот Ташко Белчев. Меѓу огнот на Гане и есеите на Младен. Политиката ќе мора да си замине од науката. Европа е ќерка на феникискиот крал, во која се вљубил Севс. Голем мераклија. Македонската приказна. А не учеа дека не сме имале држава. Швајцарија на Балканот. На Балконот Жан Жене и неговите драми. Политиката и науката. Жезолот на професорот Ташко Белчев. Толку. Засега...

БЕЗ НАСЛОВ , НО СО ПРОЛОГ И "ЕПИЛОГ"

Неодамна на Факултетот за Драмски уметности се одржа првиот испит на класата на националностите. Мал-голем чекор во граѓанството или обид да се преглази малата рекичка. Не знам, не сум сигурен. Кој не ја сака татковината онака како што ја сакаме ние, тој е предавник! - рекол еднаш Демостен во еден од говорите против македонскиот цар Филип. Не е лесно да се сака татковината. Демостен, синот Демостенов, Пајаниецот, животот го завршува пиејќи го отровот. Најголемиот атински говорник само еднаш потфрлил - кога се сретнал лице в лице со Филип. Нели Македонците убивале не само со копја, туку и со поглед? Барем така тврдат историчарите. Васил Тупурковски во една книга напишал посвета : Овие скромни редови им ги посветувам на сите Македонци -

оние што биле, што се и што ќе бидат... Убаво кажано, нели? Размислувам за идентитетот на македонскиот театар, додека во новото бифе на факултетот се промовира препевот на "Медеја" од Еврипид на современ македонски. Професорот ја завршува беседата, велејќи дека пепелта на Еврипид засекогаш останала на македонска почва. Ни по смртта не е вратен во Атина. Мртвите ги пеплосувале некогаш. Не знам дали, не сум сигурен. Во истиот овој весник напишав еден запис дека Еврипид се враќа дома. И време беше да организираме работна - младинска акција за откопување на македонските антички театри. Се изнаградивме пруги. Ние ги градевме, а други ги уриваа тука некаде, во околината на Троја. На прашањето "Дали албанскиот јазик е романизиран?" - добивам одговор дека е најстар јазик, дека Александар Македонски е Албанец! Мајка му била Илирка. И сè така. Од еден колега актер. Мал - голем чекор во граѓанството или обид да се "илиризира". За Александар Големиот се појавија написи дека е, можеби и Влав. Едни го ценат за Египќанец, други за Ерменец, а од скоро дознавме дека бил и Словен. Поточно Прасловен. Од македонскиот лавиринт ќе излеземе со Аријадната нишка. Со тезата на Тезеј. Не со тезгата за пазарењата околу разликите за името. Кога се родил Александар, Парменион, еден од филиповите генерали, ги поразил Илирите. Во Македонскиот парламент можевме да чуеме теза дека Скопје е центар на албанската култура. На А1 - телевизија во една анкета средношколец Албанец му вели на Македонецот да си оди од кај што дошол - зад Карпатите. Македонецот не знаеше да одговори. Мал-голем чекор во граѓанството или учење на војна. Еден

македонски драмски автор и поранешен амбасадор вели дека да се пишува, значи да се војува. На картата на Римската империја од 117 година Албанија граничи со Ерменија. Тоа е некаде Заткафказјето. 117 година по Христа. На 23 јули 356 г.п.н.е. е роден Александар Македонски, за кој мојот колега автор тврди дека е Албанец. $117+356=473$. Години. Толку им недостигаат на "Илирите" за Александар да е Албанец. Ширум Албанија има само македонски и "грчки" топоними (Подградец, Корча, Пустец, Тирана и др.). Адам Мицкјевич, кој држел предавања на Колеж де Франс, тврди дека земјите опфатени од римското владеење, со општ назив "Илирија" и "Мизија" биле населени со Словени. Илирите се најпривилегираните словенски единици во редовите на македонската фаланга. Венетите се прататковци на Словените. Се разбира и на Македонците. Оние што се, што биле и што ќе бидат. За жал, покрај Ерменија, нема област што се вика Македонија. Но ја има македонската песна. Питер Габриел, автор на музиката во филмот на Мартин Скорсис "Последното Христово искушение" ја користи македонската мелодија "Црна се чума зададе". Но за жал, напишал дека е ерменска. На крајот пак си дојде на своето со најновиот хит земен повторно од една македонска мелодија - "Дали знаеш, мила мајко", автор е Ристо Пулевски. Можеби еден ден сите ќе посакаат да бидат Македонци. Леле таго!

Во овој оган изгаснат нека одат неговите грижи! Венетски надгробни плочи, стари 2500 години. "Ости јареј !" на венетски, а на македонски "остани здрав". Поднесувам долг за да не бидам пленик на мракот. Во Друштвото на писателите на Македонија се одржа литературно читање во чест на празникот на жените.

Наш поетски бард, голем беседник, поранешен лидер на една политичка партија, која се дели на две, рече дека не треба да ги заборавиме македонските жени во минатото, спомнувајќи ја Лидија, која преку апостолот Павле го прима прва во Македонија христијанството. Мал-голем чекор од граѓанството или обид да се македонизира! Можеби Македонците ќе мора да се вратат од "кај што дошле", во заткафкаската област - Албанија!? Можеби некој ќе го издаде македонскиот јазичен речник со етимолошки толкувања. Можеби ќе мора поверодостојно да го препееме Светото писмо? Можеби ќе останеме без име? Можеби само Македонците ќе немаат право да бидат она што се. Можеби Александар Македонецот бил лилипутанец? Можеби Душко Алексовски не ќе мора да моли во Министерството за култура за трошка финансиска поддршка за да ја исцрта картата на македонската карпеста уметност. Можеби Ташко Белчев по две години чекање ќе може да ја објави и третата книга. Можеби ќе биде подобро да се преселиме во Лилипутанија? Не знам, не сум сигурен. Македонскиот интелектуалец. Страв од плетење. Чија е оваа земја? Сал со Бога сум. Само со Господа сум. Или сал со Богот сум. Васил Иљов го дешифрира древно-македонскиот јазик со фонетското писмо. Исчекор кон сопственото. Идентитет. Граѓанството подразбира и сопственост, нели? Неодамна на Факултетот за драмски уметности се одржа првиот испит на класата на националностите. Студентите околу вратот носеа по еден камен. Нема ништо лошо во тоа, само на крајот на испитот на подот каменот на кој пишуваше "ФДУ" (Факултет за драмски уметности) беше заменет со камен на кој беше напишано "ФАД" на

латинично писмо. Мал-голем чекор или обид да се албанизира. А во класата има македонски граѓани со друга националност. На турски "ФДУ" би било "ДСФ", латинично. Чекор кон граѓанското. А граѓанското подразбира и сопственост, нели! Чија е оваа земја?!

ПАНДОРИНАТА КУТИЈА НА МАКЕДОНСКАТА ПРЕРОДБА

Паркот зад Собранието го преуредија еден убав социјалистички ден по повод доаѓањето на Јошко. Не знам зошто токму тој парк отсекогаш е собиралиште на чафки. Ме прашува еден собеседник што значи зборот СКОМРАХ. Како да му објаснам дека морам да сирнам во бугарскиот или во српскиот етимолошки речник. Нашиот. Не е напишан. Сè уште се чека. Јавката од задкафказјето. Речникот на македонскиот јазик е со српско-хрватски толкувања. Можеби по 100 години тој ќе биде крунски доказ дека Македонците се Хрватосрби. Блаже К. еднашка ми рече дека до каде што допира нашата љубов, до таму е Македонија. За мртвите се најдобро. Многумина го напаѓаат кутриот поет. Не помислуваат дека можеби му понудиле нешто што не можел да го одбие. Цитат од еден филм. Блаже К. напиша дека е роден во смачкано племе. "Скрб и утеха" играше драматизација од неговата поезија со наслов "Кафез". Токму така. Кафезот на зад кафказјето. Замокот на Кафка. Новиот М.Н.Т. "Белата" пирамида. На денот на театарот се отвараат "Скомрахите". Ден пред тоа можевте да се уверите дека актерите умеат да пеат. Кој пее зло не мисли! - рекол народот. Кој народ? Мислам нашиов. Далеку е

Кафказ. Од тука. Повеќе ме радува кога актерите знаат да мислат. Ме прашува еден шегобиец : кога ќе пропее "Скрб и утеха". Двомислата кај Шекспир. Станицата Шекспир се граничи со станицата "35". Зборувам за отворањето на "Скомрахите". Никнуваат станициве како габи после дожд . А врнеше таа вечер дождот околу Пела. Врнеше. Судбината на Македонецот е како и судбината на скомрахот. Си патува по светот за корка леб. Си глуми граѓанин на светот. Оди и сее. Одисеј. Излезе од печат "Македонија 4000 години историја, цивилизација и писменост" книга II од Проф. Др. Ташко Д. Белчев. Ја донесе штркот. Далеку е Кафказ од тука. Далечина. Прометеј - промет, прометнува - пометнување, тоа е оној нашинец кој им го дал огнот на луѓето. Гоце Делчев еднашка рекол дека светот го разбира како поле. Земјоделие на умот. Чафките од задкафказјето. Денес Македонија е поле. Можеби по сто години самотија нашето неуставно име ќе биде крунски доказ дека Македонците се Поранешнојугословени. Крон односно круна, син и маж на Геја, односно Гена, односно жена. Од македонската планина Олимп, до чавките на задкафказјето, македонското Собрание го избирало кралот. И го менувало. Негови членови биле само Македонците.

Паркот зад Собранието го преуредија еден социјалистички ден од почит кон Јошко. Македонското Собрание. Името е исто само народот е различен ! За нашите "пријатели" името е различно, а народот е ист ?! Доле Ајнштајн, да живеат Тракијците. Сакајте ја Македонија и читајте го Ташко Белчев. Не ни е потребен татор. Тоа

подразбира неслобода. Вината на Пирин планина. Четата на Јане војводата. Во неа дедо му на Владо Денчов. Тој режисер во "Скрб и утеха". Игравме во гимназија која го носи името на еден партизан. Претставата е "Ние". Ја гледаат и скомрахите од словачката театарска академија. Долг пат не чека. До Македонија. Каде завршува претставата каде почнуваме ние? Константин Порфирогенет и Блаже К. Битката кај Гавгамела; 300 и некоја година пред Христа. Дариј III со 200.000 пешаци, 40.000 коњаници, 15 слонове и 50 борбени коли специјално направени за разбивање на фалангата. Со него се 6000 атински платеници хоплити. И албанските племиња од зад Кафказ. На другата страна Александар со македонската фаланга и пешадерија вкупно 47.000 души. Што мислите кој победил? Прашајте ги Тракијците зошто повеќе не се викаат така! Мил ми е Кафказ ама помила ми е вистината. Пандорината кутија на македонската преродба. Замокот на Франц Кафка - М.Н.Т "Белата" пирамида. Ги сакам овие штици! - реплика од претставата "Ние" која се однесува на сцената. Еден народ кој се вика македонски не може во исто време да биде некој од неговите соседи. Алберт Ајнштајн. Еден Германец на Русите им го составил етимолошкиот речник. Се вика Макс Фасмер. Во Рускиот етимолошки речник нема толкување за поимот Рус! - Сечи моме руси коси ... актерите пејат. Повеќе ме радува кога знаат да мислат. Скомрахите се во контекстот на Гоце Д. Го сакам Франц Кафка. Не е важно дали е Германец или не. Има село со такво име во Македонија. Се вели Герман. Не го напаѓајте Блаже К. Составете го етимолошкиот и толковниот речник од целата

Македонија. Сè уште трае Балканската војна. Не завршува претставата во гимназијата. Разговараме со учениците за македонската историја. Малку етимологија. Стори - сторија - сторено - историја. Етнос-едност-еден-еднаквост... Паркот зад собранието го преуредија еден ден. Во него се собираат чафките. Далеку е Кафказ. За мртвите сè најдобро. Прашајте ги Тракијците зошто повеќе не се викаат така...

ЈАДЕТЕ ГОСПОДА

Најнакрај се отвори амбасадата на една демократска земја во "Поранешнава". Велат бил вториот ден на пролетта. Престана да врне тој ден дождот околу Пела. Амбасадата се граничи со гимназијата. Не е далеку ни зоолошката градина. Во гимназијата гостуваше еден македонски театар со претставата. Во зоолошката градина покрај кафезот со мајмуните се вселил еден човек од "Поранешнава". Амбасадорката не го изговори името на земјата. -Оваа земја....! - велеше таа, можеби мислеше на Јонко Вапцаров и неговата песна. -Оваа прекрасна земја! Овој народ!... Прочитајте ја. Мислам на песната. Човекот во зоолошката влезе во кафез. Можеби мислеше на гимназијата. Таму се играше претставата. Се вика "Ние". Се работи за нас. Како се вика оваа земја? Можеби мислеше на зоолошката градина! Или е тоа дел од културата на прагмата. До која длабочина во бунарот на понижување ќе се спушти македонската душа? Човекот покрај шимпанзата ни беше сценограф во "Скрб и утеха". Мајаковски и неговата "Дрвеница". -Војна уште нема, а шункава се расипува. Јадете

господа! - реплики од претставата. Нешто се случу-ва во Македонија. Не е завршена Балканската војна. На плоштадот Македонија, во кој се влева улицата "Маршал Тито", која под привремено име ја викаме Македонија, се одвиваше демократската иницијатива. Оние кои ја сакаат демократијата и се потпишаа на "безимената". Земја. Убавата. Можеби мислеше на 200.000 фаланга. Или на онаа што ги менува знамињата и имињата. Можеби некој ќе издаде налог да се поапсат оние кои се дрзнале да се потпишуваат и да ја дестабилизираат "оазава". Велат дека проститутките работат по друго име за кога ќе се повлечат да им се изгуби трагата. Можеби мислеше на железничката станица. На местото на кое денеска се наоѓа автобуската станица некогаш се наоѓал стариот театар. Го урнаа, сеедно дали земјотресот на громовникот Севс или социјалистите на Лазета. Недалеку од железничката станица виси едно знаме на една зграда. Истото знаме виси уште на една зграда во центарот на градот карши стоковната куќа "Скопјанка". Пред една друга зграда карши паркот на "Жената борец" се лулее знаме кое се разликува од претходните. Што мислите кое е на "Поранешна-ва", а кое е на Македонија! Не се работи белки за една иста земја. Онаа убавата. Вапцаровската. Едно од овие знамиња игра во претставата "Ние" на "Скрб и утеха". А беше еден пролетен ден. Бедни луѓе, понижени и навредени, записи од мртвиот дом, записи од подземјето, наслови од Достоевски. Ве потсетува ли ова на една убава земја. На еден народ. На Никола Јонков Вапцаров и неговата песна. На зоолошката градина. На демократската амбасада. На гимназијата. На автобуската и железничката станица. На шунката

која се расипува. Јадете Господа. Велат дека проститутките работат под привремено име, за кога ќе се пензионираат да им се затури трагата. -Кои сме ние ? - реплика број два, од театарот кој се обидува да зборува за сегашноста. Учениците од гимназијата, гостите од амбасадата, човекот влезен во кафез во зоолошката градина, патници на автобуската и железничката станица, насловите на романите на Достоевски, или тажната балканска врба. Каде е вистината, каде лагата? Потрага за правило и континуитет, содржина и форма за идентификација. Бела бреза и надеж. Свездата патоказница. Едно од знамињата. Што предаваш на Академија? Дишење. И што уште? Ништо. Не, не сум тоа јас. Тоа е Луј Жуве во една своја книга. - "Бестелесниот актер". Театарот религија на духот. Култ кон духовноста. Се воздига или паѓа. "Бестелесната" и "убавата". "Без имената". Бела бреза и надеж. Можеби мислеше на едно од знамињата. Професорот, кој три години ми предаваше глума, беше претседателски кандидат во Македонија. Сега ја води класата на националностите по актерска игра. Можеби му е тоа награда од публиката. - Тој што дојде по него, не праша дали актерот треба да снима реклама на пример за една шахта. Се разви полемика. Еден од нас е министер за култура. Гостите од амбасадата си отидоа дома. Не знам зошто сум ја запаметил оваа случка со шахтата. Можеби ме потсетуваше на убавината. На Јонко Вапцаров и неговата песна. Година 1991, на малецката сцена на Ф.Д.У. премиера на "Растрел" според преписката и поезијата на Вапцаров, со театарот "Скрб и утеха". - Пролет моја, моја бела пролет... гласот на Мину Угриновска од сцената. Да неа повеќе ја нема. Единствен закон на

универзумот е нашето исчезнување. Но го има театарскиот маратон со нејзиното име. Не прекинува континуитетот на духот. Сепак тоа не ни дава за право да живееме без достоинство. Се воздига или паѓа. Оваа земја. Песната на поетот Вапцаров. Има граница до каде ја има, а од каде ја нема Македонија. Бунарот има дно. Инаку нема смисол да не има. Република "Убава земја". Коцката е фрлена. Гостите си заминаа дома. Никој од нив не е забележан на автобуската станица. Не знам зошто ја помнам анегдотата со шахтата. Простете ако ве вознемирих со вистината. Војна сеуште нема, а шунката се расипува. Јадете Господа!... По транзицијата останаа да се доприватизираат уште три објекта. Гимназијата, Амбасадата и зоолошката градина. Не знам зошто сето тоа ме потсетува на една убава земја. Убавино, ти ме заморуваш веќе. Коцката е фрлена. Македонијо Византијке моја ! ...

СРЕЌЕН БРАК ИЛИ КАКО ШТО МИЛУВАТЕ

... Атенатот врз Македонскиот цар беше извршен на денот на свадбата на неговата ќерка. Клеопатра се мажеше за Александар од Епир. Беше 336 г.п.н.е. Настанот се случил во Еге. Тогаш Филип имаше 47 години. - Смртта на Филип, го одбележува крајот на македонската превласт ! - викаше Демостен во атинското собрание. И го снајде Александар! Големиот! Октомври е месец на книгата. Убаво е да се чита. И да се познава сопствената историја. - Додека јас за Македонците го освојувам светот!...- извикал Александар пред македонското собрание. Тоа го запишал Плутарх. Мара Бунева си шеташе еднашка

по камениот мост на Вардар. Во месецот на книгата пукна една бомба на една улица која има две имиња. Можеби едното име ѝ е нагалено. Или прекар. Или се работи за демократска состојба. Велат дека еден човек влегол во кабинетот на претседателот ден или два по атентатот. Демократска работа. Можеби е сега член на опозицијата. Швајцарија на Балканот се вика Босна. И таму почна приказната од една свадба. Владо Черноземски извади една тула од европската Вавилонска кула. И таа се урна врз Македонија. - Тешко е да се пишува ! - ми вели еден независен новинар од еден независен весник кој излегува секој ден, а се појави од неодамна. Постојат зависници од сукцесија, од привремени имиња, од приватизација. И од месецот на книгата. - Уште ли пишуваш во "Дело"? - ме праша. Не пишувам јас, тоа ме пишува мене! Така велеше сопругот на сестрата на баба ми Рилка од онаа страна на Македонија. Живееја во Кустендил. На адресата на писмата пишуваше С.Ф.Р. Македонија. Тогаш сеуште беше цела титовата "Неврзана". Гордиевиот јазол го пресече Македонскиот цар. Некои мислат дека бил отруен Александар. Гордиев јазол е македонската историја. "Благочестваго и христољубиваго македонското царе Стефано закон..." - пишува на почетокот на Душановиот законик. Царот Душан силниот. Крунисан со благослов на македонско-охридскиот архиепископ. Македонија е приватизирана оаза. Кој рече сукцесија?! Словенскиот сојуз кој ја ослободуваше Македонија од Турција ја подели меѓу себе како погача за Бадник. 1900 и некоја. Паричката си остана дома. За да се приватизира. Македонското научно и литературно другарство во Петроград издава списание "Македонски глас".

Весник кој се бори за независна и неделива Македонија и афтокефална црква. Лето господово 1912, сенокос, жетвар или висок. Или едноставно еден обичен јунски ден. Наредната 1913 по клеветата на српската дипломатска агенција во месец март, односно оралец или во цутар, по старомакедонски, весникот е запрен. Зарем Македонија признава сукцесија за својата поделба?! Уште една победа на македонската дипломатија. Сукцесија на сопствената окупација. Есента 1912 Скопје е окупирано од Српската војска. Прочитајте ги "Сведоштвата" на Д-р Блаже Ристовски во списанието "Разгледи". Јане Сандански ја дигнал својата чаша за автономна Македонија. Бугарските офицери ги извлекле сабјите. - Глави ќе паѓаат! - извикале. Настанот се случува во Солун. И не е важно дали е првата или втората. Балканската или светската, иста е за нас сукцесијата. Погача за делба. Бадник. Македонија. Претседателот на една земја изјавува дека името на земјата е света работа. Октомври е месец на книгата. Македонија е приватизирана "оаза". Дали границата со Југославија е од оваа или од онаа страна на манастирската порта? Кој кому му дал право да решава, да го преправа светото име од Олимписката гора?! Нели чудно погина еден министер за внатрешни работи на Македонија. Сукцесијата е обид да се ублажи беломорската тага. Ја играме претставата "Ние" пред една дива публика. Потоа доаѓаат две девојчиња и ни се извинуваат за бучноста. Нели театарот треба и да образува. - Претставата ја зовре крвта во мене, направи да се чувствувам горд што сум дел од овој народ, историја, воопшто дел од ова вечно "Ние" - напишал еден средношколец после гостувањето во една скопска

гимназија. Така театарот ја остварува општествената функција. "Скрб и утеха" претставата "Ние" ѝ ја дарува на сопствената земја. Долга е македонската приказна. Не може да ја прекине никаква сукцесија. Дали границата е од оваа или од онаа страна на манастирската порта?! Срамот на привременото име и знаме ќе го надживееме. Швајцарија на Балканот се вика Босна. Во Мореа (старото име за Балканот) е најумно да се знае до каде завршува Југославија од каде почнува Македонија. Истото важи за сите комшиски "браќа". Што ќе се случи ако излезе на улица 200.000 фаланга, на пример да испее една песна. Песната се вика "Референдумска балада". Атентатите кои се извршени врз Македонците не можат да се избројат со прстите на двете раце. Октомври е месец на книгата. Треба да се познава сопствената историја. Да се почитува достоинството на сопствената земја. Една е Македонија. Нема постаро име во Европа! Нема постаро знаме! Време е да застанеме зад своето, за да не ни се потсмева светот. Атентатот врз Македонецот беше извршен на денот на свадбата на неговата ќерка. Не е баш некоја почит тој чин. А нам на Македонците ни е потребно почитување меѓу себе за да не почитуваат и другите. Ќе треба да си го вратиме она што другите ни го забрануваат да си биде наше. Кој рече сукцесија? Швајцарија на Балканот се вика Босна! Македонијо, сукцесијо, солзо моја!...

СТРАВ ОД МАКЕДОНЕЦОТ

...слободата не е лесна работа . Треба да се заслужи со секојдневна борба. ...тажно е кога Македонецот има потреба од некој друг. Можеби постои страв од

Македонецот? Средниот слој има потреба од татко или водач. Бегство од слободата. Каква е логиката, бегајќи од Белград да иташ кон Софија! Бугарската историја граничи со Македонија преку планината Олимп. Бугарија е инструмент за придружба. Ќе го најдете зборот бугарија, на страница 48, од речникот на македонскиот јазик со српско-хрватско толкување, кој неодамна доживеа трето издание. Тој содржи 64.522 заглавни зборови. Заглавени во толкувањата. Подобро да имаш каков било речник отколку никаков. Или подобро никаков речник од каков било. Бедно е кога Македонецот има потреба да биде нешто друго. Значи, бугарија, во множина бугарии. Зборувам за придружбата. Дружбата, дружењето, држење, друг, некој друг. А може и друг пат. Може. Нели? Во една полемика забележав интересен топоним Македонјанин. Веројатно се однесува на Македонците кои паднале од кај нашите соседи. Кои имаат страв да бидат сами. Има таков остров во белото море, Сам, некој му додал едно ос и се добило Самос. За островот Крф, другпат. Страната на втората страна е онаа страна. На онаа страна на планината. Македонците окулу Пирин. Имаше еден манастир таму и вие сигурно ќе се сетите кој! Денеска имаме црква. Не ни е потребна страната на егзархијата. Кога ќе ти ја укинат црквата ти останува или патријаршијата или егзархијата. Кое е помалото зло? Заземаш страна. Од онаа страна. Исус, Севсовиот син воскресна. Предавството на Јуда. 30 сребреници. Привременото име. Менувањето на знамето неколку дена по атентатот на "мирот". Не учеа да ги проштеваме грешките. Претседателот е човек. Човечки е да се грешат. Треба да се има кураж да се повлечеш навреме.

Никој не е вечен. Инаку Македонија ќе воскресне. Сигурни сте дека не сме умрени? Знае ли некој колку цркви има, а колку џамии? Во "Поранешнава". Долг пат не чека до Македонија. Можеби, треба да се пресмета старосната категорија на црквите и џамиите. Како ќе го решиме проблемот со наталитетот? Или немаме таков? Министерот за култура на една емисија на телевизија рече вака: - Никој не е виновен, работите стојат! Убаво е да си отворен за јавноста, ЈНА направи едно добро дело, кога ја оставаше Македонија, на "Мала станица" и дарува зграда. Малку етимологија. Пандора. Пан на старомакедонски Господ (господин на полски) Дора, дар, дари, дарува. Пандора ја направил Хефест од растопена лава. Севс и дал душа и сите Божици и Богови ја дарувале по нешто и така настанала Пандора. За нејзината кутија другпат. Можеби кога ќе си заминува УНПРЕДЕП (унпрофор) на "Скрб и утеха" ќе им подари зграда. А што, ако нема намера да си замине? Атинците, Македонците ги нарекувале варвари. Васе Вториот ја доби титулата Вулгароубиец. Веројатно, мислеле на оние што не се со нив. Византија некаде X век од таканаречената наша ера. Варварите и Вулгарите. Не треба да се заборава дека со Византија управувале и македонски цареви. Можеби Цезар доаѓа од Цааар. Се вели поголем Византиец и од Македонецот. Зборот блгарин - турско арапски термин кој значи збирштина. Тоа не го велем јас туку бугарскиот етимолошки речник. Се вели поголем варварин и од вулгаринот. Александар Македонецот, Големиот, се обиде да го промени светот. Граѓанска работа. Големата Македонија се распадна. Граѓанска држава беше и Византија. И Југославија. И Босна. И... Ни велеа кога ќе умре Тито,

Југославија ќе се распадне и испадна така. Треба да се има кураж да се повлечеш навреме. На поетските средби во Велестово еден наш поет Бард им се обрати на селаните со зборовите : Граѓани на Велестово! Качете се над Охрид да го видите градот. Велестово. Со "Дрвеница" на Мајаковски се качивме на планината. Се вика Водно. Воден е град на Долна Македонија, и имаме Воден на островот Крит. И, веројатно имаме вода во очите. Кои сме ние... вода ми се пие! - реплика од претставата. Во главниот град на "Поранешнава" група деца во вечерните часови ограбува ученици од средните школи. Кој не верува нека проверува. Демократијата влегува на голема врата. Слободата е чувство на душата. Нема македонски манастир на Света Гора. Прашувам еден свештеник зошто е тоа така? Тој ми одговара па ние немаме држава!? И навистина ја имаме ли или не? Гордиј е името на фригискиот цар кој го заврзал јазолот. Јазолот го пресече Македонецот. Дали Гордиј е помалку горд или повеќе после тоа? Гордоста е чувство на слободата. Македонијаните ни ја скроија "Граѓанијава". Оние кои што се плашат да бидат сами. Свои. Страв од Македонецот. Страв од слободата. Треба да се има кураж да се повлечеш навреме. Како ќе го решиме проблемот на наталитетот? Каква е логиката бегајќи од Белград да иташ кон Софија! Тажно е кога Македонецот има потреба да биде нешто друго. Слободата не е лесна работа. Треба да се заслужува со секојдневна борба. Не е лесно да се биде Македонец, нели!? Граѓаните живеат во градовите, а селаните?... Кој не верува нека проверува.

ДАЛИ И МАКЕДОНЕЦОТ Е ЧОВЕК

... сте се запрашале ли некогаш кои биле актерите, што играле на сцената на македонските антички театри? Според ЦИА, Македонците не биле Грци. Напротив, тие биле непријатели на Грците. Во Светото писмо пишува Македонија и Ахаја. А тоа е времето по македонскиот голем период во историјата на светот. Мислам на античките театри. ЦИА тврди, ако е точно пренесена информацијата дека Александар и Македонците од тоа време биле Илири!? Дента кога се родил Александар Македонецот, големиот Пармениј, еден од македонските генерали ги победил Илирите. Тоа би значело дека Македонците се победиле себеси. Сте се запрашале ли некогаш каде исчезнал тракискиот јазик? Еве на пример, да земеме еден компир. Сите знаеме што е тоа компир. Расте под земја и се јаде. Маслинката тврди дека компирот е маслинка. И цел свет го убедува дека е тоа така. А компирот си расте под земја и си молчи. Во речникот на македонскиот јазик фигуративното значење за компирот е **глупак** или **тапак**. Се сеќавате ли од каде порано купувавме кашкавал. Зборот **кашка** (страница 326) се додава на зборот **вала** (страница 53). И се добива **кашкавал**. Мислам на еден речник. Одиме понатаму. Истиот речник, а народот е различен. Зборот **кутел**, **кутли** - длабок дрвен сад, мера за жито, или **кутлица** - плитко дрвено сандаче за брашно во воденица. Или **кутлешница**. Не ве потсетува ли ова на едно место кое денес е прекрстено во Вергина и од кое Грците го откопаа Сонцето. И тоа расте под земја како компирот. Македонската карма. Македонската ера

почнува 3000 години пред Христос. Или Крстос, што значи распнат на крст. Во Кутлеш се собирало житото. Го собирале истите оние кои одеа на претставите во македонските антички театри. Себеси се викале Македонци. Името е привремено, а знамето сменето. Но ќе остане така. Сте слушнале ли за Македонската карма? Во речникот го среќавам зборот кабил. Речникот е различен, а народот е ист. Градот Кабиле го основал Филип Вториот Македонецот од Тракијана, 346-344 година од македонската ера, а не од пред нашата. Кабиле значи **намерно** и го има во речникот. На македонскиот јазик. Што ќе ни недостигаше Јошко да си беше бесмртен, неќе морав да буричам во речников. Ќе си живеевме по старо. Неќе моравме да си ја учиме историјата. Нашата. Македонската карма. Зборуваме за книги. Со Александар и Душко. Кои се тие? Македонци кои не се плашат да се кажуваат така. Ја сакаат кармата. Еден човек им отвори могила на оние кои го измислија Христос (Крстос) за да се спасат од Рим. Од онаа страна на Вардарот. Евреите не можеле да му се заколнат на Александар, бидејќи претходно му биле заколнати на Јехова и на Дариј Третиот Персијанецот. Затоа, 360 дена на сите деца им го давале името Александар или Александра во чест на Македонецот. Александар е единственото нееврејско име кај Евреите. Долга е заедничката дружба. Ако на зборот човек му се додаде едно поранешен, дали со тоа се кажува дека него повеќе го нема? Мислам за човекот. Дали некогаш сте се запрашале дали Македонецот е човек? Во едно писмо, во еден неделник, во кој, одвреме-навреме, објавувам и јас сретнав интересна предлошка. Децата на Букефал. Се работи за коњ. Во речникот пишува вака,

зборот **дорија**, значи, дорат или доратас коњ. Коњаниците на Филип и Александар се нарекувале **Доримахој**. Дорија, Дорчо - убав коњ. Махи односно мава. Коњомавачи, удирачи на коњи. А, коњите ги убиваат зарем не? Со ум. Да ни е жив речникот. Да ни порасне поголем. Да му се намножат зборовите. Да биде махи, да мава со ум. По оние кои се страшат од македонската карма. Драмскиот театар славеше педестгодишнина. Не знам дали тие се запрашале кои актери играле на македонските антички театри. Неоткопаните. Македонијаните, односно оние кои се страшат од македонската карма, ќе ги поделиме на : граѓаноиди, на паднати од етимолошкиот речник од еден наш сосед, на оние на кои им висат сликите на еден човек по канцелариите, на маните и филите, на камилите каде што Македонецот е прогласен заБог, и на друзи. Ако на зборот човек му се додаде едно поранешен, дали со тоа се кажува дека него повеќе го нема?! **Сте се запрашале ли некогаш дали Македонецот е човек !** Со Александар и Душко зборуваме за македонската голема ера, за кармата на Македонците и Сиките, за папокот на светот, за стравот од Македонецот, за актерите кои играле во македонските антички театри, за потребата да се биде некој друг, за реинкарнацијата на македонската философска школа. За компирот, за маслинката, кашкавалот и за другарот Јошко. Под ова исто небо под кое играле актерите во македонските антички театри. Тие себе си се нарекувале Македонци, а не компири. Дојден е часот и треба да го прифатиме бремето на кармата, да бидеме Македонци. Останете ми здрави...

СУДБИНАТА НА ЕДНА ГАБА

...ако треба да минете по патеката помеѓу киното, Домот на армијата и зградата на Собранието, може да ви се случи да не можете да си одите дома. Патот го блокирала полицијата. Претседателот отишол во кино. Се даваше еден македонски филм. Режиерот е од Турција. Јас повеќе го сакам Кончаловски. Имаше еден филм за еден човек кој му ги пушташе филмовите на еден друг човек. Се работи за нашиот век. Филмот се вика "Самоуништување". Не оној на Кончаловски. Во пролет никнуваат габите. Расте од средината на цутник (април) па се до крајот на есента - *Coprinus comatus* или мастилавката, односно ѓубретарката или воловарката. Габа, се јаде самата себе, претворајќи се во црна каша. Се самоуништува, букнува наеднаш и се претвора во точка. Димо Хаџи Димов, основно училиште во населбата Влае. Ја играме претставата "Ние" од "Скрб и утеха". - Кој е Александар Македонски ? - ме прашува едно младо момче. Му покажувам на Владо Денчов. Александар немал брада! - ми одговара. Насмевка. Дали откако ќе заврши последната реплика, претставата се самоуништува? Бевме и кај Горче Петров. Во населбата. Училиштето се вика Кочо Рацин - Грнчаровата голгота. Се к'ти, се рути и силно светнува македонската карма. Ако патот ве однесе во Ерусалим, качете се во Давидовата кула. Можеби, во некој агол ќе го пронајдете сонцето. На Македонецот Филип. Нашето сменето знаме. Од пратеничкиот кор. Проста математика. Во Кисела Вода. Училиштето се вика Васил Антоовски - Дрен. Зад бистата на овој човек некако скромно со погледот в земи се уште е присутна фигурата на Јошко. Е, Јошко,

Јошко Македонецу ниеден! Ни го бараат знамето, после претставата. Од младинава. Делиме автограми. Паѓа и по некоја солза. Пусатот на актерот е во неговата слобода да ја зборува вистината. Зборот пусат, архаизам кој значи оружје или вооружување. Оттаму доаѓа и пусија. Се вели фати пусија. Ах, тој клет речник. Си спомувате ли за Клеит или Клито. Тој му беше собеседник на македонскиот цар на светот, а Александар во пијанство и бес го прободува со пусатот. Потоа се обиде да се самоуништи, да си го одземе и својот живот од скрб. Клеит, Клито, клето, клет. Косово едно време си имаше и Метохија. Сега си остана само. Таму има проблем на двојазичност, религија и наталитет. Заклет, заклетва, заклешти. Клетва, клетвен, клетник, клетвеник се обидувам да ја раскажам приказната за убиениот. Еднаш Клеит му го спаси животот на Македонецот, во една битка. **Coprinus Comatus** . Убавината која се самоизедува. Не знам како му се допадна филмот. Можно е да ви се случи да не можете да си отидете дома. Феникиската ќерка не убедуваше дека ќе биде земја без граници. Европа е таа. Ќерката. Реката Граник е во Мала Азија. Пролетта 334 година од македонската голема ера, Александар добива една битка на границата. Така ја гламноса и таа територија. Во речникот пишува: - Сè има своја граница! Дали тоа го знае феникиската ќерка? Во филмовите пишуваше сите сличности со луѓе и настани се случајни и ненамерни. Дали верувате во тоа! Има Македонци кои не можат да си отидат дома. Што ќе стори за нив "Поранешнава"? Или не ја интересира. Дали Македонија ќе и признае сукцесија на "Граѓанијава". Толку имиња, а ништо конкретно. Можеби, некој добива награди затоа што немаме име.

Методија Патчев нема да дознае дека имаме две имиња, две знамиња. По едно за "Поранешнава" и по едно за Македонија. Зошто мора да се почитува знамето на пратеничкиот кор? Сакајте го Кончаловски. Границата на реката Граник. Во житар (август) 1994 гостуваме во Албанија со "Ќелавата П..." на Јонеско. Спиевме во едно македонско семејство во Корча. Со децата зборуваа на албански за да не се чувствуваат фрустрирани кога ќе тргнат на училиште, односно за да го знаат албанскиот јазик. Таму нема проблем на двојазичност, на наталитет и на религија. Зошто во Албанија нема турско малцинство? Во историите пишуваа сите сличности на Македонците на Филип и Александар со овие денешниве се случајни и ненамерни. Дали верувате во тоа? Судбината на една печурка. Дали Македонија се самоуништува? Босна порано имаше и една Херцеговина. Сега си остана сама. - Секој, секогаш останува сам! - рекол еднаш Меша Селимовиќ во еден свој роман. Така е, нели! Таму немаше проблем на наталитет. На двојазичност. Но имаше религии. Ако народот е еден, а верува во три различни вери, како се вика тоа? Различни кофи црпат вода од една иста река, ако се согласуваме дека Господ е еден. Печурки. Габи. Филмови. Реката Граник и граници. Отворени, затворени. Има Македонци кои не можат да си отидат дома. Како се вика тоа кога немаш дом!? Прашања и одговори. Во пролет никнуваат габите. Димо Хаџи Димов, Коста Рацин, Васил Антовски - Дрен, Лазо Трповски. Имиња на образовни институции во кои гостуваме со претставата "Ние". Само еден скроман обид да се врати верата во непобедливоста на македонската карма како што веруваат Сиките. А се почна од

неможноста да се отиде дома. Вистинска убавица е таа. Печурката. Чувствувам потреба да ги спомнам имињата на театарската-фалангистичка формација од "претставата". Валентина, Бети, Страшо, Владо и јас. Бидете ми добра мисла до следната средба...

ЗА МАКЕДОНСКАТА ПЕТИЦА

...не учеа во името на братството и единството, дека сме птици од зад Кафказ. Додека бевме под Јошко, немавме поим за Александар и Филип. Ја учевме историјата на доминација. Како кому му одговара. Што е тоа историја? Приказна која некој ја запишал како субјективна вистина што ви ја сервираат вам за да знаете кој доминира. Но постојат факти. Записи. Букви. Имиња на места и планини, кои еден ден ќе ве доведат до вашата приказна која од ред причини ви била раскажувана од страната на доминација. Ако Хитлер не ја загубеше војната, дали ќе ја учевме оваа историја? Ако Константинопол не падна под Турско, дали ќе зрачеше Рим? Ако не не поделија Римјаните во Пидна, дали денес ќе бевме република "Граѓаноидница". Не постои историска вистина. Постои само вистината за доминација. Затоа на македонскиот комплекс треба да му застанеме на опашот. Божем постоел мит за Александар, таканаречен македонизам, божем сме немале врска со Македонците на Филип, божем денес историјата ни ја пишуваале ентузијазирани самоуки историчари, како што сретнав во еден неделник, а кој ни ја пишуваше судбината со Јошко? Само оние што мислат како и тој, кутриот бравар. Сето тоа е само еден дел од големата македонска карма. Стара колку и човечката

приказна. Велат дека папокот на светот е Македонија. И додека не се обедини таа, нема мир на мајкава земја... Денеска, за жал, битката повторно се води за и околу Македонија. Дравикос - напишал Хомер. На македонски здраво, на грчки гјасу. Да стенка историјата. Стенка, кај Хомер е стенахо, а на грчки е вонго. По налог на атинскиот сатрап Пизистрат ја приспособуваат "Илијадата" и "Одисејата" за атинската младина. Ја позајмиле од народните поети ајгиди, или ејгиди. Страница 131 од еден речник на еден народ. Сретнуваме збор дејгиди или дејди, во обраќање кон некого или нешто, со потсилена емоционалност, особено во народната поезија. Историја на зборот. Зборот поет. Поење, пеење, поет. Поезија. Затоа му верувам на Ташко Белчев. На неговиот прилог кон историската вистина. Приказната за зборот. Етимологија. Еден човек со степенот на вербата сам фалангистичка формација. Излезе последната книга од неговата тетралогија "Македонија 4000 години цивилизација, писменост и култура". Култот кон Јошко едно време го засенуваше култот на Гоце Делчев. Сега е спротивното. Нивните судбини се преплетуваат во црешар (мај). Тоа е уште еден аргумент дека историјата е непостојана работа. Субјективност. Доминација. - Примаме сè од светот и имаме што да му дадеме! - беше речено по повод доделувањето на наградата "Гоце Делчев". Баш така. Ги примаме сите демократоиди (контролори на демократијата), а ги продаваме имињата и знамињата. Важно е здравје. Збогум за Ахиловата петица. Тоа е второто име, односно псевдонимот на Гоцета. Ахила го топела мајка му Тетида во водата на Стига.

Божицата синот го држела за петицата, брцајќи го во светата вода, и затоа единственото ранливо место на јунакот е неговата петица. Му слегло срцето во петици - пишува во речникот. Петицата на Гоце Делчев е во неговата изјава дека светот е поле за културен натпревар на народите. Во контекстот на Македонија - култура на доминација. Буквално сватен, денес го слави Бугарија, местото на раѓање му е во "грчка" Македонија, а му положуваат венец на гробот во една црква во засега сè уште "Поранешната република". Културен натпревар, нели! Неговиот споменик гордо се истопорил во паркот. Скопје. Македонијава. Повест за веселба. Приказната за споменикот почнува пред Камениот мост на Вардарот. Едно време споменик имаше цар Душан. Силниот. Качен на коњ. Пред мостот. Широкострујниот Аксиј! - вели за Вардар, Хомер. Цар Душан го претопуваат Бугарите кога не "ослободуваа" во Гоце Делчев. Сосе коњот. Затоа е толку голем. Мустаклијата во паркот. Во градот. Во нашата земја. Македонија. Онаа за која се натпреваруваат. Онаа што се претвора во поле за културен натпревар на соседите. Соседите се народи. Македонци кои не се викаат така. - Оптимизам. Самодоверба. Хуманизам и задоволство од завршената работа! - вели претседателот на Сојузот на синдикатите во едно телевизиско интервју. Оаза на работата. Можеби, во некоја дива пролетна ноќ ќе се повилнее духот на Ахила. Тоа е второто име за Гоце. Можеби, ќе ја надрасне петицата. Мајка му Тетида му претскажала две судбини смртни. Слава и краток живот ако остане крај сидините на Илиј (Троја) и мирен и долг живот ако се врати дома. Ако се откаже од борбата. Гоце ја избра бесмртната слава. Зборувам

за Ахила. Од што треба да се откаже Македонија. Или што ќе избира? Може ли воопшто да се избира. Ние наместо Годо во документарниот филм снимен за Македонската телевизија, го чекавме Гоце Делчев. Се разбира, не дојде тој. Ние Македонците постојано чекаме некој да дојде и да ни помогне. Да ни ја излекува петицата. Да ни помогне, да не згрижи. Резултатот е култура на доминација. Или историја која ви ја сервираат за да знаете кој доминира. Лага и ќарџија. Туфкање, туфне, туч. Македонскиот речник. Споменикот е излеан во туч. И така, Македонци мои, на кантар студен со туч го мерат, Македонецот! Разни демократоиди. - Ќе победиме! - знаеше често да каже Рацин. Него го снајде Лопушник. Тој збор ќе мораме да го внесеме во Речникот. Не чека уште многу работа за македонската карма. Убава квечерина. Заоѓа историјата на доминација. Кутлешница е македонската душа.

ЗА МАКЕДОНСКОТО ПАЗАРЕЊЕ

... во просторијата беа два декана, еден ректор и еден асистент. Простете, но имаше уште еден човек. Не му ја помнам функцијата. Простете. Ме замоли деканот да го заменим на една средба. Кога човек прави добро, истовремено чини и злочин - напишал Жан Пол Сартр во својата драма. Егзистенционализам. Ректорот зборуваше на телефон. Се вели со Господ назад. Простете според Сартр тоа е идентично со напред. Во некои земји претседателот е Господ. Само во некои. А ние си чекаме. Деканот што го заменував не е повеќе декан. Ректорот кој зборуваше на телефонот не е повеќе ректор. Не е ни помалку. Во

некои земји министерот за внатрешни, е демократска категорија на народот. Работи. Внатрешни и надворешни. А ние си чекаме. Двата декана, асистентот и еден човек. Ректорот не повика да му направиме приредба. Значи тој разговара со еден демократски Господ седнат на меката столица. На Универзитетот. Во Тетово се произведува грав. Познати се и по јаболката. Јаболко на раздорот би рекле поетите. Кучињата лајат, а универзитетот си врви. Пазар. На книгата. Некои тоа го викаат саем. Се фини луѓе мил мој лебеду. Би кажал Бертолд Брехт. Требаше погоре да напишам карван. Простете. Грешка. Во еден ден, 60 македонски семејства летнаа за Нов Зеланд. Не знам дали пред порти го одиграле тешкото. Порано жените останувале дома да ја вардат куќата. Сега патуваат сите. Карванот си лае, а универзитетот си врви. Простете, повторно грешка. Аеродромот си лае, а кучињата си врват. Има гурбетчии на кои жените им седат дома. Ја множат куќата. Можете да се напиете некоја чашка на пазарот. Не мислам онаму каде што се продаваат јаболка и грав. Мислам на книгите. Пазарот си е пазар. Купи-продај. Не сте помислиле дека ни ја распродаваат Македонија? Кој мисли, зло не мисли. Не, не беше така. Кој не мисли, ќе му се смисли. Ќе му се снимили. Простете. Гласно размислувам за саемот. Некои просто, по народски би рекле пазар. Читај по народски, мисли по граѓански. Замислете си и Ромите да си отворат пазар. Мислев на универзитет. Едно пишува, а друго мисли. Новинарска работа. Министерот рече дека тие се во брак. Не знам кога и каде била свадбата. Дали имаат деца. Но знам. Простете. А ние си го чекаме. Ректорот кој повеќе не

е ректор, а не е ни помалку. Задоволен до чвркнување небаре разговара со Господ. И така замислете си да си отворат универзитет, и Еѓипќаните, или Ароманите, или Вулгарите. Ќе погине ли уште еден човек и ќе си врви. И ќе си лајат. И ќе си лајат. И ќе си го играат тешкото. И ќе се плодат. И ќе се отвораат пазари. Саеми. Јаболка и грав. Оние кои мислат да не мислат. Купи - продај. Макара и чекрек. Вител над кој се навива јаже над бунар. Чокле. Збор кој недостасува во речникот. Простете, некој свони. Ја отворам вратата. Бабичка на околу 70 години проси леб. Во бистрите очи изгасната надеж. Молкум минува милосрдниот протокол. Човек како тоа гордо звучи. Максим Горки напишал еднашка. Ме прободува некаква веда. Венее овој народ. Изветреја по басамците, бабичката. - Македонија е свезда водилка во приватизацијата! изјавил некој транзиционист. Куп лаги. Приквечер ќе сретнете луѓе како ги пребаруваат кантите за ѓубре. Археолози на демократијата. А што ако и тие побараат и си отворат универзитет. Еволутивна линија на македонската духовност. Мислата како веда. Веда е молскавица или зла вила според македонскиот речник. Ведите се Санскритски древни книги. Да се веде, да се изведе, ведач, ведарница, место каде лежат пилиња. Каде се множат. Не можам да ја заборавам бабичката. Не можам да ги заборавам оние кои одлетаа за Нов Зеланд. Не можам да го заборавам милосрдниот протокол. Ние велиме пролет, пред лето, процеп, пред да се расцепи, проток, ток, течение, протекло, протече, протекува, протекување, тек, протокол, нешто што се случува пред текот, пред почетокот. Се веде уште еден древен македонски збор. Универзитетот си лае, а

карванот си врви. Во граѓанската војна околу Кајмакчалан, Грамос и Вич, македонските бегалци ги испративме низ руска Европа. Прифативме бегалци од Босна. Ако се скине макарата, ако пукне чекрекот на косовскиот бунар, по горнава логика што ќе сториме. Ќе ги прифатиме. Македонците ги расселивме, а останатите ги прифаќаме. Простете, само размислувам гласно. Мултиетничка и мултинационална во духот на Бенетон. Ура. Има едни со зелена боја се обидуваат да го префарбаат сонцето. Македонското. Екологиисти на македонската "загадена" историја од сопствената приказна. Делејќи не, нашите браќа по јазик ќе си ја загубат приказната. Римската империја го наследди Македонското царство. Рим се подели на источно и западно царство. Војната за превласт се уште трае. Нашите браќа по јазик, без Македонците, ќе останат без приказна, без митологија. Ја сечеа гранката на која седат. Исток и запад. Македонија. Точка од која може да се тргне во доминација. Очите на бабичката. А не е ни толку млада Македонијава. Испружената рака преку портата. Егзистенционализам. Доброто и злото на Жан Пол Сартр. Една универзитетска канцеларија. А ние си чекаме. Простете, но имаше уште еден човек. Не, не беше тоа Максим Горки. Човек, како тоа гордо звучи. Не сте помислиле дека ни ја распродаваат Македонија! Гордоста остана на пелата. А ние си чекавме...

СМРТТА НА ТЕАТАРСКИОТ ПАТНИК

...не е интересно она што го пишуваат, туку она што го премолчуваат. Новинарите. Има една

категиорија на луѓе, седи по кафеани, чита весници и слуша туѓи муабети. Фанариоти. Ако седнете во некоја меана во која потпивнуваат новинарите, ќе дознаете интересни работи. На пример, зборот фарисеј, кој значи припадник на религиозна политичка секта, што ги штитела интересите на богатите слоеви. Или нешто слично. Може да ви се случи, да ве прашаат од која фара сте, од кој род? Потекло. Фараон, на пример. Фора, кога некому му давате предност. Зборови, муабети. - Ако може словенечкиот секретар на Друштвото на писателите да живее во Трст, тогаш македонскиот може да живее во Солун! - изјави еднаш Симон Дракул и преживеа. Треба да се има срце. За да не се отиде фира. Достоинството на една индивидуа. Личности и настани. Алкмена бил поетски фестивал. Во македонската голема ера. Победникот за вознес и височина бил убиван. Како Струга нема друга. Пијанство и бес. Се преврти чамецот, се удавија тројцата поети, во езерото. Оскар Давичо исплива. Умре Владимир Бурич. Алкмена бил македонски-поетски фестивал, го убивале победникот. Некогаш и сега. Велес го дели реката. Пред војната едниот бил бугарски, другиот српски. Втората светска. Бугарскиот бил македонски. А по војната оној српскиот дел биднал македонски! Србите оние што не се со нив ги викале Бугари, а Бугарите оние што не се со нив Срби. А реката си тече. Коритото ја води во Егејот син. Една од македонските кратки стории. Мојот пријател новинар вели дека таа река е рбетот на Македонија. Веројатно, има право. На соседната маса се наоблачува. Се работи за Свеки и за Баке. Едниот е новинар, а другиот поет. Односно токму е спротивното. Кој е кој? Дали и новинарот не е поет.

А поетот новинар? Треба да се размисли околу тоа! Не е убаво кога новинар посега по новинар. Сместата на оваа професија се состои во почитта кон вистината. Останатото е да се убива победникот. Уште еден поет се обиде да биде човек. На една телевизиска емисија дел од паричната награда ѝ ја дарува на организацијата "Обединети Македонци". Го пречекале на автобуската станица. Оние што читаат весници и демнат туѓи муабети. Чинам дека тоа се случило во Охрид. Новинарите можат да ви го разубават денот. Да ви раскажат неверојатна приказна дека зелките на Магелан му ги носел некој Македонец од Охрид. Во еуфорија. Се разбира, повторно со основата фора или фара.Зборови кои раскажуваат сказни за древна Македонија. Некогаш и сега. Настанот се случува во станот на еден универзитетски професор. - Немојте не можам потпис! - рече професорот. Но ви стојам на располагање за министер со сите свои титули! Ако победите. Не му е ни нему лесно. А што ако не го реизберат? И така не се потпиша човекот. Следната случка е во станот на најпознатиот либерал. - Деца погрешно е тоа. Ние во парламентот ќе се бориме! - им рече и се напија по едно кафе. И не се потпиша либералот. И се собраа потписите. И... да го убиеме победникот. Поетот. Новинарот кој се обиде да биде човек. Играме претстава една доцна пролетна вечер. Дојде пред претставата еден човек и десетина пати го повторуваше прашањето: - Зошто толку доцна играте? Сигурно има некоја причина! И си замина. Можеби, не ги дочитал весниците и не ги дослушал муабетите. Причина е селекторот Бранко Ставрев од "Денови на Ристо Шишков" и Македонците од Мелбурн Ице Најдовски и Владо Трпчевски. И љубов

кон сцената. Македонската приказна. Ние. Тенката линија на вистината која не смее да биде скината. - Зошто во Австралија досега не гостувал македонски театар? - праша Бранко Ставрев. Кога заминувавме за Пустец (Албанија) со "Ќелавата П..." од Јонеско, не убедуваа дека таму може да помине само песна, играорци, смешка. Практиката го докажа спротивното. Можеби, треба да се размисли, која е причината, на пример, за да се гостува во дијаспората, да се пренесе дел од македонскиот дух или да се заработи некоја пара. Раскрсница. Раскрстување. Или обид да се однесе Македонија во Австралија, или Австралија во Македонија. Македонците, покрај фолклорот, имаат јазик и духовен креативен потенцијал. Дух, духовник, духовнички, духовништво. Пред зборот дух во речникот ќе го најдете зборот дуќан. Раскрсница. Момент кога може да се тргне за или против Македонија. Разговараме и за македонската делба. Делба. Делне. Делипала, што значи мангуп, скитник како скитите, разузданик. Построената војска во македонскиот речник. Делбо моја! - би напишале поетите. Зошто не и новинарите. Кога од зборот делбо ќе се извади едно б, се добива дело. Тоа ме потсетува на еден неделник во кој ги напишав своите први текстови. На Македонците долго време им беше прикривана нивната историја, каква и да е. Јас не се откажувам од ништо што било. Помеѓу актерот и новинарот. Помеѓу поетот и новинарот. Треба да се остане само Македонец. Треба да се има срце. Во "Семејна палета" на МТВ се јави еден гледач. Се разговараше за психо-соматски заболувања. - Нели Македонија е во колективна депресија од демократската благосостојба! - рече. Ја оставаме ли

младинава на бесперспективноста и дрогата. Или да одиграам едно оро, да викнам некоја песна и да ви раскажам некоја смешка. Нешто повесело. Сред село. Народ без образование и култура, без традиција нема причина да егзистира. Да се пренесе македонскиот дух или да се заработи некоја пара. Не е интересно она што го пишуваат туку она што го премолчуваат, новинарите. Може да ви се случи да ве прашаат од која фара сте, од кој род? Дали ќе испеете некоја песна? Ќе цупкате, ќе се смеете?! Дали новинарот е поет. Треба да се има срце како Симон Дракул. Останатото е да се убива победникот. Македонци мои, по што ние ќе се разликуваме од другите?...

ВОЈДАН ЧЕРНОДРИНСКИ И НЕГОВИТЕ ЗАГРАДИ

- Не оставајте ме сам! - викаше еден претседателски кандидат на "Поранешната југословенка". Неговиот конкурент зборуваше за сечење на ноктите. Чистотата е половина здравје. Тадеуш Мазовјецки се повлече во Полска. Го наследи Елизабет Рен. Таа има четири деца и две кучиња. Така прочитав во нејзиното интервју. Има нешто Шведско во Финска. 6% од населението во Финска се Швеѓани. Рен е една од нив. Госпоѓата. Рен е она што лути. Зборот не постои во македонскиот речник. Од ремче директно се префрла на ренда. Зборувам за зборови. Меѓу нив недостасува зборот рен. Мирудија во македонската салата. Игнатио Лојола го основа езуитскиот ред. Во римо-католичката црква. Оттаму зборот лојалност. Рен тврди дека доколку се спречкаат Финска и Шведска, таа ќе биде на страната на

Финска. Лојалност. Нема никаква јазична врска со лој. Што ако наеднаш почне да расне бројноста на Швеѓаните во Финска. На пример Рен да имаше десет деца, и по едно педесетина години со математичка прогресија да ја дотера работата до "поранешната југословенка". Треба да се проба врз себе. Демократската категорија на Финска. Основата е фин, па оттаму доаѓа финеса со значење на нежност и префинетост, потоа финик - чаура од свилена буба или кожурец и на крајот имаме интересен збор фирка во значење на силно дување. Овде многу фирка. На сцената во Театарот Центар. Моите драги пријатели актерите. Оној кој го оставија сам, еднашка зборуваше за театарот. Само еднашка. Крлежија. Крлеж е мало животинче. Ако му ја додадете наставката од тракофригијско потекло ија, се добива Крлежија. Мал е чекорот од актерското мајсторство до секојдневната просечност. Се тепаат за пари и власт Глембаевци. Актерите понекогаш се свети луѓе. Имаше една сцена, младиот на стариот му ги сечеше ноктите. Глембај. Чистотата е половина здравје. Политика и театар. Изберете ја страната. Втората. Нашата. Ако беше друг режисер можеби ќе играше поинаква тајфа. Во Прилеп се играат игри. Театарски. Војдан Чернодрински го основа театарот "Скрб и утеха". На игрите учествуваат само театрите згради. На театарот му е потребна слобода. Некој кого го почитувам би рекол празен простор. Можеби ќе се потсетат дека Војдан и "Скрб и утеха" беа патувачи во буквална смисла и во духовна, дека тие немале зграда. Театарот и власта. Иронија на сцената. - Вие сте на власт! - ме пресретна еден познајник. Оние од театарот. Веројатно мислеше на Министерството за култура и

општеството кое се отвора и затвора на еден американизиран Унгарец кој ја сака источна Европа. Фондацијата. Сор и сортирница. Сор е алат за кастрење лози и гранки. Им го честитам новиот координатор за култура, на македонската фондација. Отвори затвори. Општество и театар. Црквата и циркусот. Сè што се гради се урива! - ми велат студентите по актерска игра. Зборувавме за изгорената црква во големиот пожар. Од едната страна е судот, од другата "белиот каменен рид" МНТ. Во средината циркус. На местото на изгорената црква имаше од гаражен лим импровизирано мало сопче, кое би требало да ве натера да си спомнете за некогашната "Св. Богородица". Дали малото сопче е во кругот на циркуската ограда. Прашање за размисла. За циркусот и црквата. Во судот бев неодамна како оштетен во сообраќајка. Настанот се случи пред три години и кусур. Доволно време за да се размислува. Не дојде обвинетиот. Не е важно името на судијата. Се сеќавам дека на таванот имаше флека од вода. Од другата страна на црквата, која моментално е вон или во оградата на циркусот, на платото пред "белиот рид" МНТ, режисерот на театарот "Скрб и утеха" сретна еден свој поранешен професор, кој едно време си одлежаше на голиот остров. -Конечно се најдовте! - му рече. Вие и Ние. Војдан Чернодрински и неговите згради. Студентите со кои зборувавме за црквата отидоа на еден аматерски и алтернативен фестивал. - Ако најдете некои алтернативни театри јавете ми, да ги запознаам и јас - им реков за среќен пат. Не е учтиво да живееме во иста духовна средина, а да не се познаваме. Циркусот не е лош. А црквата? А што ако кандидатот го оставија сам на улицата! Така.

Кловновите земаа доброволец од публиката и му направија претстава. Публиката аплаудира на местото на кое порано се наоѓала црква. Актерите понекогаш се свети луѓе. Црквата еднашка забрануваше една претстава, поради нејзината содржина, на еден наш колега. Погина нашата актерка непосредно пред премиерата. Се фрлаше анатема. Оградата околу циркуската шара. Изгорената зграда. Војдан Чернодрински и неговата црква. Фирка на сцената. Ако беше друг режисер ќе играше поинаква актерска тајфа. Мал е чекорот од актерското мајсторство до секојдневната просечност. - Не оставајте ме сам! - викаше еден кандидат. Рен е она што лути. Другиот кандидат ги селектира театрите згради. Тадеуш Мазовјецски се повлече. Моите драги пријатели актерите. Палам свеќа во еден циркус. Крлежија. Господ да чува. Чистотата е половина здравје. Палам свеќа. Зарем театарот е понедостоен од циркусот? Господ да чува. Од што?! Војдан Чернодрински и неговите загради. Оттаму потекнува зборот лојалност!..

ЗА МАКЕДОНСКАТА ПРАЗНИНА

...беше тоа одамна. Чинам летото господово 1980 крајот на Тревен, кој по македонски уште се вика Цутник и Водите, имавме час со професорот по марксизам. Во една од предавалните на филозофскиот факултет гласот на професорот зборуваше за Празникот. Празен, празненство, празнење, празни, празнина, празноверие, празноглав, празнословен. Знаете утредента беше празникот на трудот и сите фаќаа празнотија. Мислам празнувања. Во името на

професорот се содржат зборовите дим и итар. Не е далеку ни презимето. Го сакавме Маркузе, феминистичкиот социјализам, човекот со една димензија, и филозофијата на стеблото, како што тој велеше : Просто си постојам! Како билка. Има некој што помни. Во Лондон постои споменик на жртвите паднати во борбата против комунизмот. Лето господово 1987. Отидов во Митров, Листопад, Костеничар, а се вратив во Цутар. Нели е срамота да не си ги знаеме македонските имиња за месеците. Некој споменикот го нагрдил некогаш. И под него постои писание, овој "спомен" го урнаа вандалите, но ние повторно го изградивме. Таму често во малото паркче го кажував Хамлет и К.Миладинов. Она со вандалите ме потсетува на варварите и на вулгарите, на Васе вториот и атинците, на граѓаните на Рим и на птиците. Велат дека Васе, подоцна наречен вулгароубиец (убиец на збирштината или на оние кои не се со него) ги ослепел Самоиловци, а не ги убил, за Македонија да не остане без пород. - Јас кој на грчки пеев како лебед, на бугарски не можам ни како буф! - напиша Григор Прличев во својата автобиографија. Потоа се обиде да го создаде пан-словенскиот јазик. Се обидувааше да препејува. - Го напаѓаа и го исмејуваа. Вандалите. Мислам на варварите. И на вулгарите. Не учеа дека нациите се формирале во 19 - наесетиот век. што да се каже за Евреите и Сиките? За сличноста на јазикот на Хомер со македонскиот, наш денешен јазик. За Ханзите, за македонската гора Олимп, за етимолошките толкувања на Ташко Белчев. Дали нацијата е етничка категорија или културна. Можете да седнете во македонската празнина и да размислувате за тоа. Кирил и Методиј го земаа јазикот од околината на

Солун, Григор Прличев се обидуваше да го создаде пан-словенскиот јазик. Зошто двајцата браќа не го земаа јазикот од зад Карпатите, веројатно го немало таму. Зошто Григор бил, односно имал потреба од друг јазик. Затоа што го барал древно-македонскиот, оној на Филип и Александар, а бугарскиот бил еден негов дијалект. Локализам нешто тракијски нешто друго. Што ќе речете за Гриневиц и Ришков, Македонци по дух, но не и по име. Тие докажуваат дека прасловените биле отсекогаш тука. Во Македонија, на островот Крит, во Микенската култура, во Италија како Етруси. Граѓани на Рим и птици. Римскиот граѓанин и историчар Плиниј во првиот век од сегашната ера тврди дека Венети се источни-Анти и западни-Венети. Анти на етруски значи орли. Птиците. Се сеќавате ли како ја минувавме границата со првата страна кога бевме во "неврзаната" земја. Дали на картончињата пишувавме Македонци! Да не беше Конески Блаже ќе им беше полесно на нашите "Пријатели" историчари да не посвојат. Ќе го немавме современиот јазик. Ќе зборувавме на еден од дијалектите на македонскиот, од Александар, преку Кирилометодиевското до ден денешен. Има некој што помни. Што ќе кажете ако Сеус е ѕвезда. Крон-круна. Посејдон-поседувач на дното, Геја- Гена-Жена, Реа- реката што рее, дека на Олимп има реки Зелена и Пениста, дека Коринт е корито, дека Мореа (Балкан) е опкружена со мориња, дека Спарта се спарените пет села, Одисеј- оди и сее дух се разбира. Прометеј нешто што се прометнало или подметнало (кој им го дал огнот на луѓето), дека Кафказ е чавката која му го колвела цигерот, дека Крит е едно скрито место, дека на островот Крф истекла крвта на Уран од

пресечените гениталии, дека од таму се родила Афродита од морската горка пена, Афра, Ифрит, Сафра, зборови зборови...зборови...а беше лето, Лето ја обљубил Сеус и ги родила двете свезди близнаци, Аполон (пол, половина) и Артемида, во нејзиното име се содржи коренот тем, од теменидите, македонската династија на Филип и Александар, Теменид на македонски значи молчалив човек. Или врв на главатеме, или темел, основа. Толку за празнината на еден празник. Има уште многу случувања. Можете да ги прочитате четирите книги од тетраологијата "Македонија 4000 години писменост, цивилизација и култура" од професорот Ташко Белчев. Фалангистичка формација. Тоа е одговор на еден срамен фалсификат за еден древен народ. И не ќе се застане на тоа. Ја знаете ли приказната, кога Херкул (во чест на Хера) го сретнале две убавици, Наслада и Брлива. Две искри од пламенот што горат во огништето. Сепак тој изврши 12 подвига. Има една планина се нарекува Џина. Таму живееле титаните и џиновите. И нема крај на приказнава. Не носи со Ветрогоните на Посејдон, преку кукавичното ритче, а тоа е местото каде Сеус ја обљубил сестра си Хера. Врнеше дожд во Кукуш. Недалеку од Пела. Сеус се престори во кукавица и ѝ се мушна во пазувите на Хера сокриена под едно стебло. А беше една убава вечер, ја донесоа ќерките на Вечер, Вечероидите. Ете, ако почнете од празникот можете да се сретнете со Скила и харидба со македонското сега. Дека ете ние сме биле нешто друго. Не мислите дека сега на прагот на 21 век таа приказна и припаѓа на историјата. Уште еден обичен македонски збор. Тоа е само уште едно кудо (збор од Хомер) на македонски чудо, на грчки тхавма. Ве

поздравувам со македонската насмевка на Александар.

ГОСПОДИН МИНИСТЕРКА И НЕГОВАТА КОПУКААНА

...Алкибијад Нуша, во јавноста познат како Бранислав Нушиќ, несудениот битолчанец, имаше обичај да се допишува со Министерството за култура на тогашната му држава, кога му ги затвораа театрите. А има напишано и некои драми. Кога народот се смее излегуваат комедии, кога плаче трагедии. Оние што се и не се во војна го присвоија, Бранислава, бранителот на славата. Цинцаро-влаво-албанско-битолска комбинација. Така барем на едно место за себе рече тој. Нушиќ. Сомнително лице. Првиот министер за култура, со кого се допишувал јас, во еден момент ми рече, дека моето писмо го трогнало и го растажило. Третот министер за култура, изјави видно возбуден дека додека е министер, првиот министер за култура нема да режира во Македонија. Не додржа човекот. Првиот министер за култура не е веќе во културата. Вториот министер за култура на "Деновите на Ристо Шишков" седнат хамлетовски осамен на една столица. Со него имаше една дама. Коктел партија. На заминување му рече пријатно на режисерот на театарот "Скрб и утеха". Секогаш кога ќе паднеш министерот за култура, доаѓаа денови на финасиска апстиненција за "Скрб и утеха". Зборот пријатно го читам како метафора. На станицата, односно на столицата е моментално, третиот патник за култура. Вториот министер за култура не е повеќе во културата. Ќе останат да сведочат за него писмата од "Скрб

и утеха". Таман некако се ујдисавме, дојде третиот патник. Во културата. Водеше војна за една зграда. Сопственикот на зградата не била југословенската армија. Она народна се виде во Хрватска и Босна. Таа само ја одзела. Туѓото го нејќеме, своето не го даваме. Приватизацијата на Јошко Броз. Сите сме исти пред законот, нели? Третиот министер за култура можеби ќе остане во културата и кога ќе падне од столицата. Кој е критериумот да се добие зграда или вработување во културата? Како се станува министер за култура. Можеби четвртиот министер за култура ќе го укине Министерството за култура! Едно време театарската селекција ни ја вршеше белиот град и новиот сад. Тамошниот фестивал го нарекуваа "кујна". Кога се работи за наградите. Она што е и она што не е! - цитат од Бекет. Или крајот на играта. Драма од истиот човек. Мислите дека наградувањето има врска со лојалност кон власта? Власт и покојник, комедии од битолчанецот. Ми кажа една новинарка, ако сакам да направам кариера, ќе треба да се поклонам на црквата. Мислеше на белиот град. Тоа се случуваше во Југославијата. Немам причина да не и верувам. Како е, и како не е! - повторно Бекет. И тој пишувахе драмски текстови како битолчанецот. Познавам барем тројца врвни актери во белиот град и во новиот сад, Македонци, кои веќе не се чувствуваат така. Тоа е дел од занаетот или има врска со новинарката и црквата. Размислете, Македонци мои. Во Македонијава, која за жал има привремено име и знаме, никој никого не го тера да се откаже од сопственото. Напротив имам чувство дека само Македонецот мора сенешто да им дава на другите ентитети. Да докажува некакво сожителство во кое единствениот загрозен субјект е

токму тој. Можеби четвртиот министер за култура ќе биде оној, кој во парламентот, народот кој не се плаши да се потпишува барајќи ги своите права, го нарече копук, или копуци. Да, на тој ентитет не му поминал редот. Политиката е кошница. Културата. Реденка. Првиот министер за култура си ја направи сопствената живеачка - културна. Вториот министер за култура му рече пријатно на режисерот на театарот "Скрб и утеха". Зборувааше за пиперките и ајварот на струмичани, за еден Македонец актер кому му ги бришеа снимените филмови, му ги одземаа наградите, само затоа што размислуваше за Македонската работа. Третиот министер за култура вети дека ќе изгради една зграда во градот на Цинот и Рацина. Можеби ќе ја доопреми станицата. Четвртиот министер за култура, потенцијалниот, можеби ќе го укине министерството за култура. Излезен до комедиите на битолчанецот, слугинско-помирлива природа, која прави кариера само со верноста кон оној кој остана сам на улицата. Парламентарна субординација. Потчинетиот. Господин министерка. Драма од Алкибијад Нуша, во јавноста попознат како Бранислав Нушиќ, битолчанецот. Крајот на играта од Самјуел Бекет. Ова, името ме потсетува на Самуил, кому ја ослепуваа македонската војска и умре од тага. Но сè уште е жива и здрава Македонија. Имам впечаток дека увезуваме култура од една северна земја откако дојде на столицава третиот патник во културата. Политиката е кошница, а културата? Еквидистанцата важи и за првата и за втората, или дали соседната ни земја увезува култура од нас. Дали е нормално во толкаво количество да се слуша нивната фолк-турбо-кич врева. Зарем Македонија има потреба да увезува

музика? Вие ќе речете: - Што има лошо во тоа, да нема ништо лошо. Германците ги синхронизираат филмовите од другите говорни подрачја на германски, и Италијанците, и Французите, со тоа го штитат сопствениот јазик. А ние?...Во Америка синдикатот на актерите-црнци се побунил против ангажирањето на актери од Африка, со образложение дека има многу невработени дома. Македонецот актер, кому му ги преснимуваа филмовите, заглави токму поради таа причина. И сè уште се снима по старо. Македонците не снимаа во белиот град и новиот сад, бидејќи не го владееја јазикот. А оние од таму македонскиот го знаат. Па нели српскиот јазик потекнува од древно-македонскиот? Не мислам само на јазикот од околината на Солун, на Кирил и Методиј, туку на античкиот-македонски. Првиот министер за култура, вториот министер за култура, третиот министер за култура и господин министерка и неговата копукаана. Самоил Бекет и Бранислав битолчанецот. Кога народот се смее, излегуваат трагедии, кога плаче - комедии. Барем така е во мојата земја, Македонија. Ќе мора да се бориме за достоинството и гордоста на македонската фаланга, драги мои Македонци. Копукаана се дигнатите раце на субординираната парламентарна послушност. За среќа не е крајот на играта. Ме излудува овој Самоил Бекет. А има напишано и некои драми. Македонецот умре од тага. Помеѓу крајот и играта. Три и половина министри за култура. Со кои се допишува, одвреме-навреме, во состојба на културна војна, театарот "Скрб и утеха". Како е и како не е... сите сме исти пред законот, нели?!...

МАКЕДОНСКИОТ ДЕЛ ОД РАСКОЛОТ

...Штом душманот ти ја нуди неговата шапка, на својата кажи ѝ збогум! - ги учеше своите тајфи Тодор Александров. Можеби помислил на себе. На многумина Македонци им недостасува само чекор да останат она што се. Читам во весниците за македонскиот раскол во сите области на општествениот живот. Под липите на кејот на Вардар, еден пријател од документарната редакција на Македонската телевизија, муабети за ова и она во Македонија. - Може сè да се купи со пари, а во Македонија може сè да се купи со ефтини пари! - му рекол директорот на црквата, пардон, на циркусот кој беше поставен на местото на црквата. Се работи за 20.000 д.м. Нели ние Македонците не сме такви, или оние кои владеат со Македонците. Илија Милчин на спротивната страна со неговиот бавен чекор на актер и филозоф. Му пријдов за трошка муабет. Скрбен беше неговиот глас за состојбите во театарот и за македонскиот јазик. - Ти пишуваш во ВМРО-вски весник ! - ми рече. Веројатно мислеше за "Дело". - Вие сте виновни за состојбата во театарот и за непочитувањето на македонскиот литературен јазик. Набројува имиња, се срти и заминува. Потоа во мислите се враќам во театарот "Војдан Чернодрински" во Прилеп. Ја игравме претставата "Растрел" - според преписката и поезијата на Никола Јонков Вапцаров, со "Скрб и утеха". Стана интелектуалецот, актерот Илија Милчин и рече: - Војдан Чернодрински, може да биде горд што овие млади луѓе го земале името од неговата актерска трупа! Чекори фаустовски луто под липите. Точно е тоа дека се рути македонскиот јазик.

Но дека ние сме виновни, притоа мислеше на Факултетот за драмски уметности, не можам да прифатам. Сценски говор со техника на глас. Предметот по кој сум асистент. Имам во просек по 10 студенти - актери. И ги насочувам да го вледеат македонскиот јазик, нормативниот, блажеконеvскиот кој потекнува од јазикот од околината на Солун и од античките Македонци. Неколку илјади години стар. А во театрите, на телевизијата и приватните телевизии, радија, во весниците, во парламентот, во универзитетот "каде што се произведуваат јаболка и грав", и во владата и каде уште не се рути македонскиот јазик. И не е веќе важно дали е на Блашко Коневски или антички македонски. Важно е дека на ровот на двојазичноста стоиме ние, под липите. А, на овие "граѓаноиди" им одговара да исчезнат Македонците како ентитет, да исчезне, да исчезне јазикот и духот на македонската карма. Зошто таа граѓаноидна влада не донесе закон за јазикот? Нив не ги интересират, важно им е да разграбат, да приватизираат, да растурат, да денационализираат, да не кантонизираат, а вие или "НИЕ" од претставата која зборува за македонската историска приказна сме им само фасада под која ги кријат резервните имиња од "Петоимениот Ѓоре" - Владо Малески, од партизанскиот театар толку далечен од Еврипид, кој нели играл на македонските простори. Македонскиот јазик е древна работа. Во Македонија постои една фондација. Во неа е еден негов роднина. Му побаравме пари да ги сместиме Македонците од Пустец (Албанија) и да им објавиме книга поезија за деца, не одби. Сепак ни беа гости и излезе книгата, Војдан Чернодрински не се откажува. И ние. Тоа беше на театарскиот маратон "Мину

Угриновска". Немавме пари да им подариме речник. На македонското друштво "Мала Преспа" од Албанија. Директорот на издавачката куќарка која го печатела истиот, бегаше од нас како од чума. И си заминаа Македонците без речник. "Разнобојна китка" е насловот на збирката поезија од Спасе Мезенковски, Македонец во Албанија. Ја издаде Културен центар "Скрб и утеха". Ние. Министерството до ден денешен не дало грош пара. Пирка ветре под липата. Стоиме на работ на ровот. Двојазичност, мулти, граѓаноидница! Едниот е Дон Кихот, а другиот тесалиската коњица. Потоа од липите пиевме чај од липа. Липов. Чајот липа. Македонија липта. Јазикот линее. Ровот. Ровење, или риеење, бодеење. Рови, роеше по библиотеките и архивите. Ровина - ров направен од ројници. Ровит, ровитост, ровја. Убав збор. Македонски. Мулти-македонски. Гром. Ровја те ровјосала. Војници од македонскиот речник. Војдан Чернотрински не се откажува. Се откажуваат театарските игри. Фестивалот нема смисол ако се ограничи само на театрите згради. Тоа е уште еден дел од расколот. Професорот, филозофот, актерот заминува со скрбта на фауустовската срдба. Остануваме под липите покрај широкострујниот Аксиј (како што за реката Вардар, напишал Хомер). Едниот е режисер, другиот сум јас. Ако роднината фондационист и Министерството за култура ни дадоа финансиска поддршка ќе одигравме уште 20-тина претстави со "Ние". Сега сме на котата 14. Зборувам на телефонот. Од другата страна на жицата една дама од министерството за култура на една земја. Ми објаснува дека немаат намера да финансираат трибини. На театарскиот маратон "Мину Угриновска"

се одржаа трибините "Македонија 4000 години писменост, цивилизација и култура" и "Македонија - центар на светската карпеста уметност". Зборува за нив. Госпоѓата. Затоа ќе финансираат тројазичен проект во една мијалница. На пари. - Може сè да се купи со ефтини пари! - рече директорот на циркусот. Веројатно мислеше на црквата. Тодор Александров и неговите шапки. На многумина Македонци им недостасува само чекор да останат она што се. Спуштената слушалка во министерството за култура. Чекорот на Илија Милчин борецот за јазикот. Пиевме чај од липа. Петоимениот Ѓоре. Состојба во која се обидуваат да ја распнат македонската душа. - Нема посилна карма од македонската! - рече еден Сик од Пенцаб. - На гусли двоструна свирејќи покрај патот седнат го пее ова просјак сед, а јас пак прост запишувач го запишав од ред до ред ... ја заврши Григор Прличев поемата "Сердарот". Има трпение Македонецот... Професорот Милчин - постариот, најверојатно од есен ќе води катедра по Правоговор при Факултетот за драмски уметности, настанот се случи на денот кога се распаднаа театарските игри во Прилеп, неznam дали сето тоа е под координација на сојузот на пелопонежаните и сите други сојузници. Извадок од претставата "НИЕ". Ровот има две страни... Македонци мои!

ЧАЈ ПОД МАКЕДОНСКИТЕ ЛИПИ

...се зборува дека Филип Вториот Македонецот, таткото на најголемиот Македонски цар Александар, од Аполон во Делфи го добил следното претскажување : - "Бикот е со ѓердан, крајот е дојден, жртвата е

при рака!". Набргу потоа беше убиен. Македонското егзекутирање било со фрлање коцја. Новинарите убиваат со збор. Ако го имаат во себе. Аполон е син на Сеус и Лето. Близнак, односно половина од рожбата. Втората половина е Артемида. Се зборува дека кого ќе го погледнела во очи, ќерката на Лето, тој умирал. Смислата на новинарската професија е во почитта кон вистината. Македонија имаше еден актер, кој со себе носеше список по кој ред да ги тепа новинарите. - Има песок во виното. Има песок во забите, на јазикот, пак останавме сами... овие забораваја кои се и што се! Чпиони и черешни... - извадок од една книга која се користи во претставата "НИЕ". Книгата се вика "Делос или остров што плови". Читајте Македонци. Книги и независни весници. Новинарите протестираа пред амбасадата на една земја заради заштита на новинарските слободи во неа. Каде беа кога дома им судеа на двајца колеги од страна на еден министер кого го споредуваа со една рок ѕвезда. Незнам дали е завршен спорот. Некому ќе му пресечат. Го отворам македонскиот речник. Сугурчење - да се заплеткаш. Суд. Судац. Судба. Суден. Судир. Така пишува. Читајте меѓу редови. Однесов еднаш текст во еден весник. Мина доволно време и не го објавија. Отидов кај уредникот да прашам што се случило, а тој ми одговори дека го изгубил текстот. Така беше тоа. Не лажам жими сцената! Ако актерот се колне во сцената, новинарот во... и така си објавувам јас така повремено во еден друг весник. Арно ама се разви полемика, во весникот, дека ние Македонците сме биле нешто друго. Токму кога се водеше битката за името и знаме-то на татковината ни. Мина доволно време и не го објавија. Текстот. Не отидов кај

уредникот да прашам што се случило и тој не ми одговори дека го изгубил текстот. Го сретнав под липите на кејот на Вардар, си пиеше чај од липа. Замислете си, Македонци мои, во некоја од соседните ни земји, еве на пример, во Албанија, во некој независен весник да се појави полемика дека Албанците се Македонци. И вие како Албанец се јавувате на полемиката да се спротивставите на тоа! А сето тоа се случува, приближно кога се водеше битката за името и знамето на татковината ни. Мислите дека би можело да се случи такво дело? Размислувајте, Македонци мои. На телевизија јавија дека Македонија била пример као треба да се однесува со малцинствата. Пример за што? За самоуништување. - Горе главата, стисни заби, се ќе мине! - си реков. И го објавив текстот во третиот весник. Значи, си пиеме чај под македонските липи и си зборуваме. Како му украде неколку крави и говеда на Херкул, но овој подоцна го убил. Како? Тој имал и сестра која се викала Кака. Татко им е Вулкан. Чудовиштето. Или, на пример, Ор-феј ви е Горпеј, горски спев. Имиња Вукан, Волкан, Волкашин. Зачувани до денес. Превртете ја наопаку буквата А и ќе ја добиете биковата глава. Биковата глава на која Европа пристигнала на островот Крит за да биде скрита, скриена. Истиот бик требало да го донесе Херакле(Херкул) жив, како еден од 12-те подвизи. И си тече муабетот и Делос-островот си плови. - Бикови во мојот крвоток! - напишал еден мој пријател поет и новинар, а јас му рецитирам на промоцијата. - Смени ја темата! - го коментира необјавувањето на текстот. Го консултираам последниот Мохиканец, македонскиот речник. Зборот-тема, значење-мрак, темница поетски.

Понатаму - основна главна мисла, предмет на расправа, говор, дело... Или основа на збор - тема. Да пишувам на пример за културно-историските споменици на Истанбул. Царевиот град. Константиновиот. Има едни истураат вода со бардачиња во морето. Пишуваат песни. Се зборува дека најхрабрите го посетувале саркофагот на царот кој се наоѓа во еден од градските музеи. На големиот Македонец Александар. Се зборува дека новинарите убиваат со збор. Темата на новинарската професија е во почитта кон вистината. Ни ја карам ни ја тепам професијата, кога новинарот ќе го загуби зборот, под македонските липи, покрај реката, може да се престори во тепач, да тргне да ве бие, да ве тепа, тепање, тепаницава, тепачка. Веројатно, видел дека инаку не бидува. Затоа што Аполон му шепнал на Филипа-Македонецот дека бикот е со ѓердан, дека крајот е дојден, а жртвата е при рака. Под зборот бијач во мојот пријател, речникот се наоѓа зборот бик. Превртете ја буквата А и видете ја биковата глава. Немам кабил да ја менувам темата. Завршува муабетот под македонските липи. Можеби, испивме премногу чај. Островот Делос отпловува, како и Кака. Украдените крави и говеда на Херкула. 12-те подвизи извршени со ум, не со сила. Почитта кон вистината. Инаку, новинарството е само трошење хартија. - Зошто на сцената да создаваш илузија, а во животот да ја уриваш! - напиша во актерскиот кодекс Константин Сергеевич Станиславски. Имаат ли новинарите кодекс? Правила на играта. Можеш да го дотераш коњот на реката, но неможеш да го натераш да пие. Жилава и трајна е скрбта. Горе главата, стисни заби, се ќе мине. Да живееш додека не те однесат

ангелите. Светот е пуст ако среќаваш во него само планини, реки, градови и липи, но ако знаеш дека некаде има некој близок на тебе, тогаш се превртува земното коло и станува ветена градина. Тема од еден филм. Се вика "Чај во Сахара". Некако повеќе ми се бендисува липата. Македонци мои, да го следиме патот на нашата сончевина.

П.С. Зборот тема значи и воено-административна единица, Солунската тема од првата половина на IX век, и Стримонската тема со седиште во Серез.

ГОДИШНИТЕ ВРЕМИЊА НА МАКЕДОНСКАТА ИСТОРИЈА

...собранието на Македонците започна точно на пладне еден жежок јунски ден, недалеку од градскиот парк. Беше ден за под вршник. Жежок - македонски. Здружението "Антички Македонци" го чествуваше денот на смртта на царот. Во градското собрание. Во бараките. На бината, во левиот агол од мојата страна, а во десниот од нивната, во нема присутност главите на Никола и Гоце. Едниот беше претседател на републиката, другиот има лажна пушка во музејската витрина. Каревци и Делчевци. Не се караат и не се делат. Собранието на античките Македонци под оружје не го избираше кралот. Еден Македонец ни ја читаше неговата биографија. Поарно ќе беше да ни кажеше збор-два за дешифрирањето на древно-македонското писмо. На половина собрание влегоа двајца Македонци. Едниот од нив финансира еден весник кој повеќе се продава вон, а помалку во "Поранешнава Југословенка". Не ја дослушаа биографијата, си заминаа. Влегоа двајца излегоа

тројца. Можеби беше предолга. Убаво е на куп да се сретнете со Ташко Белчев, Душко Алексовски, Симе Пандовски, на куп, скуп, скупчи, купче, па оттаму имаме скупштина. Скупи. Името на градот во кој се одржуваше настанот за кој станува збор. Димитар Корнаков рече дека ќе се гради споменик во центарот на Скопје на Александар Македонецот. Го чул Господ. - Нема поголемо величие од Македонецот! - му рекол на македонскиот актер еден турски историчар. Васил Иљов зборуваше за зетувањето, за зетови - специфичен облик на владеење древно-македонски од Дунав до Крит, од Јадран до Црно Море. Неговиот брзоговор ме потсетува на маршевите на фалангистичката формација на царот. Ги изостави препрочитувањата на древно-македонскиот јазик. - Не смеете Византија да му ја давате на Гркот! - дорекол турскиот историчар, а настанот се случил во еден авион. Си летаат така македонскиот актер и турскиот историчар. И си врзале муабет. Историчарот му рекол на актерот дека ослепените Самоиловци се измислена опера за да се откажеме од Васил вториот Македонецот, василевсот. Да им ја дариме Византија ним. Првата на втората страна. Веројатно историчарот е прав. Едно од толкувањата. Тоа е уште еден доказ дека на историјата секогаш може да ѝ се додава да ѝ се одзема. Кантар. - Да се биде Македонец е света работа! Жив нишан во светот! - зборува македонскиот актер во собранието. Жежок ден за под вршник. Некои други актери се искараа за награди на некаков фестивал. Ситна работа. Читам една книга за етногенезата на македонскиот народ. Убава работа, само ме смрзна сенката од зад Карпатите. Ми го затскрива сонцето. Зимурлива природа. Замислете си

антички Македонци и македонски Словени, така прочитав во книгата. Студи. Беше рана утрина. Го донесов професорот Белчев од студентскиот дом "Гоце Делчев" до пред мостот "Гоце Делчев". Тоа е оној со лажната пушка во музејската витрина. Оттаму го превзема една жена. Професорот. Одлетаа за Канада кај еден Македонец кој го споредува македонскиот јазик со јазикот на Хомера. Веројатно е таа авторката на книгата. Залади. Ги вклучија клима уредите. Бараките во градскиот парк. Собранието под оружје. Излезе Ташко Белчев, ни пренесе поздрави од англискиот археолог Вардле, кој изготвил археолошка карта на Македонија стара 50.000 години. По него дојде на ред една жена. Зборуваше за матурската работа на син ѝ со тема "Филип II "- Македонецот. Па уште еден Македонец се запраша за 50 годишниот молк, за двата реда на Филип и Александар, во учебниците по историја од V до VIII одделение, за неговиот разговор со убиецот на Рацина, имињата, за тоа што треба да се изучува... на бината сликата на царот. Некој рече дека обединета Европа е идејата на Александар. Веројатно е така, само царот не мислеше разединета Македонија. На собранието, можете да сретнете Македонец кој одлежал 20 години затвор во Албанија, чекори гордо со кренато чело и бreme на плеќите. Можете да се запознаете со штрајкувач со глад, член на синдикатите, кој осум дена се искушувал покрај споменикот на паднатите борци, кои денеска се станати преку нивните синови и внуци транзиционисти и приватизери, можете да запознаете Македонка дојдена од Уругвај, може да ве изгори македонското сонце или да ве смрзне сенката од зад Карпатите. Можете да бидете тажни кога ќе ви кажат

дека Ристо Ивановски од Битола, не е на собранието поради слабата финансиска состојба. Можете да се запрашате каква историја учат нашите деца, да се запрашате кога министерството за образование и физичка култура и министерството за култура ќе се разбудат од задкарпатскиот сон и ќе ги финансираат книгите на Ристо Ивановски, Ташко Белчев, Васил Иљов, Душко Алексовски, Симе Пандовски и Ангелина Маркус. Кога ќе го заслужат пред своите институции она македонски. Беше ден за под вршник. Собранието на Македонците под оружје. Македонскиот актер и турскиот историчар. Горе во високото. - Нема поголемо величие од Македонецот! - рекол Турчинот. На би-ната сликата на царот. Живиот нишан пред светот. Ле-та авионот. Сенката од зад Карпатите. Собранието под оружје не го избираше царот. Се читаше неговата биографија. Жежок македонски ден. Оружје. Шестми-ната на кои не им ги печати книгите "поранешнава". А ќе мора! Никој не избегал од вистината. Печи сонце! Македонија отсекогаш имала топлина во душата.

ЧЕКАЈКИ ГО Г...

Дали сте размислувале, Македонци мои, колку чини македонското национално чувство на светскиот пазар. Се продава ли тоа на пример за грст пари или само затоа да ви помогат да останете на власт. Или да им дадете да си отворат бази, депонии на нуклеарен отпад или да ви се напечати весникот, или ... имавме ли ние Македонците гордост да застанеме и да кажеме дека сме само Македонци. Зарем моравме да се сраиме со привременото име со понижувачкото менување на сонцето од Кутлеш, зарем немаме право

да зборуваме за македонските делби, геноциди, распарчени семејства, расселени, понижени, да не можат да си појдат на огништата и на гробовите да запалат свеќи, зарем само оние кои не се Македонци отсекогаш ќе бидат поважни и подостоинствени од нас. Зарем во весниците ќе се напаѓаат Македонци кои ја бранат македонската историска приказна, за сметка на некоја туѓа, дали стравот да се биде само Македонец е страв од самотија, потреба од татко, психолошко-психијатарски случај. Страв. Недоверба. Македонец зад кој се крие, сирка некое наше соседче, наспроти фалангистичката духовна сила на оние Македонци кои ја прифаќаат тежината на македонската карма, карма значи судбина, одговорност на индивидуата за сите нејзини активности, мисловни, вербални и физички. Пред неколку години во театарот на народностите, што сега се именува на националностите имавме премиера со "Чекајќи го Годо" на Бекет. Неколку месеци по нас излегоа со претставата и Драмскиот театар од градот на Вардарот. Деновите студентите по актерска игра III година на факултетот за драмски уметности во Скопје ја играа истата претстава. Три патеки на една иста тема. Или три теми на една иста патека, јас би ги избрал студентите. Чекајќи го Г... или чекајќи го г...мало г. или големо. Која вредност не чини мали и големи. Кој одредува? Македонија чека. Кого и што? Ќе се најде некоја глупост или измислица. На пазарот колку чини македонското национално чувство? Има ли цена? Не продаваат ли? Кој купува? Кој продава? Поради што? Кому? Крис долета во Скопје преку Шведска од Америка. Тој е театарски менаџер. Претставата се викаше "Сараево". Автори беа двајца Македонци. Тој ја разнесе по светот. Чин

за почитување. Претстава за трагедијата на еден народ. За еден град. За луѓето. За среќа во Македонија немаме таков случај. Таков геноцид. Такви теми за трагедии! Или имаме. Се зборува дека илјадници деца талкале со денови по Грамос и Вичо. Висок е тој Кајмакчалан. Се зборува, дека на Македонците им стрелале во тилот. Дека ги исселиле од сопствената грутка земја и не ги пуштаа да се вратат на сопственото. Дека им ги менуваа имињата, личните, имињата на местата, реките, планините, истите тие кои денес се горди оти ни го сменија знамето, ни наметнаа понижувачко име, истите...Сараево беше театарски град. Во Македонија се играле трагедиите во македонските антички театри. Крис не дојде на закажаната средба со театарот "Скрб и утеха". Министерот за култура го одвлечкал на ручек. Ние Македонците знаеме да дејствуваме и да ја браниме туѓата мака. Сум видел безброј хумани гестови за некои други луѓе. Претстави, трибини. Само не сум видел за нас. Раиф Диздаревиќ еднаш забрани да се одржи средбата на децата бегалци од Егејска Македонија. Има луѓе кои помнат. По неколку години се случи "босанскиот лонец". Прашање е сега, дали би забранил, откако ја почувствува врз себе "бегалската тага", да се одржи средбата на децата бегалци од Босна. Треба да се проба врз себе. И си ручаат така министерчето и менаџерот. Едниот од нив ја режираше претставата "Сараево". Темата е егзодусот на "Македонците" од Босна, односно "Босанците" од Беломорието. И се спрема нова претстава. На три јазика. Мулти. Актерскиот хонорар во таа претстава е колку што театарот "Скрб и утеха" добива за премиера. Кој кого го понижува? Кој кого

го цензурира? Треба да се проба врз себе. Синдромот на Раиф Диздаревиќ. Баханалии. Убаво име за театар. Само чиј? За кого? Кому? Ние сме тоа! Нели! Граѓаноидите. Секого ќе го дофтаса македонската клетва. Кармата. За некого театарот е трговија. Ја продава. Сцената, за сопствена афирмација. На скопското лето имаше премиера. Александар Велики. Голем човек беше тој. Ама поголем од него е зборот кој недостасува во насловот. Велјан. Велјо. Александар Македонецот. Збор како Олимп. Македонец. Служев војска во Тузла. Солена приказна. Одевме на вежби пеејќи: "Иде Тито преко Романијееее..., е тој Тито ја затвори границата. И си шетаат македонските деца по планините. Грамос и Вичо. Кајмакчалан. Сараево. Македонија има своја тага. Режисерката на претставата од скопското лето избега од Босна. Бегалка. Можеби и не го познавала Раифа и неговата забрана. Сите ние некогаш бевме деца. Крис не успеав да го прашам која е причината да ја носи претставата од Македонијава. Да докаже дека Македонија се грижи за Босна. Или го интересира македонската духовна енергија. Или ние сме земја баханалијска. Каде беше Европа кога Македонците беа избркани деца. Кога се затвораа границите. Кога се убиваа птиците. Кога Раиф Диздаревиќ пиеше кафе на теферичите, а ние си свиркавме. Ручекот сврши. Крис, кој ако се етимологизира ќе се добие , крст, крстос, распнат на крст, раскрсти, крстен, крстосница и безброј македонски зборови од претпоследниот Македонец, македонскиот речник. И нека биде мулти. Само дали во тој мозаик има место и за нас Македонците. И си чекаме со Владо Денчов во бифето на М.К.Ц. Годо не се појави. Театарот "Скрб и утеха"

ќе преживее и без него. Еднаш министерчето не "прекрсти" и за гостувањето во Данска. Си се бутна преку ред. Фрлам копје. Никој не побегнал од македонската карма. Се крстиме со двете раце, ние од претставата "НИЕ". Кој се плаши од македонската приказна?!

ЗАПИСИ ОД ТРАКИСКИОТ ДОМ

...Псевдоскимнос забележал дека градот го основале Калхедонците и Мегараните, кога Персиецот Дариј тргнал во бој против Скитите. Тоа е некаде 513 г. од македонската голема ера. Херодот пак, вели дека Византијци и несреќни Калхедонци, бегајќи од Феникијците се доселиле во Месембрија. Плиниј Стариот исто така го споменува градот со зборовите: Месембрија, односно Меса, кадешто планината Хемус се спушта во Понт (Црно Море). И уважениот Страбон зборува за градот : - Месембрија, колонија на Мегарците, порано викана Мелсамбрија, град на Мелса (тракијски вожд), а брија на тракиски означува град. Денеска Несебар се наоѓа на северниот крај на Бугарскиот залив, на црноморскиот брег во тракијското поле на Република Бугарија. Голем број македонски туристи заминаа на таа страна. Автобусите со македонските туристи застануваат во новиот Несебар веднаш до македонското дружество "Вардарско сонце". Внатре можете да се напиете кафе или да си каснете од слатките. На сидовите висат Дамјан и Јане. Додека ги прелистувам весниците, ми кажуваат дека тие не се продаваат, но дека можам тука да ги читам. Внатре пишува за еден Бугарин од Охрид, за неговите дилеми, се цитира изјавата на еден

претседател на една политичка партија за централистите и врховистите упатена до МАНУ, и така од онаа страна на македонската приказна. Во доцните тракијски ноќи се слушаат веселите песни на гостите на хотелот со симпатично име "Балкан". Се пее на српски, на македонски по некоја на бугарски. Го напуштам новиот Несебар, "Вардарското сонце" и се упатувам во стариот град. Археолошкиот музеј на стариот Несебар. Внатре се наоѓаат тракиски керамички садови од IX до VI век од македонската голема ера. Сепак градот го основале Траките при крајот на второто илјадалетие пред Христос. - Монети на трако-македонските племиња и македонските цареви! - пишува во својата книга Христо Божков. "Нумизматиката како наука и хоби". На еден од сидовите на музејот на зголемено пано е пресликана една од монетите. На неа пишува МАКЕДОНΑΝ ΑΡΟΤΝΕ. Божков под месни племиња подразбира: Дерони, Бизалки, Орески, Тинтени, Пеонци, Македонци, Траки и Беси. Сите тие сечеле (ковале) свои монети. Бесите на пример со Силен и Нимфата. Овој првиот силниот го има на една бронзена хидрија прегрнат со Дионис. Иван Карајотов вели дека култот кон некои богови од Олимп, на пример кон Дионис е од пред колонизацијата на древните "грчки" племиња на трако-македонските простори. "Грците" според нив дошле во VI век пред македонската голема ера. Но да видиме, Македонци мои, што вели една друга мошне интересна книга издадена не така одамна, 1994 во Софија. Тракиски племиња во VI век пред нашата ера или од македонската голема ера се: Трибалите - северо-западни покраини на Бугарија, Сердите - по средното

течение на реката Искра, Медите - по горниот тек на реката, Бесите околу Витоша и Рила, Сатрите околу реката Места, по долниот тек на Вардар - Мигдонците, Диобесите по горниот тек на Марица, по долниот тек Одриси. Во предговорот на книгата пишува дека тие не се стремат како во комунистичките верзии на историјата да ја прикажат единствената верзија на вистината, туку дека тоа е една од можните варијанти. Во Месембрија се ковани доста монети со ликот на Филип и Александар, првиот впрочем го основал Филиппол, 341 од неговата ера. Денешен Пловдив, односно полето на Филип, половина, полјана, па оттаму имаме Ополе град во Полска. Или тракиски пол. Понатаму пишува за Траките кои се бореле на Пидна заедно со Македонците на Дерсеј, за царувањето на Лисимах, и за тракиската римска провинција. Да се потсетиме дека една од тракиските божици е Земалја (Земја). Во другата просторија на археолошкиот музеј на друго пано обесено на ѕидот пишува дека Васил I Македонец го обновил урнатиот Несебар и долу потпис Васил и Лав заедно со Александар. Еден возач ми наплатува 200 лева (лава) помалку кога му кажувам дека сум Македонец. Со мојот собеседник, несудениот археолог и собирач на македонско-тракиски монети, разговараме за темните петна на историјата. Ми објаснува за роднинската врска на Атила камшикот божји со Кубрат. За Хазарите кои ги набркале Кубратовци и Аспаруховци отаде Дунав, за последниот Тракиец Гај Јулиј Реметалк во слободна Тракија 44 г. од македонската голема ера, за тоа каде исчезнале Траките! Во доцните тракиски ноќи додека ја слушам веселата армоника од хотелот Балкан, читам во историјата, издадена не

така одамна во Софија. Мошне интересна книга. Период од VII до IX век од оваа ера (Хера). Бугарското општество содржело две етнички групи : Бугари и Славјани, и два говорни јазика блгарски и славјански. Првите биле монотеисти, верувале во еден бог, вторите политеисти. Мошне интересна книга. Хера била во брак со врховниот громовник Севс 400 години. Можеби оттаму е изведен зборот ера. Во македонскиот речник има две толкувања за зборот ера. Првото означува седло. Второто придавка на друг збор. Автори на книгата се В. Мутафчиева, А. Пантев, К. Косев, С. Грнчаров и И. Божилов. Во бессоните тракиски ноќи.Вториот такси возач разговараше со мене за историјата. - Знам многу историја! - ми рече. Зборувааше како сака да отиде до Охрид да ги види Самоиловите кули. Го прашувам за Траките, одмавнува со главата. За Самуил! - ми вели. Трудно е за Траките! Во археолошкиот музеј има огромен куп стар 7000 години. Зошто Дариј тргнал против Скитите. Потоа против нив тргнал и Александар. Мајка ми е од Тракија! - ми рече. Еден од моите соговорници. Од Пловдив. Тој град го основал Филип. На едно поле. Зошто Траките не тргнале против Скитите? Скитите скитаат, а Траките не оставаат траги. На заминување ми кажаа дека недалеку од Несебар е откопана монета на Филип II на која има сонце со пет крака. Тоа е уште една трага, Тракијци мои. Балкан, Житар, 1996. Тука некаде во Тракијата...

МАГЛАТА ВО КУЧЕШКИТЕ ГЛАВИ

... Филип Петтиот Македонски цар ја утна работата . Пролетта 197-мата , од македонската

голема ера, заврнаа пролетните дождови, недалеку од Киноскефале и се крена густа магла . Така војсководителот немаше добар преглед на битката. И загинаа 8000 Македонци, а 5000 беа заробени. Најголемиот воен пораз што Македонците го доживеале во својата историја, дотогаш. На другата страна од мегданот беше римскиот воин Тит Фламиниј. Битката се водеше на Киноскефале што значи кучешки глави. Не, не и се лутам ниту на маглата ниту на дождовите. Таква ни била кармата. Повеќе ме тревожат кучешките глави, односно маглата во кучешките глави. Македонските. Баџанакот на министерот е трпелива природа. Министерот му побара оставка, а тој трпи и не ја дава. Можеби е директор во некоја културна "ламја". Можеби се скарале. Со министерот му. Можеби и не ја чул понудата. Можеби си чека и си молчи. И си трпи. И не слуша. Не му е најблагоугодно ни на министерот. Кај сега се закотви на баџото. Па она, па ова. Озборување. Баџото не е гола вода. Истечената крф на островот Крф од Урана. Водата и маглата. Во умот. А ако си појде умот ќе дојде кумот. Тој не крсти во Обединетите нации. Во списокот на англиски не има под членот ТНЕ. Ниту ме прашал мене лично, ниту народот. Си кладе име. По свое. Беше едно време во белиот град. Оној што требаше да го заштитува ја прекрсти улицата од Маршал Тито во Македонија. Ни го сменија и знамето. Можеби народот молчеше од почит. Кон кумот. Кон болницата и нејзиниот терзија. Во Мореа (опкружена со мориња), кое е старото име за Балканот се одржуваше една Балканска средба. Министерот не отиде заради името на нашата мила татковина. Нема причина да им се лути на домаќини-

те. Нека му се лути на кумот. Или на маглата во умот. Можеби е тоа оној кој требаше да го заштити. Баџанакот го сретнав еден социјалистички ден во неговата канцеларија. И тогаш директоруваше. Рече: - Полскиот театар, наместо поетскиот театар. Дали мислеше на полето или на Полска. Или се обиде да не минимизира. За сведок го повикувам А.П. - член на независните писатели на Македонија. Тешко е да му се пресече на својот. Министерот се смешка со шармантната насмевка, а баџанакот си трпи и си директорува. Министерот кој се лутеше и не отиде, не му се лути на кумот. Му се лути на умот. Што ако му дојде и ја прекрсти, како некогаш улицата, сега државата која можете да ја најдете во списокот на англиски под членот ТНЕ. Филип Петтиот го изненадија пролетните дождови и утринската магла. На кучешките глави. Што ги изненади министерот и кумот, баџанакот и умот? Пасија за меѓусебно навредување! - читам во неделниците. Да. Првин не навреди кумот, па додека се клатеше болничкото торзо, ни натакнаа и парче ткаенина, како што бранителите, на сменувањето на македонското знаме, рекоа за истото. Кој кого навредува? Македонската појдовна точка е нејзиното име и нејзиното знаме. Точка од која се тргнува за или против Македонија. Зборувам за кучешките глави, за маглата во умот, за Македонците кои се иселуваат за почовечка егзистенција, а за тоа никој не води грижа, за македонскиот наталитет, за грижата за македонската младина, за иднината на оваа земја. Зарем ќе бидеме само едно ТНЕ. Еден поранешен политичар на еден наш пријателски сосед, своевремено изјавил: Грција на Грците! И така треба. А Македонија. И таа на

Грците? Или е таа на Македонците? А замислете си ваква формулација: - Грција на Македонците! Или Македонија на Грците! Проблемот на Грција е што не се вика Македонија. Проблемот на Македонија е што моментално не се вика Македонија. Ќе ни дојде умот, ама ќе си појде кумот. Кумот даде изјава дека многумина Македонци ќе појдат на одмор во Грција. Мислеше на Македонија. Ние велевме наше море за Јадранот. Едно време. Денес кога ќе ни се испушти по инерција она, наше море, мислиме на....она кое го рече кумот. Поранешниот политичар на пријателскиот сосед умре. Умре и Филип Петтиот Македонецот. Некои луѓе живеат и по смртта. Ако добијат ушак од Господ. Зборот ушак го пронајдов во македонскиот речник. Архаичен збор, едно од значењата е гласоносец. Се затемни сонцето. Беше тоа на 21 јуни 168 од македонската голема ера. Можеби Македонците се групирале на преминот Петра или на бреговите на реката Пена. Не беше далеку ни Пидна. Следниот ден Емилиј Паул (Римјанинот) го победи Македонецот Персеј. Загинале 20.000 Македонци. Потоа Македонија ја поделија на четири дела. Четири републики со забрана за било каков вид на човечка и економска комуникација меѓу нив. Бидна на Пидна. Не, не му се лутам на затемнувањето на сонцето, ниту на Персеја, тоа веројатно било ушак од Бога (оној кој е богат). Ниту на делбата. Ниту на Емилиј Паул. Ни на Пидна. Некои луѓе живеат и по смртта. Ѓорѓи Пулевски еднашка рече вака : **Јас сум Македонец . Не сум ни Бугарин , ни Грк, ни Цинцарин , јас сум чисто Македонец какви што биле Филип и Александар и Аристотел Филозоф !** Богат бил тој Ѓорѓија. Како Богот Македон, Сеусовиот син со Деукалиновата

ќерка Тија. Сето тоа се случувало на Олимп. А Олимп е во границите на Македонија - според Страбо. Богатството на Македонецот е во неговото свето и древно име. Ете затоа не ги сакам кучешките глави, маглата во македонскиот ум, затемнувањето на македонското сонце и другите затемнувања. Сепак и во мракот длабоко во стерната ја слушам лирата на кралот на Траките Орфеј. Со инструментот ги занесувал луѓето и ги кротел сверовите. Роден е во Македонија, помеѓу Олимп и реката Струма. Ор-феј... Орос-горос, феј-пеј, горски пеј, односно спев. Обид да се македонствува. Еј, Македоне, Македоне, богу ни еден! Богатството е токму во тоа , да се остане простум на тенките струни на македонската лира. Затворете ги клепките и слушнете ја таа света музика...

ПОДМЕТОТ И ПРИРОКОТ НА БОГОТ МАКЕДОН

... Амфитеатров, Русинот и патописецот со русите му коси нема да дознае дека конечно работите си дојдоа на туѓо. Тој патувачот и запишувачот талкаше низ милата ни земја Македонија едно диво време кога се сечеше македонскиот бурек на четири. Миланчо Вујаклија, пак си пишуваше лексиконче. Страница 262, погоре, полево зборот си чека во егзархиски ред. Егзарх - ороводец. Тешко некое оро. Како тешкото. Македонското. На Милана веројатно помила му е страницата 694, долу десно, подесно, зборот патријарх. Татко на племето. Бикот кои седи. Седни си да не се застоиш читајќи за братучедите по црква патријаршисти и егзархисти, со целите им исти. А.П.Чехов пишуваше и истории. Коњско презиме на

пример. Или театарско. Амфитеатров. Грчко презиме кај русиот народ. Македонско презиме. Кај Македонците. Возвишено место. Едно од значењата на презимето. Еден млад човек напиша за славјано - егзархиската голгота на македонскиот народ. Крими сторија. Научно-фантастичен обид да се одродува. На некои луѓе не им е доволно да бидат она што се. Им треба уште мал чекор да се доисполнат како ентитети, со содржини, небаре она Македонец не им достасува, па им треба и додавка, славјан, егзарх, патријарх, поранешен, нов, граѓанин, сожител брат и единствен и така нешто околу тоа како што читам во зелениот печат. Таа приказна, егзархиската и патријаршиската ја раскажа господинот со театарско презиме. Егзаугурација, одземање или укинување на нешто свето. Охридската црква. Мајката. Апостолот Павле, поранешниот Савле, дојде во Македонија и ја прекрсти првата Македонка Лидија. Така почна христијанството во Европа, безграничната дама. И ни ја укинаа црквата. Потоа дојдоа ќерките цркви и патријаршисти и егзархити. Проста приказна. Јас тебе, ти мене. На богот Македон, синот на Севса и Деукалиновата ќерка Тија, му додаваат едно изам. Македонизам. Тоа го сторил никој друг туку лично другарот Господ Коба алиас Сталин и коминтерната. И така не измислиле нас Македонците тие добри луѓе. - Има денови од животот , кога човек , ниту се радува ниту тажи! - напиша во едно свое писмо Никола Јонков Вапцаров, на банскалијски дијалект. Тој пееше за туѓата земја која ја чекори така одвреме-навреме. Измислени луѓе. Македонците. Можеби некој и ќе поверува. Еднашка царот им се обрати на Македонците со зборовите : **Македонци, вие сте војсководители, вие сте**

ослободители на светот, вие сте сатрапи ! Таков беше Александар. А потоа дојдоа Сталинчо, коминтерната и бараварот Јошко и не измислија. Тешко е да се мисли. Да се измислува е потешко. Најтешко за неког е да се биде Македонец. Тешкото оро. Нашето. Зошто ако тие не измислија, не ги дозволуваа, односно беа под цензура книгите за Македонците Александар и Филип. Од што се плашеа тие кои не измислуваа? Од нашата мисла? Да не се премислиме? Да не се смислиме самите себе си? Да не се сетиме? Да не се измислени, случајно тие кои тврдат дека сме измислени ние? Хеленистите, егзархистите, патријаршистите, илироидите, ромеистите, граѓаноидите... Подметот и прирокот пред богот Македон. Беда на историјата. Магијско-религиски менталитет на селанецот. Егзархисти. Беда на филозофијата. Гнилата миризба на минатите гробови и идната крф. Амфитеатров. Господинот театарско презиме. Пишува вака општ православен-црковен-древно-словенски јазик. Солунскиот јазик. Кирило-методијевскиот, односно македонскиот, од кој се исфрлени персиските зборови. Пред мене имам табела на индоевропски јазици. Пишува вака: Линија на сродство македонска, група јужна, западна и источна. Понатаму графа древномакедонски, па средновековен македонски и на крајот јазиците кои произлегуваат од него. Јужна група : македонски, словенечки, српскохрватски (денес сепаратизирани на српски и хрватски) и бугарски. Западна група : чешки, словачки, полски, виндиш (Германија), кашубијски (Полска) и полобијски (Германија). Источна група : руски, украински, белоруски. Што ќе одговорите на ова господа ...исти? Може ли еден народ да се создаде

за 45 години? - се прашува Ердоѓан Ознал во својата книга "Македонија не е Грција". Во табелата на индоевропските јазици го има и грчкиот јазик и албанскиот јазик. За жал од нив не се развил ниеден друг јазик, како од македонскиот и латинскиот на пример. Зошто? Ако постоела хеленска култура и цивилизација, како од неа не се развил ни еден друг јазик? Кој е измислен? Вие ги измисливте македонистите! За жал нема никакви македонисти. Има Македонци. А исто така за жал има егзархисти, патријаршисти, хеленисти и илироиди. Односно Македонци на кои не им е доволно да бидат она што се, што биле и што ќе бидат, па на дедо Македон му додаваат подмет и прирок пред древното му име. - Најголем проблем на хеленизмот е македонското прашање! - пишува Ердоѓан Ознал. Понатаму пишува тој : - Грците, откако не успеаа да го сокријат постоењето на македонската нација, Македонците почнаа да ги викаат булгарофони (Грци кои зборуваат бугарски) и славофони (Грци кои зборуваат словенски). По првата светска војна не завикаа Славо-македонци и Македоно-словени. Се работи за додавки на богот Македон. Подмет и прирок. А, некој таму, ваму, онаму се дрзнал да го менува древното ни име и се обидува да го исфрли и да ни останат само додавките. Македонци мои! Не ќе оди тоа така лесно. Секој и што ќе се обиде ќе го згрои македонската карма. Тешко некое оро. Македонското.

СИТЕ БОИ НА МАКЕДОНИЈА

..."Орелски крилја как да си метнам и в наши стрни да си прелетнам" - напишал Константин Миладинов во убавата му песна. Си муабетиме со мојот

добар собеседник македонскиот речник една доцна летна квечерина за орлите кај нас Македонците. И убаво е да си го имаш со некого муабетот. Да ти врви. Да се разбирате. Сур орел. Крстатен или крстат орел. Двоглав орел. Орли и врани да те изедат! - вели народот кога ја фрла клетвата. Или да те однесат орлите! Една поговорка вели вака : Високо орелот лета, затоа далеку гледа ! Орле, орленце, орлов, орловски. На пример орлови нокти. Во Албанија се одржуваше воена вежба со наслов "миротворен орел". На неа учествуваше и македонската армија. Не, не беше тоа фалангата. Тоа беше армија на "поранешната". Барем така напишале таму. Во Македонија се одржуваат митинзи за универзитетот од "малата рекичка" со наслов "бараме заштита". Се вееја знамињата со орли, се пееше химна. Не нарекуваа славо-Македонци. Орлите како древно-македонски симбол постојат на монетите на македонската царска династија. Орелот денес го има на албанското државно знаме. И си го вејат оние кои, не нарекуваат славо-Македонци, а себе си Илири! И владата ни си лета со орлови крилца, и претседателот си сожителствува. Чекаат народот да се самоорганизира за самоодбрана и самопочит. А, Константин Миладинов лета : орелски крилја как да си метнех и в наши стрни да си прелетнех! Анти на етруски значи орли. Антите ја основале Атина. Анти-Антиох-Антигониди-Антон. Македонска династија. Антите биле најборбеното македонско племе. Орлите. Словенците и Хрватите тврдеа дека се Илири. И браќата ни Албанците. Албанија е посеана со македонски и "грчки" топоними, ороними, хидроними (имиња на места, планини, реки). Илирите се

најпривилегираните словенски единици во редовите на Македонската империја - тврди Адам Мицкијевич. И не само тој. Вежбата беше мултинационална. Миротворен орел. Орел без нокти. Си летка како пчеличка и си бара заштита. Кутрото орленце. Се собрале како орли на мрша! -рекол еднашка македонскиот народ. Суро ме погледна македонскиот речник. Глува македонска ноќ. Годшнина од родението на царот. Отидов пред некое време на една свадба. Не, не бев поканет. Онака, од мерак за нашето. Галичник, Река. Печеше македонското сонце. И не стигнав до таму. Не ме пушти полицијата. Не само мене. Некој рече од безбедносни причини. Не знам. Но ако си тргнал на свадба не е убаво да те враќаат назад. Потоа се испентарив на еден рид. Облаци небо. Ечи Григоровиот стих, "Сердарот": - Пискотници се слушаат од Галичник во Река, што тешка несреќа ги збра и мажите и жените, та гласи тажна ека и навева сал коб и зла...потоа читам во весниците дека качачки банди од Албанија влегуваат во Македонија и крадат стада овци. Потоа пукаат со шаржерите. Пискотниците. Сте ја читале ли Прличевата поема? Кузман се бори против албанските качаџи. Историјата се повторува. Миротворен орел. Бараме заштита. Се веат орлите на знамињата. И ако некогаш биле наши, сепак што е многу, многу е. Ја знаете приказната за Вавилонската кула? Што ако и другите ентитети си ги извадат знамињата и си зборуваат само на својот јазик? Што ќе се случи тогаш? Што ако вакви настани станат дел од мултинационалната традиција? Бенетон е продавница, а не држава. Сите бои на Македонија. Враносаната кула Вавилонска. Абдера е древен тракијски град. Жителите на Абдера, надалеку биле

прочуени по својата ограниченост и глупост, и оттаму е изведен поимот абдеритизам, за глупи и ограничени луѓе. Тракијската главна божица се вика Земјалје (Земја). Веројатно со тоа и давале почит на сопствената земја. За жал денеска не егзистираат под тоа име! Дали се исчезнати? На едно место среќавам ваква формулација: "Романтичарски сон на мала група фанатизирани македонисти", "македонски фундаментализам", "македонисти од белградска провиниенција", "македонски булгари". Така не и се дава почит на земјата. Тоа е вметната приказна на еден наш сосед во македонската душа. Третата страна. Ако Македонија немаше приказна, од љубов кон неа ќе ја измислевме ако треба. Но приказната ја има. Нема никакви македонисти. Има само Македонци. И постојат градители на кулата вавилонска, која на Македонија не и е потребна. Каков коњ сакаат да загубат, само затоа што поради незнаење и страв не можат да го јавнат! - рече еднашка Александар Македонецот за својот дорија. Потоа го заврте коњот кон сонцето за да не се плаши од својата сенка. Потоа се втури во слободен галоп. И имаме ли ние Македонците страв од својата сенка? Не плаши ли? Доволно е да се има душа и да се завртиме накај сонцето. Нема да дозволиме поради страв и незнаење да го загубиме Букефал. Со други зборови, некои "нови немакедонци" да се китат со македонската древна приказна. Се насмевна македонскиот речник. Беше годишнина од родението на Александар. - Синко мој! Барај за себе кралство, кое ќе ти биде достоино! Македонија ти е премала! - му рече таткото на синот. Ете затоа нас Македонците не има низ сиот свет. Лета Константин Миладинов "Орелски крилја как да си

прочуени по својата ограниченост и глупост, и оттаму е изведен поимот абдеритизам, за глупи и ограничени луѓе. Тракијската главна божица се вика Земјалје (Земја). Веројатно со тоа и давале почит на сопствената земја. За жал денеска не егзистираат под тоа име! Дали се исчезнати? На едно место среќавам ваква формулација: "Романтичарски сон на мала група фанатизирани македонисти", "македонски фундаментализам", "македонисти од белградска провиниенција", "македонски булгари". Така не и се дава почит на земјата. Тоа е вметната приказна на еден наш сосед во македонската душа. Третата страна. Ако Македонија немаше приказна, од љубов кон неа ќе ја измислевме ако треба. Но приказната ја има. Нема никакви македонисти. Има само Македонци. И постојат градители на кулата вавилонска, која на Македонија не и е потребна. Каков коњ сакаат да загубат, само затоа што поради незнаење и страв не можат да го јавнат! - рече еднашка Александар Македонецот за својот дорија. Потоа го заврте коњот кон сонцето за да не се плаши од својата сенка. Потоа се втури во слободен галоп. И имаме ли ние Македонците страв од својата сенка? Не плаши ли? Доволно е да се има душа и да се завртиме накај сонцето. Нема да дозволиме поради страв и незнаење да го загубиме Букефал. Со други зборови, некои "нови немакедонци" да се китат со македонската древна приказна. Се насмевна македонскиот речник. Беше годишнина од родението на Александар. - Синко мој! Барај за себе кралство, кое ќе ти биде достоин! Македонија ти е премала! - му рече таткото на синот. Ете затоа нас Македонците не има низ сиот свет. Лета Константин Миладинов "Орелски крилја как да си

културното, духовно и економско обединување. За експериментот со името на државата. За тоа дека Македонците во Грција (сегашна) се, или не се граѓани на Македонија. За осумстотите организации на Македонци во 50 држави во Светот кои членуваат во Конгресот. Ралото пак, рече дека обединувањето е сметка без кафеџија. Но, кој ја дава сметката? Кој го вари кафето? Кој шмрка во филџанот. Кој служи? Кој? Го отворив прозорецот од мојата соба. Го разлистав македонскиот речник. Зборот ралица - рачка на рало. Зборот ралник - остар железен дел, дел на ралото, плуг што ја сече и врти земјата при орање. Второто име за ралникот е лемеш ... третиот збор кој ме тревожи е рало - дрвено земјоделско орудие за орање. Македонија не е нива? Што мислите, Македонци мои, што површина може да се изора за еден ден со едно рало волови? Не се работи за пет рала земја. За едно рало чевли, за две рала сватови, за свезди од созвездието на Орион. Сето тоа е содржано во зборот рало. Кој го држи македонското рало? Кој е орачот? Оралиште, пак е местото каде што се игра оро. Ораница е земја што се ора. И се така за орачките работи. - Дајте ми 1.000.000 франци и Македонија ќе ја направам Франција! - рече еднашка еден француски конзул. Нацијата не се продава Македонци мои. Еднашка селанецот Гордиј си ораше така во нивата. Тука некаде во Фригија. Нему при орањето му слетал еден орел на јаремот од неговата кола. Потоа го избрале за цар. Колата му останала завештание во зевсовиот храм во Гордион, врзана за дреново лико. Се работи за гордост, орачи мои. Оној кој ќе го одврзел јазолот, му било судено да владее со сиот свет. Тоа му појде од рака на еден Македонец. Се викаше

Александар. Едни велат го пресекол со мечот, Гордиевиот јазол. Други дека само умно го извлекол клинот од рудата, со кој ременот бил прицврстен на јаремот. На некои луѓе едноставно им е дадено правото од бога да бидат без јарем. Тој сонуваше да го обедини светот. Македонецот. Александар. Ние денес сонуваме да ги обединиме Македонците. Во градскиот трговски центар, недалеку од кафулето "Александар Плац", во кое се наоѓа мала биста на оној кој го одврза јазолот, двајца Македонци сретнаа еден човек кој во весниците е доста активен, докажувајќи дека сме нешто трето, а не Македонци. Човекот мавна со раката, промрморе краток поздрав и избега како од чума. - **Чума од Македонец!** - врескаше Демостен, за таткото на оној кој го одврза јазолот. Филип е тој кој ги столчи Атинците и останатите гратчиња - државички кај Херонеја (Черонеја). Беше тоа на Илинден, август 338 од македонската ера. Човекот здувна низ трговскиот центар. Темата беше обединувањето. Кумот рече дека сеуште не е време. Се работеше за македонското орање. - Времето е кратко ! - му рече новинарот на Претседателот на Светскиот Македонски Конгрес. - Дали претседателот на Матицата на иселеници е Кинез или Македонец? - Беше речено, шеснаесеткракото сонце е семакедонски симбол - рече Тодор Петров. Даде залог во македонската вера. Се заложи себеси. Македонството не умира со Тодор Петров или со Киро Глигоров! - рече Претседателот на сите Македонци. Но кој е тој? Што мислите Македонци мои? Проблемот на орањето е во тоа што некој мора да го носи јаремот врз себе. Оглав. Колкава површина може да се изора за еден ден со едно рало волови? Не се работи за пет рала

земја, за едно рало чевли, за две рала сватови, за свезди од соѕвездието на Орион. Нацијата не се продава. Во чие име и за кое име зборува македонското рало, мили мои Македонци...

ЗА ГЛАСНОСТА НА МАКЕДОНСКИТЕ ГЛОСИ

Александринец, доколку се сака да се толкува зборот, а не човекот, е дванаестостихје, вид стихувана форма, односно стапка, на која е напишан роман за Македонец Александар во XII век во Франција. Класичен стих на Французите. Доколку пак се сака да се толкува човекот, александринци ќе бидат 70 научници толкувачи од градот Александрија. Тој древен град го основал еден Македонец во 331 година од македонската ера и го крстил по себе. Александрија е пристаниште во долен Египет. Александриските филозофи сигурно не ја запалиле Александриската библиотека. Александринецот по шестиот стих запазува цезура. За починка од немакедонската логика. Александринство, пак е научно ситничарење, сува ученост без никаква врска со реалниот живот. Денеска, можете да прочитате во печатот, дека тој збор го употребуваат одредени кругови, за Македонци кои ја докажуваат или пишуваат македонската историска приказна. Без цезура. Со херојскиот дактил, на пример. Како кај Хомера. Кај него имаме единаесетостихје и дванаесетостихје, во зависност (условеност) дали завршува со трохеј. Така и францускиот Александринец е врзан со македонскиот, ако се исфрлат цезурите. Оние кои на Македонците имаат нужда да им даваат други имиња работат за

цезурата. За починка од немакедонската логика. Зборот глоса има значење на темен, нејасен збор кој треба да се толкува, или прокудна или зловна примедба, од кој се изведени цела низа зборови, како глоситис - запалување на јазикот, или глосолог зналец на јазикот, или глосоманија - страст за туѓи (странски) јазици или глотис кој значи гласница. Од зборот глоса, односно од македонскиот збор глас се изведени 26 зборови во македонскиот речник. Од зборот глас до зборчето гласче. Растојанието од зборот глоса до зборот глас е македонската приказна за историското, националното помирување. Чitam така одвреме-навреме за некакви си "дerviши и македонизмот"! За гласноста и гласчето дека вештачки создаденото е поарно од природното? За семакедонскиот симбол од Кутлеш под кој никој не се борел!? Во пост-комунистичката верзија на "Историја на Бугарија" пет историчари се залагаат да се исфрли од бугарската историја кованицата "старо-бугари", со образложение дека тоа е дело на комунизмот, и да си останат само Бугари. Убава логика. Тогаш и ние Македонците ќе треба да го сториме истото. Да ги исфрлиме додавките "старо" и "древно" и да се разбираме со она Македонци. И така си читам, одвреме-навреме по списанијата и весниците за македонската помирeност. Се помирил со фактите со кои бил скаран. Се помирил со судбината да биде еден обичен Македонец. Македонците се бореле под многу знамиња. И туѓи и свои. Често се случувало, потоа оние со кои се бореле дружно, да им се свртат ним и да ги помируваат. Да ги смират. Но, Македонци мои, она знаме од македонската ера на Филип и Александар ја има обединувачката топлина на македонската

кутлешница. А Велес и Перун нема да ни се налутат, па тие по логиката на македонскиот разум не се ништо друго, туку нивни потомци, на Орфеј, внукот на Македон и правнукот на Сеус. И сонцето. Ајде да сирнеме во македонскиот речник за само уште еден збор. Македонците едно време сечеле монети. Или ковале. Сребрените монети ги кажувале оболи, односно во еднина обол. Му давам глас на македонскиот речник. Облина. Убав збор. На пример за убава жена. Значење: Заокруженост и валчест дел од некој предмет, облината на телото. Низата на зборовите со основата обли, почнува од зборот облива(облева) и завршува со зборот обложување. Или замислете си го зборот облее, ако тргнеме од основата обл. - Ме облеа студена пот на пример. Или зборот облага со значење на фајде, корист и добит. Вкупно 82 збора, сега за сега има во нашиот речник со таа основа. И потоа читам за македонското помирување во "гласата", во "гласот" од гласноговорниците дека ете тие помирувачите ќе ни кажат што сме и кои сме ние Македонците. Се работи за александринство, но од друга страна на македонската логика. Александрија ја основа еден Македонец 331 од македонската голема ера. Александринец е дванаесетостихје кое на еден свој начин потекнува од Хомер. Александриската библиотека ја запалија едни луѓе. Изгореа историите. Се стори. Но Македонци мои, јазикот не гори. Доволно е да се патува по страниците на македонскиот речник. Има многу знаци покрај патот. А гласноговорниците, или глосоговорниците ќе мораат да се вратат во учебниците по историја од минатиот век, од каде што се дојдени. Немаме причина да се плашине од Кутлеш,

Херонеја (херојската) или пак Водениот Воден, кој го има дури во скритоста на еден остров кој се кажува Крит. Македонецот не е билка па да се калема како што некој "глоси" би сакале да ни прикажат. - За појадок, ноќно патување, за ручек, мал појадок, за вечера Хомер! - рече еднашка македонскиот цар. Сакав само да му дадам прилог на македонското смирување, Македонци мои...

ЦЕНАТА НА МАКЕДОНСКИОТ СИД

И си го вклучив јас телевизорчето во мојата соба. На екранот се појави еден човек. И зборуваше. Зборуваше. Но, син ми посака да гледа цртан филм. И така морав да го гледам и слушам човекот од кај соседите. Светот останува на помладите, нели? Или на постарите. Оваа држава, низ сите овие бури, помина и преживеа! - рече тој. Го препознав претседателот на "Поранешната". Зборуваше за својот пат. - Нема прав пат, има милион погрешни! - напиша Петар Брук во својата книга. Празен простор. Точка во менување. "Поранешнава". Некому ќе му дадат награда за мирот. Можеби е тоа само уште една тула во македонскиот сид. Берлинскиот е паднат не така одамна. Додека чекам виза за Шведска, размислувам кое дно на Европа сме ние. Пасошите ни отпатуваа во Белиот град. Службеникот од шведската амбасада се разболел. Дали ќе оздрави да ни удри од печатот. Во пасошот има две птици. "Словенски" симбол најден на Косово. Кои сме ние? Дигнете го пасошот спроти сонце и видете ги птиците. Се зборува дека нив ги внесол еден поранешен министер за култура. Птиците. И тоа е дел од патот, нели? Зборуваше претседателот на една

поранешна земја. За правиот пат. Него го предложија за награда за мирот. Островот Кипар. Не сенатот на универзитетот. Кипар - убав, личен. Кипра - убава девојка, убавица. Кипрење - китење. Се кипри - се кити. Извадок од речникот. Велат дека предлогот го дала една жена. Некому ќе му прекипи. Две косовски птици слетале во македонскиот пасош. Летнале од зад Кафказ (Чавказ) свратиле до Косово и ете ги во Оазата на мирот. - Падна првата жртва за Македонија! - извика еднашка оној кого го предложија двајца луѓе за мирот. Погина еден Македонец, војник на ЈНА во Словенија. Македонец во туѓа униформа, гине во туѓа земја, за Македонија! Алал вера. И си зборува тој за правиот пат. Еден друг човек рече дека нема прав пат, само милион погрешни. Нејсе. Се сеќавате ли дека претседателот не го изгласаа од првпат. На почетокот на патот. Некој го донесе од Белиот град. Се сети на него. Беше едно време рамо до рамо со "браварот". Можеби тогаш не можеше ништо да стори за Македонците. Кој знае. Од втора мајка помина. Во собранието. Гласаа и ВМРО-вците. Нема враќање назад. Потоа беше она со изборите. Математичка прогресија. Ви ја раскажувам приказната за патот. Радое Домановиќ. Водач. Прочитајте ја. Приказната. Ете затоа ја сакам уметноста. Да се патува низ себе. Нема ништо лошо да те предложат за мирот. Не сенатот, една жена. Кипар. Збор во македонскиот речник. Не универзитетот каде што се произведуваат јаболка и грав. Зборувам за предлогот. Уште една тула во македонскиот сид. Рекоа Поранешна Југословенска Република Македонија, во нациите кои се обединуваат понекогаш само. Некој се сложил така да речат. Или им рекол да не наречат. Излезе еден човек.

Предложениот. Оној кој едно време се држеше за браварот. Имаше можност да каже. За нас. Се спушти до Самуила. Толку. Немаше карма за Александар и Филип, за Теменидовци, за темето, за темелот. Или не сакаше. Или не знаеше? Цената на мирот. Останавме без име. Поранешни. Го остриживме сонцето. Знамето е парче ткаенина, нели? Капиталот премина во рацете на една каста која владее, владее, влада. Се множат безработниците, народот се рути по светот за корка леб. Одиме по жица над македонскиот амбис. Се претвораме во граѓаноиди. Дрога и проституција. Криминал. Увоз на Шиптари од Косово. Кои можеби ги донесуваат штрковите од македонскиот пасош. Делба. Беспрекорност. Дел од неговиот пат. Пат од кадешто враќање нема. Водач. Уште една тула во македонскиот сид. Во името на мирот. Зборови. Зборови. Ако службеникот од амбасадата оздрави ќе отидам со "Скрб и утеха" во Шведска. Ете затоа ја сакам тенката линија на духовноста. Сретнав еден македонски актер во центарот на градот, кој четири години работи во Германија. Претходно беше на плата во МНТ : "Што има ново во мојот најомилен театар?" - тече, се рее неговиот монолог. "Се извинувам, немам време", го прашав кај е Македонија? "Во Грција" - ми рече. "Смешно е сè. Дали да се допишувам со министерството за тортура? Живееме кога тие глумат државиче? Бојадисуваат графити. Прават Потемкинови села. Заминувам додека не ми се стемни. Подобро американски гомна, отколку руска торта!" - го слушам молчејќи. Цената на мирот. Со едно големо Т. Почетната буква од името на "браварот". Еден беше со него, а сега е со нас ! Она поранешна југословенска република Македонија е носталгија по "браварот". Кому

ли му текна за тоа име? Актеровиот монолог сеуште трае во молкот. Успеав некако да дојдам до збор. Го прашав : Дали го гледаше Џорџ Орвел на телевизија? Се насмевна и си замина. Нема вистински пат, само илјадници лажни! - рече еден од театарот. На телевизорот зборуваше претседателот на "Поранешнава". Во соседството на Шведска ќе пресечат во името на Нобела. Велат дека "браварот" ја одбил наградата. Уште една тула во сидот. Син ми сè уште гледаше цртани филмови кога се вратив дома. Можеби неговата генерација ќе се запраша дали можевме уште нешто да сториме за оваа земја. Мислам на Македонија. Не на "Поранешнава". Или ќе се претвориме во граѓанчиња кои чекаат виза да избегаат далеку, многу далеку од Македонија која повеќе или помалку ја нема или ќе ја снеса. На крајот рече : "Рогови во вреќа" и му ја пуштија зурлата. Кратко пропиште таа. Потоа продолжи програмата. Прав пат. Се плашам, Македонци мои, дека воопшто има некаков пат!? Кажете ми барем една земја која би се изгнасила да го менува своето име и знаме. За тоа ли е наградата? Цената на мирот. Уште една тула во македонскиот сид. Дали плаќате редовно претплата?

ЧЕСТИТ ИЛИРДЕН МАКЕДОНЦИ МОИ

Првите пушки, учат нашите деца, пукнале во Прилеп и Куманово. Првиот Илинден беше Крушевската буна, вториот АСНОМ, а третиот веројатно ќе биде вториот дел од историското прашање на референдумот. Четврт "Илинден" ќе нема. Ќе воведеме "Илирден", во чест на најзагрозениот народец на светот, Албанците!

Македонци мои, ајде да се потсетиме што се случи на **2 Август 338** година од македонската голема ера. Во долината на реката **Кефис**, битката на **Херонеја** (некои ја викаат **Черонеја**), Македонската фаланга на чело со **Филип II** ја победи **Атинската и Тебанската** армија. **Александар Големиот** бил на чело на тешката коњаница. Се разбира на страната на татко си **Филип** и Македонците, и тие им нанеле на градовите државички катастрофален пораз. Останало запишано дека Македонците ги убивале Атинците и Тебанците, не само со копјата, туку и со поглед. Херонејска работа или херојска. Зборувам за **првиот Илинден**, или за она што за нас Македонците е прво. И пукнале така пушките еден октомвриски ден. Но, против кого и за чиј интерес, прашање е сега. Ете барем една пушка има пукнато и на Лопушничката корија, или горија, или борија. Падна велешанецот, грнчарот и поетот. Претходно предложил македонската војска наместо "титовката" на главите да го носи галичкото кече. Кој му е виновен, оти бил глуп тој **Коста Солев**. Не сакал да ги слуша упатствата на оние кои ни ја скроија капата, тогаш. А кога си глуп не слушаш, нели? Втората пушка е **АСНОМ**. Имам чувство дека тоа е некаде далеку во туѓина. **Манастирот** каде што, демек пукнало. Или самата таа, но ете, деновите ќе се исправи грешката и ќе ни ја вратат пушката. Потпишавме договор со **САНУ. МАНУ со САНУ**. Едни ќе ја држат цевката, други кундакот. На втората пушка. И можеби таа по вторпат ќе пропука. Но, во кого е вперена, прашање е сега? Има доволно Македонци за отстрел! И така, покроце се дотрка-лавме до третата пушка на македонскиот народ. **Трета среќа !** - рекоа некои. Дел втори од историското

прашање на референдумот : - Дали сакате доброволно да стапите во брак со САНУ? Митко - врапче од Парламентот имаше право кога зборуваше за невестата. Пушка. Се вели за некого дека е пушка, ако е онаков. Но, чија пушка? Односно, од која страна на пушката, од кај цевката, или од кај кундакот? Ете на пример руската пушка беше Пушкин. И пукна пушкиновата пушка. Александар Сергеевич го востанови рускиот јазик, за посебен, издвојувајќи го од јазикот на **Кирил и Методиј**, општиот црковен македонски, кој дотогаш беше во оптек и кој влече корени од раниот хомеров јазик. Тоа е некаде помеѓу 1799 и 1837 година. По неговите стапки тргнаа и останатите таканаречени Словени (Венети и Анти : Македонците). Токму во тоа време и Германците ја создадоа Грција, го измислија хеленизмот, да го фатат приклучокот, со пушките. Четвртата пушка допрва ќе пропукува. Се работи за најобесправениот народец на светот, Албанците. Кутрите тие, затруени, "граѓани од втор ред", "без образование на мајчин јазик", "без право на глас". Други им го држат пазарот со девизи, шверцот со дрога, "им опаѓа енормно наталитетот" и непрестано "некој ги тероризира", "ги обесправува", а тие "пропукуваат од немање човечки права". "Илирден". Ќе се спакуваме сите Македонци и ќе заминеме на некој пуст остров во Тихиот Океан, наречен "Нова Македонија", за да им дадеме на "кутрите Албанчиња" да си ги остварат своите права во Македонија. Се разбира, ако претходно не му пукне филмот на македонскиот народ!? **Пукна ѓаволот, ќе тргне сега работата!** - рекол еднашка македонскиот народ. Се сеќавате ли дека малку недостасуваше да пукаат во насобраниот народ на **плоштадот**

"Македонија". А беше демократска квечерина. Заоѓаше **кутлешовото сонце**, или беше на заоѓање. На едната страна беше насобраниот македонски народ, на другата македонската милиција и армија. Кој кого го заштитува? Од кого? За кого? А што ако пукне некоја пушка? беше демократска квечерина. Доаѓаше ноќта. Нели, не би требало да има логика, ако е добра, владеачката каста да се плаши од сопствениот народ. Така беше во "поранешната". Ако поранешната значи онаа која беше социјалистичка во рамките на Југославија, која ли е оваа "сегашна" и "поранешна"? А што ако се работи за една иста земја, за една иста влада, за иста демократија, за иста приказна, за братство и единство, за култот кон еден водач и црвената фамилија, за идентична гласачка машинерија? Пакувајте се, Македонци мои, се ближи судниот ден, "Илирден", време е да си заминеме сите, на некој пуст остров со привремено име, со привремено знаме, најдобро ако можете и пливајќи, ќе тргнеме сложно сите преку Лапово и Велика Плана до Солуна града, а тоа е најблискиот пат до морето. Пливајте. Или нека ви пукне филмот, додека сеуште има филм. Додека сеуште не има. Манастирот "Трескавец" се наоѓа над еден од градовите каде што пукнале пушките. Појдете над градот и влезете во манастирот. Фреските набубреле, паѓаат и се распаѓаат. И ним им пукнало за ништо. На втората програма на Македонската телевизија пукаат емисии на албански јазик. Или на шиптарски. Без превод. На истата телевизија беше гостин еден хрватски режисер и неговото зборување се преведуваше на македонски, иако ние разбираме хрватски, оти тој се извел од античкиот и средновековен македонски. Или некој

помислил дека ќе мораме да научиме шиптарски. Не може за едните вака , за другите така. - **Ако пукне, прв ќе дојдам да се борам за Македонија !** - ми рече еден Македонец од Шведска. Имаше во него некаква искра. - **Ќе победиме** - знаеше често да каже оној кого го пукнаа во **Лопушничката горија**. Нема зошто да не биде така. Сакав само да дадам залог во македонското пукање, Македонци мои.

ТАГАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ФИЛМ ИЛИ ШЕЌЕРНАТА ПРИКАЗНА НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД

Требаше да се организираат денови на македонскиот филм во Шведска. Иницијативата ја покренаа истите луѓе кои го поканија театарот "Скрб и утеха". Најдоа партнер, една шведска институција, која се заинтересира за таа работа. Потоа се исконтактира една македонска институција која е надлежна за таква работа. И сè навидум беше во ред, но, како што бива во "демократските" земји, иницијативата се изјалови. Имено, во македонската институција стигнала информација дека тие, иницијаторите, македонското здружение во Шведска, биле лоши луѓе, ВМРО-вци, недобри, зли, можеби и човекојадци, а покрај тоа и киното не било достоино за таква работа, шведската институција не била добра, наводно во неа се прикажувале порно филмови!? И така, знаете како оди тоа во некоја "демократска земја". И сега нема да има манифестација "Денови на македонскиот филм" во Шведска. Каква штета, што им текна на "добрите" луѓе да направат таков чекор. Каква штета!? А и што ќе ѝ е на шведската јавност да

гледа македонски филмови. Поарно е филмовите да си седат дома (во магацините). Што е сигурно, сигурно е. Не може тоа така, некои си Македонци во Шведска (можеби и зли души) да организираат таму некакви денови, и тоа филмски! А кога го градеваме "братството и единството", кое за навек го изградивме, сите тие филмови ја минаа демократската верзија на "браваровата" школа на контрола. Ете на пример "Црно семе" на Ценовски, мораше да има "поблага" и "покисела" верзија. Сигурно погодувате, јавноста ја виде "поблагата". Та шеќер сме ние. И ете сега "лошите луѓе" кои се сетиле да направат нешто за Македонија во Шведска, да претстават дел од нашата филмска култура, не ќе им успее такво нешто. Затоа што тие можеби се со Тодор Петров и "тераат политика"? А тие "лошите", неодамна се сетиле, како не им е срам, да покренат уште една "многу опасна за државата" иницијатива - поканија еден македонски театар кој играше во Шведска. Значи, тие "лошите" се некако не престануваат да даваат иницијативи, а тие "добрите", се некако внимаваат на нив, колку и до каде се лоши, како и кога се осмелиле да покануваат, организираат културни средби или манифестации. И тоа на македонската култура во Шведска! А што ако, ајде да си претпоставиме така по малкуцка, тие "лошите", ВМРО-вците, "човекојадците" и многу опасните, се заложиле да организираат, наместо денови на македонскиот филм, на пример, денови на бугарскиот филм, или уште поблагоугодно, денови на српскиот филм, или уште поблага верзија (нели шеќер сме ние), денови на југословенскиот филм? Можеби овие "добрите" ќе им дозволеа? А што ако се сетат националностите и речат : А, не може тоа така, каде

сме ние! Не може само македонски, та нели сме мулти и култи и ултри? Зошто секогаш да организирате Вие? Не може! Не може тоа така, демократија е ова, не е шега. А сте се запрашале ли Македонци мои, зошто тие "добрите" и надлежните не се сетиле, не им текнало, да го направат тоа? Да однесат театар, не зборувам за пазар, зборувам за духовна состојба, или да организираат филмски македонски денови. Но, Вие ќе речете, што ако тие луѓе навистина се, како беше она, ВМРО-вци и се зли и уште човекојадци и се занимаваат со политика? Што ако киното е лошо? Ако во него има провев? Разбојот во Шведска го кажуваат Веев. Јас тоа го врзувам со веез, не со провев. А да се везе, да се извезе, вез, везот е национална категорија. Бидејќи бев на гости кај тие "лошите" во Малме, можам да ви кажам, од лично искуство, дека не јадат луѓе, дека ја сакаат својата земја како и сите ние, дека се грижат за неа, ги боли за неа, сакаат да ја афирмираат македонската култура. А меѓу другото, официјално не претставија на еден државен театар, два алтернативни театри и на Академијата за драмски уметности во Малме. Не можам да разберам зошто тие се лоши, а оние кои не дозволија "Денови на македонскиот филм" во Шведска се добри? И кој е тој и во чие име си земал право да суди, кои се добри, а кои лоши Македонци? Многу гласна поделба. Тоа ти е како да го пресечеш везот на половина, со ножиците ни. Демократска работа. Та нели шеќер сме ние? Има еден помлад човек, кој во своето име го содржи зборот црвено, се појавува на телевизија и не убедува дека е државотворен. Јас му поверував. Тој е државотворен на Поранешната Југословенска Република. Државотворен е на членот ТНЕ, каде не

има во списокот на нациите кои се обединуваат повремено-временно, само. Го читам извештајот на еден театарски новинар, за гостувањето на еден мултиетнички театарски проект во Данска. Претставата се игра на албански, македонски и турски. Во Данска има околу 8.000 луѓе од Македонија, од кои 6.000 се Албанци. Македонците имаат еден клуб, Албанците 16. На телевизиската емисија "Мозаик" има емисии на албански, турски, српски, хрватски. Македонскиот клуб во Копенхаген деновиве собира потписи за емисија и на македонски. Немам ништо против мултиетничкото, ако си го знаеме националното. Деновиве преговараме со Министерството за култура, за новиот проект на "Скрб и утеха", "Петоимениот Ѓоре" - од Владо Малески. Се надевам дека таму нема да има поделба на добри и зли Македонци. Та нели шеќер сме ние? Сакав да напишам за откажувањето на деновите на македонскиот филм. Мене повеќе ми прилега киселата верзија на филмот "Црно семе". Доволно е што шеќер сме ние. Мултиетници низаедни. Тука некаде ми пукна филмот, Македонци мои.

ПАТ ЗА МАКЕДОНИЈА

Додека траат преговорите со втората страна, или на втората со првата страна околу името, односно околу разликите за и против името, на милата ни земја македонска, да се потсетиме на една книга која неодамна излезе од печат во "Македонска книга" и која сакале да признаеме или не, е одличен приказ до каде сме ја дотерале ние, Македонците, со нашата негрижа околу националното и етнитетот. Книгата се

вика "Македонскиот конфликт", а не грчкиот, а ја напиша Лоринг М. Денфорт. - Кога и да излезев од дома, за да разговарам со некого, кога и да одев во мојот кабинет да пишувам, јас навистина одев во Македонија! - вели на почетокот на книгата Денфорт. Дали ние Македонците одиме за Македонија или во неа, или само минуваме крај неа? Есхил ја нарече Магнетска земја и земјата на Македонците, во една своја трагедија. Велат дека магнетот има врска со Кожув планина и полето околу неа. Некои нашинци одеа на одмор и ја минуваа границата меѓу Македонија и Македонија. Велат дека на двете страни пишува : Добредојдовте во Македонија. Со мала разлика што на една страна избрканите Македонци од своите огништа и не се баш добредојдени. За демократско чудо, не ги пуштаат да си одат во Македонија. Грчкиот конзул во Австралија изјавил дека Австралија е прва борбена линија во битката за Македонија. Се води глобална културна војна. На едната страна се Грците и Македонците кои се пишале како Грци, на другата страна Македонците и ... Македонците кои се пишале граѓани. Меѓу нив, мислам на граѓаните. Владее неинформираност, незнаење, сомнеж за што вина носи моменталната власт. Замислете си, уште се учи во училиштата за некакви си Словени, кога веќе и учените Руси кажаа дека имало Венети и Анти (Ришков, Гриневич, Державин). Кога во 1907 самите Грци, односно грчкиот лингвист **Tsioukaskas** напишал дека македонскиот јазик од Лерин влече корени од раниот Хомеров јазик. Прашањето за Македонија е дали државите ги прават нациите, или нациите ги создаваат државите? Грција ја создадоа Германците. Им го дадоа и баварското (денешното) знаме, им

донесоа кнез Ото. Јакоб Фелмерајер, германски научник од 19 век тврди дека денешните Грци се потомци на Словените и Албанците, кои се населиле во средниот век. Зошто да не му веруваме на еден Германец? - Ние Македонците сме Грци, токму затоа што сме Македонци! - изјавил некој австралиски гркоман. Поголема глупост немам чуено. Лето (една од Сеусовите љубени) господово 1892. Советот на Костурското црковно училиште го вовеле македонскиот јазик како наставен во градското училиште, но грчкиот бискуп и турскиот гувернер го забранија. Британскиот разузнавач П.Х. Еванс известува од Лерин 1940 и некоја : - Овде жителите не се Грци, Срби, Бугари, Хрвати, тие се Македонци!

Македонскиот народ помина низ машина за мелење и преживеа. Не додржа кармата на Александар обединувачот на светот и расселувачот на Македонците. Министерството за северна Грција пред некоја година го преименуваа во Министерство на Македонија и Тракија. Некој канадски премиер гркоман изјавува : "Постои само една Македонија и тоа е Грција!". Приказна за мали деца! Но, која приказна ние ќе им ја раскажеме на децата? За карпите на Кавказ или за Македонците на Филип и Александар. Данскиот министер за надворешни работи рече: "Македонското прашање ги направи државите на ЕЗ заложници на Грција". - Дојдете во Грција и посетете ја Македонија! - пишува на рекламниот плакат за летната туристичка сезона. Многу е полесно да си Македонец во Австралија, отколку во Северна Грција. - Грците дојдоа и не најдоа тука. Јас не отидов да ги барам и со сила ме заведоа како Грк! - вели еден Македонец од Кукуш. - Правите

Грци се јужно од планината Олимп. Овде дојдоа дури 1913 година. Не можеш да бидеш и Грк и Македонец во исто време. Можеш само на Македонецот да му го испереш мозокот и да го направиш Грк. Не постои грчко-македонски јазик, не можеш да бидеш и коњ и магаре во исто време. Никој не ја купува својата националност. Додека траат преговорите меѓу Македонија и Грција за разликите околу името на милата ни земја, не е лошо да го прочитаме Лоринг М. Денфорт, неговата книга "Македонскиот конфликт". Еве што кажува еден Македонец кој се пишал Грк, или еден Македонец кого ние Македонците го губиме од негрижа кон националното и ентитетот. - Јас сум Грк од Македонија. Јас сум Македонец. Јас сум Грк. Северен Грк, никој не може да рече дека не сум Македонец, но не можам да речам дека сум само Македонец, јас сум Македонец од Грција! Мојата националност е грчка, но јас исто така сум Македонец. Гордиевиот јазол. Не е баш за гордеење. Човекот се сеќава дека го гледал дедо му в село како игра локални ора, со овчарски стап, удирајќи по нозете и викајќи ОПА! Грците воведуваат нова категорија - Локален Македонец?! И Македонец и Грк! И Александар и Демостен. Многумина Македонци се плашат дека ако јавно се идентификуваат како Македонци, можеби не ќе можат да се вратат во Македонија, која сега се наоѓа под Грција. Или, ќе им бидат малтретирани нивните роднини кои сеуште живеат таму. - Ние сме Грци, но ние зборуваме македонски! - рекол еден од нив. - Тука во Австралија свативме дека не мора да бидеме Грци! - вели еден Македонец кому не му студи без грчкиот кожув, оти го грее кутлешовото сонцуле. - Постоеше

сид. Ние бевме од грчка страна, но сега сидот паѓа. Сега велам дека сум Македонка. Сватив дека никогаш не сум била Гркинка. Тие само ме натераа да мислам така. Доста ми е од грчката идеологија. Не сакам да имам ништо со Грција! - зборува една жена. Додека траат преговорите... За нашето свето име. Го препрочитувам "Македонскиот конфликт", не грчкиот. - Кој зборува македонски, не може да се причести! - им рече грчкиот поп на Македонците. Сепак издржаа тие. Жила е тоа, не се предава. Еден стар чичко, Македонец, очите му засветлуваат кога зборува македонски. Додека траат преговорите за нашето древно име. - Кога и да одев во мојот кабинет да пишувам, јас навистина одев за Македонија! - напиша господинот Денфорт. Нема причина и ние, вистинските Македонци, да не се однесуваме така... Разликите околу името. Токму така. Тоа е фактичка состојба, постојат Македонија и Грција. И точка. Останатото е трговија со националните чувства.

ЗИМСКИОТ - ИСТОРИСКИ СОН НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД

Се зборува дека во тек се тајни преговори на Министерството за образование со Албанците, за нови отстапки во сферата на образованието. Македонските Албанци наместо прстот посакаа да ја земат раката, па и тоа им е малку, сакаат и дел од телото. Тоа веројатно ќе биде уште една демократска победа на македонскиот народ против себе. Се зборува дека сакаат да ги намалат часовите по историја, онаму каде што се учи за Александар Македонски, оти материјата им била тешка на децата. Се крена хајка во таа насока.

По тој повод еден академик ми рече: "Не смееме да го лажеме народот за Александар Македонски. Ние сме Словени и точка!". Сло...вени. Под буквалното читање тоа ќе значи дека има сло-нце во нашите вени. Или дека ни течат букви низ вените, ако појдовна точка ни е сло-во. Или дека живееме во Словенија, или во Словачка. Како што србоманите, бугарофилите, Македонците кои се пресоздале во Грци, ни се најголемите душмани, односно едни од најголемите, така денеска мислам дека уште поголемо зло е словеноманството, или словенофилството, или словенотропството. Јас мислев дека и тоа ќе пукне како меур од југословенската сапуница. Но не било така. Година ипол течела преписката помеѓу "Македонскиот сојуз" од Шведска со "Матицата на иселениците" од Скопје, за набавка на нови учебници. И ништо. Се чека. И така човекот, Македонецот, си дојде лично во Македонија, си носи пари и сам, самоиницијативно ќе си купи од новите македонски учебници, оти оние кои ги имаат, се од југословенското време. Го молам македонскиот народ, ако поминува покрај институцијата "Матица на иселеници" да не вреви, да не бучи, за да не ги разбуди. Оти тие спијат во зимскиот сон. Спијат и си сонуваат : како Словените го препливуваат Дунав и веднаш потоа вадат молив и хартија и се пишуваат Македонци. Што ти е словенска работа. Непостојаност. Да не се постои. Пссст. Матицата спие. Покроце. Недалеку од матицата која спие се наоѓа Друштвото. Не на мртвите поети, на писателите на Македонија. Покрај ова друштво има и една независна писателска тајфа. Но тие, велат не доаѓаат во оваа просторија. Имаше промоција на Македонец, писател, кој живее и работи во Бугарија.

Славе Македонски. Роман со наслов "Македонската голгота". Претседателката на друштвото прочита делови од романот : Македонец сум, Санданист, жив сум! - рече. Потоа Славе си зема право да каже некоја дума. Рече дека го збогатил б'лгарскиот јазик со 878 нови народни збора чуени од мајка му. Рече дека не може веќе да пишува на чист б'лгарски јазик, дека пишува на изворен малешевски јазик. Рече дека дојдено е време кога треба да ја браниме Македонија од Македонците. И најнакрај рече дека е писател на три милиони Македонци во Бугарија. Интересно е дека трошоците за престојот на писателот, Македонецот Славе, ги превзема Министерството за надворешни работи. А зошто не Друштвото? За да не ги налутат "Словените"?! Грчкиот министер, поранешен за надворешни работи, рече токму така : Грчки Македонец, бугарски Македонец и Славо-Македонец или нешто слично. Затоа им пречи Александар. Затоа се фатиле за словенофилството како слепите за стапот. Затоа за да не нема нас Македонците. А Душко Алексовски има артефакти за сличноста на македонскиот фолклор со цртежите од 2.000-3.000 години пред Христос. Ташко Белчев етимолошки ја објаснува древно-македонската митологија од планината Олимп. Одисеј Белчевски, и не само тој, наоѓа идентични зборови кај Хомер и во современиот македонски, Васил Иљов се обидува да го прочита древно-македонското писмо. И затоа велам : Доста со тие Словени! Доста беше! Доволно не делевте, не приграбувавте, не прекрстувавте, не пословенувавте. Доволно е нашето древно име Македонија. Македонци. Доволно е. Време е. Домаќински и одговорно да ги оставиме словенските лавиринти за

македонското национално чувство и да сме си Македонци. Се разделивме со Славе Македонски. Тој е Македонец од Бугарија или од Пиринска Македонија. Зборувавме за македонското обединување, не за пословенување. Не зборувавме за водење војни, за колежи, убиства, прогони. Зборувавме за македонското духовно обединување. Ете, со тие души сакав да ја почнам оваа 1997, ова лето господово. Пссст "матицата" спие. Добра Ви ноќ Македонци мои и честити празници. Да не заборавам, Славе на англиски значи роб. А пак **Slavish** значи ропски...

МУЗИКАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ДОЖД

Никој не може да седне на Кировиот престол освен Александар Македонецот! - рече Дариј Третиот Персијанецот. И бидна ептен така. Дариј кој етимолошки гледано, можеби значи дарен, надарен, даруван со трон. А тој Кир беше господар на светот пред Дариј. И падна. Во грчкиот јазик "кириос" значи "господин". А за Олимп велиме Олимписки Пантеон. Пан на полски значи господин. А Полскиот води потекло од античкиот и средновековен македонски. А ние не велиме Олимписки Киреон, нели?...Си патувам јас така еден врнежлив македонски ден накај Прилепа града. И шоферчето на автобусчето си пушта музика. Зошто македонските возачи слушаат српска музика? - тема за социолошко истражување. А врнеше студен дождец во Прилепот. Марковите кули го пробиваат сводот. Цепенков Марко задуман пред домот на културата. Не го цепи него, ни македонскиот дожд. За да ја сакаш Македонија, треба да страдаш за

неа! - рече еден постар човек во домот на армијата. Во организација на "Друштвото за наука и уметност" во Прилеп, д-р Душко Алексовски одржа предавање на тема : "Карпеста уметност во Македонија". Истиот тој човек е автор на книгата "Павел Шатов во народните песни". Кога Македонија би му дала име на една улица, на тој Павел во главниот град, тука недалеку од центарот на градот, што мислите на која би и прилегало неговото име? На "браварската". На Душко Алексовски не му недостасува верба. Еден мартовски сончев ден се упатив на Осоговје! - рече тој. Претходно си го поставил прашањето : Како може Македонија да нема карпеста уметност! Тоа се случило рамно пред пет лета. Денес македонскиот центар е член на светската федерација. Харолд Херман вели дека Македонија е центар на светската писменост и култура. Душко ни ги покажува писмените знаци на светските цивилизации. Македонската графа доминира пред графите на Винча, Троја, Етруското писмо. Потоа зборува тој, за четирите идентични знаци најдени во Македонија, четири букви идентични со Критско-микенското писмо (Крит и Микена постоеле пред да се доселат таканаречените древни "Грци" од Мала Азија во Мореа - старото име на Балканот). Ни зборува за идентични зборовни знаци од Кратово и Тибет (не кинески), за народот Лоло и нашите прамакедонци, за тоа дека Винча и Пештер (Македонија) имаат исти писма, за Меапиското писмо од Свети Николе со кое се погребува верзијата за "грчко" и "римско" писмо, за тоа дека тие племиња го основале Рим (Ајнеа, Енеја, Енетите, Венетите, Венеција, Винча, Винаца) за 78-те руни форми кои ги има во Троја, Египет, Семитското писмо, но најповеќе

во Македонија. За 260-те писмени знаци најдени на светото македонско тло и за тоа дека верификацијата на сиве овие пронајдоци се објавува во билтенот на Светскиот карпест конгрес и научен совет на организацијата. Македонија е лидер на светската карпеста уметност за 1996 година, бидејќи открила највеќе гравии годишно. И да сме здрави и живи, до летото господово 2001, кога во јуни месец, Македонија треба да бидне домаќин на светскиот конгрес за карпеста уметност. Потоа Васил Иљов зборуваше дека се работи за древно-македонското писмо старо 6.000-7.000 години, зборуваше дека во 1.375 година пред Христос била уништена македонската престолнина, за тоа дека некој ни ја краде историјата. Беше речено дека народ без минато нема иднина. Дека сме имале многу академици, но сме го немале Душко Алексовски. Сето тоа се случуваше во бунтовниот и револуционерен град Прилеп, во организација на "Друштвото за наука и уметност". Друштвото нема материјална дотација, освен членарина. Сепак тоа организира промоции, симпозиуми, научни истражувања. Во Македонија има пет вакви друштва. Прилеп отсекогаш бил слободарски град, барем така велат прилепчани. Куќата на Димитар Талев оросена од дождот. На 292 страница од неговиот роман "Илинден" е забележан говорот на Гоце Делчев. "Македонија има своја сопствена судба. Македонија има свои интереси и своја политика, кои им припаѓаат на сите Македонци. Кој копнее, кој работи да ја присоедини кон Бугарија или кон Грција, тој може само да биде добар Бугарин или добар Грк, но не и добар Македонец!" Има уште многу нешта да се препрочитаат во романот на Талев. Романот го

доживува своето осмо издание 1980 во Софија. Печатарот не ја пишува авторовата биографија. Пишува само дека се работи за "Б'лгарски писател од Софија". А Димитар Талев е роден во Прилеп. Куќата на Димитар Талев е оросена од дождот. Можеби Друштвото на писатели на Македонија и Независните писатели не слушнале за овој македонски гениј. Можеби не се кадарни да ја разберат политиката на македонската делба. Или ние туку така се откажуваме од себе си. Бугарскиот јазик има 60.000 зборови. Македонскиот 64.522 и не се забележани пиринските, преспанските, егејските зборови на македонскиот јазик И древно-македонските кои ви ги поттураат за "латински" и "старогрчки" во белосветските речници. Не сме ги изеле белки ние Македонците своите сопствени зборови? Или тие не се забележани од страв? Страв на шведски значи казна. Еден древен венетски збор. Се разбира го има и во македонскиот. Куќата на Ѓорче Петров се распаѓа недалеку од Прилепот. Во романот на Талев, дел од јунаците збору-ваат на серски дијалект. Ако имаме пари (по стотина илјади марки) за театарски и музички фестивали, не можам да разберам како Министерството за култура нема пари да му купи, на македонскиот центар за кар-песта уметност, едно теренско возило, за да ја врши својата научна дејност. На враќање од Прилеп си трг-нав со возот. Престана да роси македонскиот дожд. Не, не беше тоа истата песна која по некое грдо прави-ло ја слушаат шоферите на македонските автобуси. Прочитајте го кај Димитар Талев-Прилепчанецот, тоа што тој го пишува со своето срце. Македонци мои! И навистина никој ли не може да седне на Кировиот престол освен Александар Македонецот...

УНИВЕРЗИТЕТ ЗА КАШКАВАЛ

Му се пофалил еднашка Современиот толковен речник на Б'лгарскиот јазик на Третиот том на речникот на Македонскиот јазик: "Јас имам над 60.000 думи и изрази!" - Но ти во себе го немаш зборот Ума! -му одговорил македонскиот речник. - "Молчи инаку ќе ти ги викнам Грците!" - се подналутил Б'лгарскиот речник. - Во големиот Грчки речник зборовите немаат етимологија! - се насмеал третиот том на македонскиот речник, и додал : Знаеш ли што е тоа? Б'лгарскиот толковен речник ги разврте своите страници, етимологија дел од езикознаењето кој го изучува раѓањето, историјата и потеклото на зборот. А ако не знаеш како се родил, како никнал зборот, од каде ќе докажеш дека е твој? - "Но ти во себе содржиш српскохрватски толкувања!" - му врати Б'лгарскиот речник. - Да, му одговори македонскиот речник, затоа што тогаш беше жив браварот Јошко! И тука некаде им секна муабетот. Ума е вид лековита глина. Велат дека лечи десетина болести. Се сетив на неа минувајќи покрај рудникот "Бентомак" кој се наоѓа недалеку од селото Конопница, тука некаде кај Кривата Паланка. Рудникот е под стечај. Вие сигурно ќе помислите, се потрошила "бентолитната глина", ја снемало умата, но не е така. И уште нешто. Рудникот располага со фабрика за преработка на глината во готов производ, а е во стечение, за некој демократоид од владеачката гарнитура да си го стекне за себе и да го претвори во феудален посед. Тоа во Македонија се вика приватизација. И зошто да не се збогатат демократоидите од владеачката гарнитура, нека им текне на луѓето, ако, а ние другите ќе се мачкаме, ќе се лечиме и ќе јадеме

ума. Без ум. Без едно а. Ме дувна студен планински ветер на височинката над село Конопница. Тука луѓето саделе коноп, од тоа правеле јажиња, рогозини, кошули. Едно од толкувањата за името на селото. Горе, пред селската црква неколку измрзнати конопничани го чекаат да ја отвори портата селскиот клисар. Доаѓа тетеравејќи се. Над црковната врата ја забележувам испишана годината 1885. Влегуваме во црквата. Палиме по некоја свеќа за душа. Црквата се вика "Св. Тодор". Наоѓаме стари црковни книги полни со пајажина. Едната од нив е посветена на императорот Александар Николаевич и кнезот Александар Александрович. Печатена во Цариград 1871, во печатницата на Давитчјан. На црковно-македонски или на руски? Нашите "словенски" браќа, браќата Б'лгари 1940 и некоја во господовиот храм "Св. Тодор" во село Конопница им ги изгребале очите на фреските. Можеби помислиле дека се Срби. Фреските во селското црквиче. Нели Србите нас Македонците не викаа Б'лгари, а Б'лгарите не кажуваа Срби? И така, фреските сега зјаат со ископаните очи. "Словенска" работа. Еден пајак протрча преку еден прашиност Псалтир. Дремаат заборавени црковните книги. Недалеку од "Св. Тодор" се наоѓа старата куќа на селскиот кмет чичко Јошко. Тие кои го затекнале сеуште жив, го паметат неговиот јасен глас кој ги пеел комитските песни што ечеле дур до Паланка. Велат дека Јане, Пиринскиот Цар свраќал во неговата куќа. Во селото летото господово 1976 се случила една свадба. И тоа "Свадба" од Васил Иљоски, а ја режирал тогашниот аматер, сегашен режисер на театарот "Скрб и Утеха", Владо Денчов. Настанот се збиднал во Задружниот дом. Тогашните "Вечерни

новости" објавиле рецензија под наслов "Селото го забавува градот". Сеуште се памети претставата. Од тогаш домот зјае празен. Во него се чувало брашно. Ми рекоа дека во покривот на домот се вградени 20 тополи на легендарниот дедо Јошко. И ете ги локалните избори. Демократоидите се зафатиле да го возобноват задружниот дом, но откако локалната власт ја добила опозицијата, работите престанале! По селскиот пат, кој се јазии накај Конопница, демократоидите ставиле осветлување и корпи за смет. По изборите што ги загубиле си ги собираат назад. Повторно ме дувна планинскиот ветер. Испивме малку ракија на селската слава. Во Крива Паланка сите медицинари отидоа во политиката. Двајцата пратеници во републичкиот парламент се доктори. Двајцата кандидати за градоначалници се доктори. И се разбира, умата лечи десет болести. Можеби ќе ни го излечи умот. Ќе го зауми. Беше посна слава. Мезиме лути пиперчиња и конзерви со рипчиња. Таму го запознав Мите Јаќимовски од село Кркља, прв кашкавалџија во Македонија. Селото Кркља има 300 души занаетџии за правење кашкавал. Да ги изучиме младите. Можеби еден ден овој древен македонски занает ќе ни го превземат Шиптарите. Селото Кркља се вишне над Осоговскиот манастир. Името на селото го побарав во македонскиот речник. Кркне. Да не си кркнал. Кркор. Кркорење. Да се пуштаат рапави гласови. Да се крчи, да се грчи. Второто значење е кикотење. Добив порив да земам една од заборавените книги од селското црквиче во Конопница. Потоа се сетив дека е тоа грв пред Бога. Можеби ќе се сети на нив некој од надлежните, да им ја избрише прашината или да ги смести во некој музеј или библиотека. Или

некој прост македонски ден ќе изгорат како хартија за потпал, кога селскиот клисар ќе се обидува да го запали кумбето. Му се вратив дома на македонскиот речник. Во доцнината на ноќта го запрашав зошто на б'лгарскиот речник не му го кажа податокот од книгата "Македонскиот конфликт" од Лорин Денфорт. Таму пишува вака: Првобитно зборот Бугар се однесувал на луѓето кои зборувале турски, потоа за оние кои зборувале "словенски" и кои нив ги асимилирале! Нема словенски јазик. Има антички и средновековен македонски. Мудро молчеше македонскиот речник. - Не сакав да го навредам! - ми проговори. Убаво е кога си доаѓаш дома. Горе во Осоговијата останаа Кркља и Конопница. Македонската ума. Песната на дедо Јошко ечи низ планината. Секогаш кога јадам кашкавал се присетувам за македонскиот универзитет. И честита Слава, Македонци мои.

РАЗМИСЛУВАЊАТА НА ТЕАТАРСКИОТ АВТОБУС

Со театарски чекор си врвам низ центарот. Беше една тивка квечерина. Висока и горда се извишила зградата на НИП "Нова Македонија". Веднаш преку улицата тивок и осамен на паркиралиштето пред театарот "Центар" еден задуман театарски автобус. На него пишуваше: "Драматичен театар "Н. Вапцаров"-Благоевград". Не личеше како да му се случува некаква драма, напротив спокојно си почиваше во тивката квечерина. Си спомнав на Никола Јонков Вапцаров и на неговата тага. Ја игравме претставата "Растрел", според преписката на

поетот баснакалиецот, - Има денови во животот на човекот, кога тој ниту се радува ниту тажи! - напишал Вапцаров. Можеби со денешава ситуација, таа запишана вистина ја одразува македонско-бугарската состојба. Драмата која ја играат "благоевгардските вапцаровци" се викаше "Мајстори". Ја напишал Рачо Стојанов пред 1922. Потоа текстот го земал Н.О.Масалитинов и го поставил 1927. Маслитинов е ученик на К.С.Станиславски. А ученик на Масалитинов бил и Димитар Костаров. Костаров е пензионер и професор на ФДУ во Скопје. Еден од основачите е на современиот македонски театар. Во текстот се зборува за двајца резбари кои се натпреваруваат кој е подобар во чест на љубовта кон една жена. Ме потсетуваат на македонската резбарска школа на Петре Гарка Филипович и Макарие Фрчковски. Да, едниот од нив е род на министерот ни, час за внатрешни, час за надворешни работи. Не беше полн салонот. Во театарот "Центар". А зошто знаат организаторите?! Сепак аплаудира публиката на крајот на претставата. Една актерка со солзи во очите стои пред публиката. Потоа во бифето го прашувам нејзиниот сопруг да не е Македонка, а тој ми оговори вака: Јас сум Б'лгарин, таа е Македонка. Беше една тивка македонска квечерина. Претставата донесе некаква тага за минатите времиња. Остана една тивка насмевка. Потоа дојде уште еден актер на нашата маса. Стефанос Гуљамџис, кој вели дека е Грк. 16-17 години е во Б'лгарија. По потекло е од Димотика во Тракија. Игра заедно со Македонка во Б'лгарскиот театар. Почеток за регионална соработка за да не примат во НАТО. Стефан вели дека Гуљамџис значи шивач - занаетчија на грчки. Можеби во основата е

зборот гулење, да се гули. Или голем. Или е тоа уште една приказна на македонската поделба. Ајде да ги прочепкаме "грчките презимиња" на истакнатите им политичари. Имаа еден Мицотакис, ние имаме Мицковски, Мицев и Мицковиќ. Три наставки на една иста основа, едно грчко ис, едно македонско ски и едно југословенско иќ. Ако завршува на ов може да е и Македонец и Бугарин?! Миодраг Мицковиќ напиша роман за "Александар и смртта". Можеби е по потекло од Пела и му е род на оној си иста основа, но со едно ис. Потоа Грците го имаа Караманлис. Ние го имавме поетот Ацо Караманов. Имаа еден Симитис, ние го имавме Симитчиев. Не можеш само со една додавка на презимето да создадеш нација. Кој е измислен? Кога? За чиј интерес? Затоа на Стефанос не му поверував дека е Грк. Тоа е приказна од Балканските војни. Прелистувам една книга во мултиетничката класа по актерска игра при ФДУ втора година. На албански. Ги читам имињата на авторите: Илија Ленгу, Прокоп М. Гјерго, Козма Васили, Наташа Пано, Ндре Мједа. Некако Илија, Прокоп (имаме презиме Прокопиев), Козма (Презвитер Козма), Пано и Мједа, не ми личат на албански, барем според имињата во поемата "Сердарот" на Прличев. Абдурахман, Махмуд и сл. Нешто на Балканов околу Македонија не е баш како што прикажувале дека јет. И веројатно тука се крие одговорот каде исчезнале многубројните Македонци од Филипа до денес. Но затоа ни е потребна етимолошка македонска школиа или школа или скола. По воденски. Ајде да видиме што ќе рече за тој збор Миланчо Вујаклијата. Види сколастика, па оттаму оди до схолстика, демек грчки збор. Схолија - толкување, објаснување. Оттаму е изведен зборот

Zeys врховниот бог на древно-македонската митологија

Македонецот Александар ослободител и обединител на светот

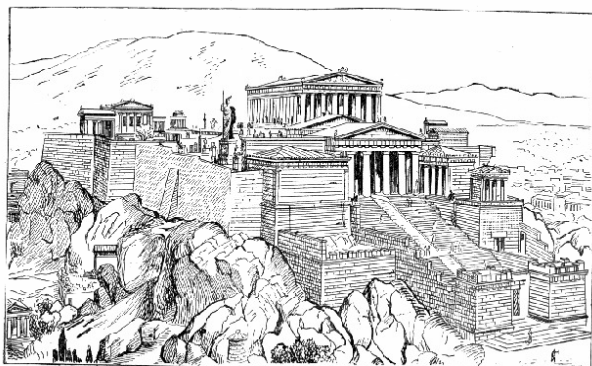
Хомер запишувачот на древно-македонската митологија

Според Полибие, Аристотел е "окупаторски" филозоф во Атина и еден од александровите генерали

Цар Константин кој го озакони христијанството во Македонско-Тракиското царство (Византија).
Роден е во Нашија (Ниш).

**Акропол кој
го изградиле
Македонските
Пеласки**

**Атина
божица
на
Антите**

**Аполон -пол -половина,
брат близнак со Артемида**

**Артемида -
Теме -
Теменид -
Теменидовци**

**Посејдон - поседувач на
морското дно**

**Дионис - два пати носен, еднаш
во утробата на мајка му Семела
(семе), а вторпат во колкот на
Seyc**

школо. По воденски и с'ботски се вели сколо. Оттаму може да се изведе сколеници, на колена, или сколовранец - птица преселница, или школовка - добивање ука и наука. Но во првиот том од Македонскиот речник имаме кол. Се собрале кој од кол кој од ортома. Се сколиле. Ги околчиле, ги околиле, па може да се изведе дури и зборот ги осоклиле во сколите, па потоа доаѓа зборот со истата основа кола. Две коли колци на пример. Па подолу во македонскиот ред го имаме зборот колаен - лесен труд. Па зборот колај - го барам колајот (полесниот начин), па имаме точно 174 збора во денешниот македонски речник со основата кол, а не се запишани сите зборови. Во основата коле е изведен зборот школа или скола. Кооле - испитот не коле. Колеба. Коледар. Коленичење. Колиба. Колне. Коло. Колос - цин или оној кој се осоколил, завршил сколо. Или оној кој е околен или осоколен или околчен. Ставен во ред, нешто се околчува. Дел од македонската етимолошка школа. Сколиа, толку за школиата. Излегувам вон театарот "Центар". Ме пресретна паркираниот автобус. Можеби со него се возеле и македонските актери од Обласниот македонски театар во Горна Цумаја. Тоа е старото име за Драматичниот театар со името на Јонко Вапцаров од Благоевград, или новото. Тоа е македонската приказна започната од пред илинденската епопеја. Час не има час не нема нас Македонците во Бугаријата. Балканска работа. А знаат да кажат дека сме ист народ. Мудро молчеше театарскиот автобус. Ја преминувам улицата на театарот "Центар". Од високо, некако самонадеано ме гледаше зградата на НИП "Нова Македонија". Молчеливо ја одминувам таа македонска квечерина.

Не, не му реков : Довиждање, на стариот автобус. Ниту ости јареј по древно-македонски. Зборот сколија се уште ми ја колваше душава, Македонци мои... или неговата таканаречена "грчкост"!?

ДАМИТЕ БИРААТ

... Ќерката на македонскиот цар Филип II со Никостида од Фере се викаше Тесалоника. Нејзе ја зема за жена Касандар и во нејзина чест го обнови градот Термаи и го нарече Тесалоника. Тоа беше во 312 година од македонската голема ера. Солун едно време беше главен град на Македонија. Оваа година истиот град е град на Европската култура. Или би сакал да е така. А Солун се наоѓа во Македонија. Тоа би значело доколку во таа европска култура партиципира и Република Македонија, дека Македонија ќе учествува во Македонија. Или поранешната југословенска република ќе учествува во Македонија. На тоа поле Солун ќе избира дали ќе биде градот на европската култура или некултура. А солунчани ќе си го изберат грчкиот избор. А Македонците... што ќе изберат? Или веќе некој избрал во нивно име! Едно време кога одевме на игранки велевме : Дамите бираат! А Тесалоника беше дама, плус Македонка, плус царска ќерка, плус сестра по татко на големиот македонски цар Александар, плус ... Македонос - зборот го среќаваме кај Хомер со значење строен, висок, тенок. Опија - додавка од трако-фригиско потекло, го дефинира целото име како висока земја, за областа Орестида (Костурско) од каде тргнала македонската Аргеадска династија. Македонија е дама. А дамите имаат право на избор,

нели? Втората дама за која сакам да напишам неколку збора е Наде Проева. Професорка при катедрата за историја на македонскиот универзитет. Околу неа се крена доста прашина. Веројатно затоа што напишала дека Македонците се етнички супстрат од предгрчките индо-европејци, чиј етнички состав го сочинувале Пајонците, Пелагонците и Бригијците или Фригијците. А некому тоа му пречи. Нема логика да им пречи на Македонците. Или би требало да нема логика. Тогаш кому? Тогаш веројатно на оние кои изнапишале товари книги за словените. И затоа предлагам во графите на националностите кои живеат во Македонија да ги додадеме и Словените. Со додавка и дополнување, оние кои се отаде Дунав. Ете и тоа го решивме. Третата дама на која сакам да си спомнам е Адеа Евридика. Таа му беше сопруга на Филип III Аридеј. Уште еден Македонец. Цар. Леман тврди дека во гробницата во Кутлеш не е погребан ФилипII туку ФилипIII со сопругата му. Недамна местото го посетија и македонските експерти. Тие тврдат дека е голема веројатноста гробницата да е од римско време. И затоа веројатно Леман е во право. Грците се испотепаа да го најдат гробот на царот. На големиот Александар. Грците го бараат гробот на еден Македонец. Ако работата си е на место, би требале гробот да го бараат Македонците. Замислете си Македонците да го бараат гробот на пример на Демостен. Ете тој беше Грк. Замислете си! Според едно предание гробот на Александар е во Македонија. Неговите мошти се пренесени дома во буре со мед. Ковчегот му се наоѓа во еден музеј во Стамбол. Истамбул. Цариград. Константинополис. Но тоа е друга тема. Синот на Мицотакис нуди два милиони

германски марки ! Македонија отсекогаш била добра почва да се почне со копање. Не мислам на земјоделеие или на канализација или да се копа темел за куќа. Зборувам за археологијата. Копал овде кој кога сака и како ќе му текне и се носеле експонати по светските музеи. Браќата близнаци, копачите се прославија кога открија македонски останки слични како во Кутлеш. Имаше емисија на македонската телевизија за локалитетот Исар-Марвинци. Рекоа дека синот на Мицотакис им понудил 2.000.000 германски марки да ги откупи копјето, шлемот и штитот на македонскиот фалангист. Затоа што Солун е град на европската култура. А Македонија се наоѓа во... Африка. Не е во Европа. Па, Солун е град и на македонската култура. За среќа продажбата не се изврши. Иако проструи веста дека дел од експонатите кои близнаците копачи и ги дарија на Македонија исчезнал?! Исчезнал. Тоа значи дека или некој отпосле го продал или го однел или си го присвоил. Тоа е најгнасен чин на национално предавство. А замислете си само за миг колку такви продажби станувале во блиското и далечното минато. Без никаков увид и контрола. Сепак ќе остане фактот дека и Кутлеш и Исар-Марвинци се на територијата на Македонија, значи не се најдени на територијата на Ахаја (Грција). Неодамна во Македонија се отвори една антикварница. Или старинарница. Се наоѓа на спротивниот брег на Вардар од МНТ, белата пирамида. Се вика Аминта. Аминта III живееше од 393 до 369 година од македонската голема ера. Тој му беше татко на Филип II (359-336) и дедо на Александар III Големиот (336-323). Можеби оттаму доаѓа зборот амин. Оној што аминува, што дозволува што аминосува, што решава, што аминтува. Сопственикот

на антикварницата, односно едниот од нив беше врската која ги нашла близнаците копачи. Да не забораваме дека дел од оној материјал што тие му го дале на македонскиот музеј исчезнал. Не знаеле во кој сандак го ставиле! Ако е вистина, тоа е најгласно национално предавство и срам. Неодамна Министерството за култура под покровителство на Советот на Европа не собра на културно-туристичка семинар-трибина "Театарот во транзиција"... Повторно беше речено дека сме богати и среќни, оти сме мултиетничка културна средина. Ќе поверувам во тоа кога во Солунот - градот на европската култура ќе се направи мултиетнички театарски проект на грчки, македонски, б'лгарски, понтски, турски и албански. Зборувам за правото на избор. Македонија не е членка на Советот на Европа. Европа е една дама. Но и Македонија е дама, малку постара од Европата. А дамите бираат, понекогаш само. Солун ќе мора и со дела да го заслужи она "град на европската култура за 1997 година". Тесалоника беше Македонка. Во камената кула "Беаз куле" е запишана само дел од македонската голгота, Македонци мои. Зборувам за правото на избор. Дамите избираат...

СОВЕТ ЗА САМОУКИНУВАЊЕ

Се степале еднашка оној што фрчи и црвениот, во една пригода. Едниот, оној што фрчи, го мавнал од надворешната страна, а оној црвениот се обидува да го совлада. Дај Боже да се мавале во интерес на македонскиот народ. А не за некоја финансиска приватизација во државноинтересната партијка им. Некој ќе тресне од македонската земја. Впрочем, тоа е културата на демократијата. Секогаш кога ќе

помислам на Министерството за култура се присекавам на Благоја Чоревски, директорот на театарот Драмски и на неговите досетки. - Измори ја маслинката и зграпчи ја! - вели Чоре. Дали мислеше на македонската култура или на грчката маслинка. Потоа продолжува тој : - Кој ќе сака да ме смени, ќе мора дебело да образложи, мислејќи притоа за успесите постигнати при неговото директорување. И ни раскажува анегдота за тоа дека не можеме да излеземе од лифтот.

Не поканија, Министерството за култура на република Македонија и Советот на Европа од Стразбур, на семинар "Театарот во транзиција - финансирање и менаџмент" во хотелот "Молика" на Пелистерската планина. Бевме присутни, директорите на театрите и директорите на културните манифестации. Си зема збор госпоѓицата Кетлин Тејлор - претставник на Советот на Европа. Едно младо чупе со заруменето лице. Црвенилото ме навраќа на тепачката помеѓу црвениот и оној кој фрчи. Втората госпоѓа која се вцрвенува беше виенчанката Ана Тиер. Зборуваше за 50-те сцени на Виена, за осумте милиони пари за независните театри. Крис Торч, шведскиот Американец или американскиот Швеѓанец, познат на македонската културна јавност по мултиетничката продукција на "Баханалии" и мултијазичната. Не се вцрвуваше кога зборуваше. Стануваше од столчето, како хотелот "Молика" да не му беше достатно висок (1400 метри). Не заборави да подвлече дека сме среќни и богати оти сме мултиетници низаедни. Ни понуди помош во експерти. И јас нему му нудам помош да го одведам во Пела. Па оттаму ќе заклучи како се изродил зборот Пелистер.

Пела - македонската престолнина, сега е во република Грција. Кога таму, мистер Торч, ќе направиш претстава, мултијазична и мултиетничка, ќе ти поверувам во идеите ти. Ете нека се игра на македонски, на грчки, на турски, на албански и на понтски. А Грција е членка на Европа. Ако не си член на Европската унија, немаш право да бараш пари од Советот на Европа. - Не можеме да излеземе од лифтот! - повторува Чоревски со неговиот смисол за хумор. Но кој не напика во тој лифт. Кој се сложи да влеземе во лифтот. Претставете си македонскиот народ сакаат да го внесат во еден лифт. Лифтот вози надолу, накај подрумот. Накај визбата. На феникиската ќерка Европа. Ете на пример му нудам помош на Крис Торч, мултиетникот, мултијазичарот, да го одведам во Мала Преспа и таму нека се обиде да направи мулти-проект. Таму може да се игра на македонски, грчки, албански и друзи јазичиња. Или да го испентарам на Пирин, та нели тој стои кога зборува, оти му треба височина, и нека се обиде таму покрај другите јазици, да игра и на македонски. Или во Југославија, нека направи на Косовото.

А оној што фрчи, однадвор се обидувахе да го натепе оној црвениот. А тој црвениот сакаше да го со...влада, да го со... Пред оној што фрчи да ја заземе положбата, си беше уште еден црвен и тој одвреме-навреме повторуваше ААААААА. Пред секоја смисла.

Единствена која не поцрвене беше Госпоѓата Цени Харис од Велика Британија. Се разбира дека дошла од земјата на Шекспир. - Ние немаме Министерство за култура! - рече таа. Туку уметнички совет составен од творци, директни учесници во

културата. Сите театри се самостојни, не постојат државни театри. Добиваат 45%, а останатите средства си ги заработуваат сами. Малите театри се витален дел од британската сцена. Тие го прават новото пишување во театарот. Потоа Г-ѓа Харис зборуваше за театарот како образовна институција. Кога и ги прераскажав искуствата на театарот "Скрб и утеха", се насмевна и крена еден прст во знак на разбирање и поддршка. Честа на македонскиот менаџмент ја спасија професорите од ФДУ, Киро Василев и Мартин Панчевски. Да не помисли таа Европа дека дошле во Африка. Парламентарците и директорите и сдсовците Баге (директор на Битолски) и Чадик (директор на театарот за деца и младинци) дојдоа првиот ден од семинарот, кажаа што имаа да кажат и си кинисаа. Нив веројатно не ги интересира мислењето на останатите театарски институции. Или тие не се влезени во лифтот за кој зборуваше Чоре. Вечерта слеговме во Битола и битолските актери ни ја даруваа претставата "Ромео и Јулија" од Шекспир. Велат дека еден човек од Министерството за култура ја напуштил претставата веднаш штом почнала, пред очите на Советот на Европа. Кога ќе се поврзе дискусијата на Г-ѓа Харис за состојбите на театарот во Англија ѝ има логика да се каже дека се има исплашено од Вилијам Шекспир.

Многу бука за ништо, би рекол Шекспир. Вечерта сонувал како не можам да излезам од македонскиот лифт. Сонувам како се тепаат оној црвениот и оној што фрчи. Сонувал како Министерството за култура се самоукинува од почит кон Шекспира, како Благој Чоревски конечно ја скротува маслинката. Само не знам дали мислеше на

македонската култура или на грчката маслинка. Најнакрај Министерството за култура не сакаше да го покрие престојот во хотелот на претставникот на Културен центар "Скрб и утеха", директорот на фестивалот "Мину Угриновска" Владо Денчов. Сепак се реши на мирен и демократски начин, во присуство на будните очи на Советот на Европа. Само министерот за култура Г-н Слободан Унковски не учествуваше директно во оваа историја, оти ѝ не дојде на пелистерската падина.

Секогаш кога ќе помислам на Министерството за култура си спомнувам за изморената маслинка и на црвената боја на лицата на експертите од Советот на Европа. Си спомнувам за една тепачка помеѓу црвениот и оној што фрчи. Качена на планината, македонската култура од високо ќе мора да плесне долу во реалниот буџет на Министерството за култура. Или да постапиме како во земјата на Шекспир.

КОЦКАТА Е ФРЛЕНА ... ВО МАКЕДОНИЈА

Името на реката прв пат го среќаваме кај Хомера. Таму реката се вели Аксиј. Широкострујниот Аксиј! - како што напишал Хомер. Се разбира дека зборувам за Вардар. Древен Македонец е тој, не е шега. Инаку во "Илијада" за прв пат се спомнуваат македонските области: Ематија, Пиерија, Пајонија и нејзините, односно нашите предци Пајонците. Интересно е дека Пелагон е син на Аксиј и Перибоја. А Аксиј е древното име на Вардар. Инаку најстарите легендарни поети пред Хомера, од кои за жал немаме сочуван пишан документ, се од северните области на

Македонија, како Орфеј и Тамирис, или од Мала Азија, Олен од Ликија и Олимп од Фригија. Името Олимп освен за македонската планина, го среќаваме и како лично име, но тоа е тема за некој иден напис. Секогаш кога поминувам преку реката, се присетувам на Карпош. Камениот мост на Вардар. Карпош наденат на кол и фрлен во реката. Лето Господово 1689. Карпошовото востание. Уште еден македонски обид. Некој мостот би сакал да го наречат Душанов. Царот Душан Силниот. Крунисан 1346 во Скопје со благослов на македонско-охридскиот архиепископ. По три години, тој го обелоденува својот познат Душанов законик. Во него пишува: "Благочестиваго, христољубиваго, македонского цара Стефана (Душан), па понатаму продолжува, српского, болгарского, унгарского, далматинского, арбанского, уговлахиского... Текстот можете да го погледнете во еден музеј во Прага. Слична содржина имаат и Софискиот и Загребскиот ракопис. Камениот мост заслужува да има име. Помеѓу Душана и Карпоша. А што ако мостот води потекло од времето на Хомера? Прашајте го широкострујниот Аксиј! Второто име на Константин Велики е "Свети Спас". Македонско-тракиското царство кое повеќето го викаат Византија. Лета Господови од 306 до 1453. Царот Константин не знаел коине и бил од венетско-македонско потекло. 325 година го свикал првиот христијански светски собор во Никеја. Пет години подоцна е основан Константинопол. Полето на Константин. Го прифатил христијанството како религија за својата империја. 475 години подоцна, односно 795 лето се одделила западната црква од црквата во Константинопол (Цариград, Истамбул), а Папата Лав III го крунисал

Шарлемајн. Новиот Папа пристигна во Рим. Конечната делба се случила 1054 година. Ја знаете приказната за Отецот, Светиот дух и Синот. Борба за превласт која трае до денеска. За жал судирот воглавно минуваше низ телото на Македонија. Римската столица на Самуила му испратила круна. Тоа е веќе 981 година. 990 пак лето, Филип е ракоположен на архиепископската столица во Охрид, 229 години подоцна, односно 1219 е година на автономија на српската црква. Тогаш Сава е ракоположен за владика и избран за Никеј (сетете се каде беше првиот сехристијански собир воопшто). Дотогаш биле под јурисдикција на Охридската архиепископија. 1557 година е основана Пеќката патријаршија. 1767 е укината Охридската архиепископија. На Велигден 1860 Бугарите објавиле дека се одделуваат од Цариградската црква. Во Македонија Поп Богомил се обидувахе да создаде нова религија. - Сите луѓе се браќа! - велеше тој. И така продолжува приказната за светската борба за превласт. За македонската делба. Поминувам преку широкострујниот Аксиј. Реката Вардар, Камениот мост го дели градот на два. На едната страна е Музејот на Македонија. На другата страна Музејот на град Скопје. Камењата имаат душа. Минувале по нив многу војски. Во името на Отецот и Синот и Светиот дух. Или во името на Алаха. Во името на борбата за превласт која воглавно како по некое вечно правило минува преку телото на Македонија. Понатаму си спомнувам за Михаил II и патријархот Фотиус, летото Господово 862. Ги испратиле Кирил и Методиј во Моравија и Панонија (спореди ги Панонците со Пајонците кај Хомер) кај Ростислав, да ги учат по македонски. Михаил II Македонец по мајка

и татко. Моторот на Византиското трако-македонско царство беа Македонците. Секаде не има нас Македонците, но секогаш не туркале потаму, односно потамо. Понастрана или понатаму. Кога на Потамо ќе го додадеме грчкото - С, се добива ПОТАМОС - со значење на река. На грчки јазик! Значи реката е онаа што тече понатаму или потаму или по-тамо, каде што не догледуваме. Но зошто да се потам (уште еден македонски збор со таа основа) сам, кога до мене е мојот верен Македонец по вера и религија, вториот том од Речникот на Македонскиот јазик. Основата на зборот е ПОТ. На пример : - Потови од мене течат. Или зборот - Потамина, со значење на слепо или нешто што не го гледа, како кога тече реката , или зборот - Потем - нешто што следува, или зборот - Потече - на пример. Зар е чудно да потече солза врела? Или пак зборот - Потка - со значење на колец или меѓа, или пак крунскиот македонски збор - Поток - кој значи помал ток вода, или помала река. Или зборот Потоа, потоа уште еден збор со основата - ПОТ. Тоа е зборот - Потон - и значи меѓудругото место каде што водата тоне. Па некој може да биде потонат од аргументи за македонската на зборот Потамос од каде е и зборот Поток. Ќе наредам уште малку фалангисти од редот на основата - ПОТ. Поточе, поточи, потоп, потонува, потпива, потргне, потрие, потсени, потслон, потсуши, поттури, или се потура со вода од реката Вардар. Бројот на зборовите со основата - пот - во македонскиот јазик е малку помалку од 600. Можеби тоа ќе значи дека грчкиот јазик води потекло или потекнува од македонскиот! Го поминувам мостот кој нема име. Долу тече реката која ја спомнува

Хомер. Коцката е фрлена, Македонци мои. Рече еден Македонец. Зборот ЦЕЗАР доаѓа од ЦАААР. Во името на таа древна македонска река.

ЧУДНИТЕ СЛУЧКИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ТЕАТАР

Во најдолгиот театарски ходник во светот, во театарот "пирамида", односно новиот МНТ, го сретнав театарскиот проследувач И.И. - Морав да напишам! - ми рече. Не беше лесно да се прави кариера во тие бурни времиња, секој мораше да го даде залогот на лојалноста кон власта, односно оние кои создаваа кариери. Мораа. Интелектуалците беа во функција на партијата. И служеа нејзе. Така беше тоа во СФРЈ. И Македонците беа во СФРЈ. И интелектуалците. Исто како проследувачот И.И. Вториот случј го затекна И.И. во канцеларијата на еден од македонските театри. Директорот му даде на И.И. плик со 200 германски марки. А овој за возврат го однесе театарот на еден од југословенските фестивали. И така си проследуваше И.И. Во тие бурни времиња. Беше во функција на партијата. Мораше. Мораше да напише против овој или против оној театар одвреме-навреме кога тоа од него ќе го побараа оние кои се на власт. И тоа каков напис. Односно запис. Односно попатна белешка. Односно приказ. Односно рецензија. И си пишуваше тој. Одвреме-навреме по некој кус осврт или дневник со лапидарни забелешки. Пишуваше, ами како! Владееше со сите форми на проследувањето. Во служба на југословенскиот народ. И интелектуалците. И ајде де и на Македонците. Во

тоа време се знаеше до каде може да се биде Македонец. На пример од осмиот век нагоре, преку Лапово и Велика Плана до Белиот град. Подолу можеше да ви се случи : К...рц. Или евентуално да ве проследи некој од тајфата на И.И. Не беше лесно да се чекори по кариерата во тие братски времиња. Македонци мои. Лани на Македонскиот театар му се случи една премиера, која во настаните кои следуваа пред неа и по неа ме потсетија на нашиот јунак И.И. Имено премиерата заврши во 21 часот. А веќе во 21 и 20 одеше рецензија на брановите на македонското радио. Истата вечер. Проследувачот веројатно се возел со хеликоптер, од местото на премиерата до радиото. Или се претворил во зајак. Го претрчал растојанието , проследил збор два, или имал однапред проследено и прозборел низ македонскиот етер. Или се работи за дисциплината театарска штафета. Мислам ако зајакот имал сопатник. Односно тренер. Односно учител. Истата таа премиера е врзана со уште еден несекојдневен настан. Вториот проследувач пишуваше попатни белешки во својот дневник за истата таа претстава. Зошто да не, секој има право да пишува за одредена работа или творба, се разбира ако ја познава, но проследувачот не ја има гледано претставата ниту го проследил текстот, ниту... зборот - Проследувач - го најдов во вториот том од речникот на македонскиот јазик. Систематско проследување. Како што на пример во духот и во службата на системот го правеше нашиот јунак И.И. Да не заборавиме дека премиерата за која ви пишувам, ѝ се случи на Република Македонија, а не на СФРЈ. Некои луѓе не можат да се променат преку ноќ.

Волкот влакното го менува, ама кудот не! - рекол еднашка македонскиот народ. А тукушто помислив дека засекогаш го изгубивме проследувачот И.И. Тој не си отишол заедно со СФРЈ. Или не си отишла таа која го создаде и го дресира проследувачот, нашиот јунак И.И. Некако не им е до одење. Зборот пак театролог го побарав во македонскиот речник. Замислете си го нема. Еден од горните проследувачи покрај со театарски критичар се потпишува и како театролог. Бидејќи тој збор го нема ниту во македонскиот речник, ниту кај Вујаклија, ниту во бугарскиот речник на туѓи зборови, а во својата основа ги содржи зборовите - Театар - и -Логос - со значење на разум и наука, заклучив дека тој претставува мошне висока театарска титула. Само не ми е јасно како се заслужува? Дали со долгогодишно проследување? Дали како благодарност за помин од агрегатната состојба СФРЈ во Македонија? Дали со научни трудови, докторски дисертации, или со завршени пост-дипломски студии по Театрологија? Или едноставно со некаков театарски подвиг како во случајот на двајцата јунаци проследувачи и пишувачи по повод премиерата која ја спомнав погоре. Да го оставиме за момент нашиот јунак И.И. и да го протарашкаме зборот одос или ходос, кој на грчки значи пат! Она по што се оди. И така ние го имаме зборот и основата - оди - нели за некого велиме дека оди , се движи. Понатаму - Брод - оној што броди, под - она по што се оди, свод - она кое оди над нас. Вода - течноста која оди, или кога некој не Води, или зборот - година - кога времето оди, повторно во себе ја содржи основата оди, па понатаму плоди, роди, прооди, пооди или зборот -

родина, или војвода или бојвода, зборот - одило - со значење на стапало, или зборот - Одмине - за нешто што ќе ти мине. Зборот - Годи - кога нешто ви е по кеф. И најнакрај не е важно колку вкупно зборови има во македонскиот јазик со таа основа. Сигурно е дека тој збор има корен во јазикот на Македонците од Филип, Александар до денеска. Доволен податок е името на градот Воден на островот Крит. А нели критско-микенската култура е "предгрчка", односно тогаш се уште "грчките" племиња не беа стигнале до Македонија. Одам со кротки чекори по најдолгиот театарски ходник на светот. Театарот пирамида, новиот МНТ. Со себе го водам чувството дека од некој агол ќе ме пресретне архетипската појава на театарскиот проследувач, нашиот јунак И.И. и повторно ќе ми рече : - Морав да напишам! Не е лесно да се додржи кариерата во овие бурни времиња, Македонци мои. Зборот одос е Македонец како и сите ние. Него го содржи и името на вечниот талкач и патник Одисеј, кој по Тројанската војна одеше по светот. А Троја е исто така "предгрчки" период. И на крајот сигурно ќе се запрашате што стана со нашиот јунак И.И. Тоа е тема за новата премиера "Петоимениот Ѓоре", со која еден театар, година дена се натеза со најдемократското Министерство за култура, сместено во една поранешна комунистичка зграда, која изела многу "судбини". Толку за сега Македонци мои!

ОДБРАНАТА НА ТАКАНАРЕЧЕНИОТ ЈАН КОТ

...ако зборот култура го поделиме напoлу се

добива култ и ура. Оносно култот кон урата. Под зборот култура се подразбира и начин на живеење. Можат да ве отепаат на улицата затоа што сте шверцувале дребулии, а вашите претставници во парламентот да се "прават Англичани". И затоа Шекспир, веројатно ни станува современик. Книга со таков наслов напиша Јан Кот. Вистинскиот. Јас ќе ви раскажувам, Македонци мои за таканаречениот. Оној кој не е Јан Кот, а така беше именуван, во една театарска полемика, во неделникот "Пулс", деновиве повторно јава. Се зборува дека еден театарски пензионер во едно театарско списание, кое веројатно се кажува "Културен живот" објавил напис за еден театар, за претстава која не ја гледал. Тоа веројатно е единствен случај во театарската практика. Не е виновен човекот, ни рече еден циник, така ги учеле во "братството и единството". Еден друг театарски пензионер, додаде циникот, ги раздружи театарските игри на Војдан Чернодрински, за инает, оти му пропадна "братството и единството" во локалниот бунар. Во "Културен живот", во списанието во кое излезе критиката од таканаречениот Јан Кот, за претставата која ниту ја видел, ниту ја чул, се претпоставува дека нему му ја прераскажал, неговиот наследник "театарскиот зајко", кој барем за разлика од него имаше кураж да дојде и да ја гледа во салонот 19.19, но кој за неполни 30 минути успеа од Културно-информативниот центар да стигне до Македонското радио, да ја напише и да ја прочита критиката во македонскиот етер. Потоа една жена ми рече, дека вториот театарски пензионер, кој ги раздружуваше театарските игри на Војдан Ч. и кој

беше уредник на списанието со метафорично именце, ё веќе поранешен уредник. Простете, Македонци мои, кој ќе се снајде со сите тие титули. На негово место сигурно ќе влезе некој театарски патолог. Мислам на оној кој не скршнува од патот. Го сретнав еднашка еден од овие горниве во театарскиот ходник. - Морав да напишам - ми рече. И така се повторува таа приказна неколкупати. И еднашка му срочив одговор. И го снема. Мина некое време и ете го повторно јава. Некои луѓе ја немаат дарбата да си појдат кога им е време.

Ете на пример театарскиот зајко го среќаваме еднашка на македонските "Скомрахи". - Зошто си напишал така? - го прашаа. - Не сум напишал! - одговори. Замислете си Македонци мои, лаже. Му го повторуваме прашањето, тој повторно одрекува. Можеби помислил на Ристо Шишков. Театарскиот пензионер, претставата која не ја видел, а пишува за неа, ја споредува со "Сократовата одбрана" - монодрама која ја изведе еден расен актер кој егзистираше во белиот град. Проблемот на Сократ е морално-етичката природа на нештата. Влезе еден од нив во канцеларијата (одајата). Директорот му го даде пликот. Внатре имаше 200. Потоа претставата ја однесе на МЕС. Ги стави во торба. Актерите. Тие не беа двеста. Помалку. За пари. Не, нема да му кажувам за оној кој ја изведуваше одбраната. На Сократ. Што има напишано господинот актер за театарските пензионери. Критиката е нужно зло! - напишал. Не тој. Лари. Лоренс Оливие. Ги има и добри и лоши. И оние кои мислат дека се критика. Кои пишуваат со своите пенкала, а не со својот интелект. Интелектот и пенкалото не одат заедно!?

Можеби не помислил дека секогаш има некој кој ќе сака да каже. Мислам за оние 200. Лари сигурно не го доживеал тоа. Да не го гледаат, а да пишуваат за него. На невидено. Од тепка. А што ако критиката ја напишал некој друг, а тој само се потпишал? Не сте помислиле на тоа!? И така разговараме на тркалезната маса (астал) на еден фестивал. Го носи името на еден Македонец. Беше велјан од актер. Го судеа затоа што кажуваше како што мисли. Стана еден од театарот "Скрб и утеха". Покажа на неговиот огромен портрет на ѕидот и рече : - Власта никогаш повеќе не смее да се меша со театарот! За збор се јави најнаградуваниот македонски актер од периодот на братството и единството. Можеби се почувствува прозван (кажан). - Власта има право да тарашка во театарот штом дава пари! - одговори. Се работеше за Ристо Шишков. За неговата одбрана. Не на Сократ. Сакам да зборувам за македонскиот театар. За таканаречениот Јан Кот. За една бројка од 200, да се начкрта нешто за или против претставата. За молкот. За стравот. За актерите кои прават кариери под фустанот на власта. На Ристо Ш. му судеа затоа што кажуваше како што мисли. Некому му наредија награди затоа што мислеше како што му кажуваат. Сократовата одбрана. Но кој е Сократ? Најнаградуваниот, театарскиот зајко, театарскиот пензионер, таканаречениот Јан Кот или Ристо Ш. ? Изберете Македонци мои. Зборувам за македонскиот театар. За неговото достоинство. Остатокот е публикотропизам. Оној кој ја имаше дарбата да се повлече на време. Светиот театарски сонувач Гротовски. - Да се војува или да се мирува! - реплика од претставата за која напиша рецензија на

невидено, еден. Се кажува "НИЕ". Зборува за македонската приказна. Понатаму сцената тече вака : Да се мирува. Се покрива со зборот мир. Сонцето. И така натаму, Македонци мои. Некому му пречи таа вистина. Обид кафезот да ја фати птицата. Книга со таков наслов напиша Јан Кот. Вистинскиот. "Кафезот ја бара птицата". Но, "Скрб и утеха" нема кабил да живее во кафез. На сцената ѝ е потребна слободата. Остатокот е одбраната на така-наречениот Јан Кот. Мил ми е Сократ ама помила ми е македонската карма. Значи, на културата ѝ е потребна и култура на пишување или вреднување. Инаку се ќе биде, трго-интерес под фустанот на власта. Ете тоа сакав да ѝ го приложам на дар на македонската култура. Најмили мои Македонци.

ЗА МАКЕДОНСКИТЕ НЕГРИЕВЦИ

Албанците палат села и масакрираат не само во албанските планини во Западна Македонија, туку и на север до Скопско и Косово. На 31 декември 1901, тројца видни Албанци од село Табановце на пругата Скопје-Ниш, откако богато се навечерале, ги грабнале пушките и почнале да пукаат врз домаќините , нивни исполичари. Еден убиле, а друг раниле. Неколку дена пред тоа, ја силувале бремената жена на еден христијанин, ги собрале децата околу голем оган, ги поседнале, а потоа со лопати им фрлале жар врз рацете и голите нозе. Прикаска која и не е баш така одамна. Факти кои ги забележала Француската историографија. Ги пронајдов во книгата "Вистината за Македонија" од Веле Алексоски. Албанците како муслимани

постошеле во дел од Македонија со аманет од Високата Порта. На 16 јануари во селото Дугакумановско била грабната и силувана Јованка. На 31 јануари е заклан Јован фурнацијата за еден симид. На 18 мај Албанците ги запалиле селата Сретково, Дарда, Мура, Никифорово. На 17 август се заклани тројца селани од селото Лешка. Само мал дел од тогашното сожителство. По четириесет години историјата се повтори. Сега сожители беа балистичките банди. Сожители беа со фашистите. А историјата се повторува нели? Само неznam зошто македонските студенти неодамна беа наречени фашисти. Кога токму токму спротивставените беа на нивната страна. И затоа не е убаво, ни сожителски кога се веат знамињата на Албанија во Македонија. Не само што не е убаво, туку потсетува на тоа дека историјата се повторува. Потсетува на спротивставената страна која се дрзнува да отцепува уште едно парче од македонската земја, а тоа значи војна. За одбрана на земјата. Македонската одбрана, Македонци мои! Впрочем во Албанија никој не ги вее македонските знамиња, а можеби би требало да го пробаат врз себе тој сожителски синдром. Ајде малкуцка, Македонци мои да се оцрниме. Зборот **NIGER** - "латински збор", кој се развил во француското - **NEGRE** - има значење на црн. Или по старомакедонски - черен. Во Македонија имаме село со тоа име - Негриево. Името го добило по тоа што во еден дел од денот, не го греело сонцето. Не-грее. Го имаме и презимето Негриевски. Оној кој не е греен. Уште еден венетско-македонски збор во латинскиот јазик. И бидејќи нас, Македонците, барем официјално не не греа сонцето од Кутлеш, ги

грее нашите демократски соседи. На стоте драхми ковани пари е исковано сонцето од Кутлеш. Над него во голем лак пишува "Елиники демократиа", како да сака да го задржи во преградката. Македонското сонце. На другата страна од драхмата, ликот на македонскиот цар Александар, и пишува : "Голем Александар - Македонски цар"! Каква негриевштина. Грците имаат право да го слават Македонецот, а Македонците не. Ад абсурдум, до бесмислие, до глупост. Нестор беше цар на Пилос, херој од Илијадата на Хомер, стар мудрец и добар советник. Името Нестор, не сторува, оној кој мудрува пред да стори, со основата стори, сторено, сторија и се добива зборот историја, кој ќе го најдете во белосветските речници како грчки збор. А тоа не е, бидејќи во третиот том на речникот на македонскиот јазик ги наоѓам двата архаични збора, древни Македонци. Првиот е сторение, вториот множина сторенија и значат она што се случило или сторило. Основата на зборот е - стори - на пример : "Колку години стори македонскиот народ, а сè уште му ги поткраднуваат зборовите, во белосветските речници, како латински и грчки!". Или : "Те сторив дека си Нестор Нелев од "Илијада" на Хомер". Оној кој не сторува и не се разлива, оти нели е најмудриот старец. Или оној кој најдобро знае да стори е нај-стор, односно - мајстор. Од тој ден жив не се стори латинскиот и грчкиот јазик. На буквата Н - пронаоѓам уште еден македонски траг. Тоа е морскиот Бог - Нерей (или Нереј). Оној кој не се рее како реката, кој е изреан во море. Зборот -рее во третиот том од македонскиот речник. На пример: Рееше со погледот наокулу, или се реат облаците,

птиците, или облак од тутунов чад се рееше над нивните глави. Или изведениот збор рееше. Кога овошката се изреала се вели зрее, но основата повторно е РЕЕ. Или сонцето ги рее своите зраци и не грее. Или зборот - Вреен - кој значи врел или жежок, или бреење, со значење на рикање на Еленот, кој рика и сака да се претстави дека е Македонец и Грк, а тоа по законот на релативитет не е можно. Или зборот - реа - со значење на мирис. И да не забораваме Реитиа (Рејтија) беше Божица на Етрусите кои живееле тука некаде околу Хомер, или кога Енеја или Енеа по Тројанската војна доаѓа и го основа Рим. А тој беше од Венетите. Да не забораваме во древномакедонската митологија, Реа му беше сестра на Крон (круна - трон) и негова сопруга. Ја сретнал покрај реките што реат. Му ја родила Деметра, Божицата на плодородието и Аид или адот или јадот - господарот на подземното царство и господарот на мртвите. Вториот син на Крон и Реа е Посејдон (поседувач на дното) уште еден морски цар. Третиот син е Сеус (свездата). Тој го турна од тронот татко си Крон и царуваше на македонската гора Олимп. Највисокиот врв на Олимп се вика Скалион - 2911 метри. Слегувам така по македонските скали кон коренот на зборовите кои покрај она грчки и латински во белосветските речници, ќе мораат во интерес на вистината да напишат венетско-македонски. На Рејтија поднесувам долг за да не бидам пленик на мракот. Венетски надгробни плочи стари 2500 години. Мрак е да не знаеш кој си и што си! Македонци мои, останете ми арни, до некоја нова средба.

МАКЕДОНЕЦОТ И НЕГОВИОТ КУФЕР

Не се сеќавам дали куферот се распадна на станицата во Софија, на аеро дромот во Копенхаген или на пристаништето во Малме. Куферот кој го употребувавме во претставата. Куферот кој играше во претставата. Куферот. Сеедно во Малме ни дадоа друг куфер. Со тој куфер една македонска фамилија пред 20-етина години ја напуштила родната македонска грутка и се доселила во Шведска. Да, Македонци мои, денеска ќе зборуваме за македонските преселби. Небаре ние Македонците сме птици преселници, па не гони нешто на преселување. Во Солун такси-возачот не праша од каде сме и како тоа знаеме грчки. Од Скопје! - му одговоривме. По мала пауза додадовме - од Македонија! Нè погледна такси-возачот и рече : Да и тоа е Македонија. Вие сте Словенска Македонија, ние сме Грчка Македонија! Сите сме Македонци! - додаде тој. Интересно размислување. Но, кои се тие Словенски Македонци, а кои се тие Грчки Македонци?! Има ли некаде Латински Французи или Германски Англичани, има ли? И како е можно тогаш "Грчките Македонци" и "Словенските Македонци" да зборуваат ист јазик, јазикот од околината на Солун. Јазикот на кој во својата архаична форма пишуval и Хомер. Античкиот и средновековен македонски од кој денес се извеле јазиците на нашите таканаречени "Словени". Прекратко е возењето во таксито за посериозна дискусија. Остана недореченото по затворената врата на автомобилот. Македонското недоречено. Ќе го речеме ние кога-тогаш, Македонци мои.

Втората несекојдневна случка, за која сакам да ви раскажам, не затече на едно изгрејсонце во Софија. Пиевме кафе едно студено утро. На радиото течеше емисија со поздрави и честитки. Меѓу другото го слушнавме и ова : - Дедото Љупче на својот внук му честита, некоја пригода, со песната на Мирослав Илиќ и Лепа Брена "Живела Југославија"! Замислете си во Софија, пред изгресонце, песна со која се велича нивната соседна земја. Со која одвреме-навреме се во војна, за тоа кој ќе приграби поголемо парче од Македонија. Не можам да замислам во Југославија да се случи слична случка, да нарача некој песна со која ќе се велича Бугарија. Но, тоа се балканските феномени, Македонци мои. Македонските феномени. За музиката која не турбоизира од север и која не преплавува добро знаеме и ние. Но, нели рековме дека ќе зборуваме за македонските преселби. Нели Енеј или Енеја кој беше од Енетите, односно Венетите, по Тројанската војна оди и го основа Рим. Латинскиот јазик во својата основа го содржи јазикот на Венетите, кои беа предмакедонски племиња и го зборуваа истиот јазик. Затоа не е чудно кога многу зборови, кои во белосветските речници ќе ги најдете како латински имаат во својата основа венетско-македонски корени. Впрочем учените Руси денес би рекле пра-Словени, а кои беа тие, па се разбира најпознатото и најголемо племе, ако не употребиме поцивилизиран збор, етнитет или етноста , беа Македонците од Каран преку Филип, Александар, во кои се содржат и Пајонците, Венетите, Траките, како народи кои го збуровале тој венетско-македонски јазик. Најклучен доказ за оваа теза ќе биде македонската етимолошка школа која полека, но

сигурно ќе ги врати назад зборовите кои Латините и Грците ги присвоиле како продукт на глобалната поделба на светот. Една од преселбите на Венетите била и до денешна Шведска. Таму ги најдовме Венетското езеро и градот Венесбург. Венетите кои го зборуваа истиот јазик со Македонците, се доселиле во Шведска некаде 3000 години пред Христос. Приказната завршува кога Викинзите доаѓаат во Шведска и се мешаат со староседелските племиња. Тоа е некаде од 800-1050 година од оваа Христова ера. Преселбите продолжиле и понатаму, нив ги практикувал и Александар Македонецот, нив ги имало и по Пидна (кога не делат Римјаните на четири) и пред и по Македонско-тракиската Византија, и по Самоил, и по Карпош, и по Илинден, и по Првата балканска војна, нели слично и како по Троја, и по Првата светска и по Втората светска војна, и по Тито, и по возобновената македонска држава денес. Небаре ние Македонците сме птици преселници, па не гони нешто на преселување. Секогаш преселбите почнувале од Македонија. Значи немало никакви Задкафкаски преплиувачи со трски. Насоката е токму спротивната. Куферот кој пред 20-етина години ја напушти Македонија, се врати дома. Помирна ќе ми беше душава да се враќаат Македонците дома. Понекогаш во бесоните македонски ноќи си поседувам крај стариот другар, македонскиот куфер и молчине заедно. Знам дека и тој го мечтае истото. Сакам еднаш засекогаш да се распаднаат македонските куфери, и полека да се вратиме во нашата древна земја. Македонија е таа. Или така простум ќе се помириме со раселувањето. Македонци мои!

СТУДОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ СТУДЕНТИ

Мислам дека приказната започна во Студен. Тоа е едно од старите македонски зборови за месецот Ноември. Останатите две се Аранѓелов и Маглен. Една група македонски студенти бараше студирање на мајчиниот јазик. Во република Македонија. Другата група студенти бараше да се заштити Уставот на република Македонија. Се работи за институција каде што се студира, за македонскиот универзитет "Св. Кирил и Методиј". Оносно за законот за универзитетот. Студентите се поделија на две групи. Македонските Албанци бараат да студираат на албански јазик, во република Македонија. А Македонците, студентите, бараат да се почитува Уставот на република Македонија. Две групи. Две приказни. Мошне интересно, оние вторите кои се обидуваа да го бранат Уставот беа нападнати од медиумите како фашисти, недемократи и сл. Дури во еден дневен весник прочитах споредба со шведските фашисти, од една госпоѓа која води програма на шведското радио на македонски јазик. Се работеше за македонскиот универзитет, а не за тиранскиот. Впрочем во Албанија не само што нема универзитет на ниеден освен на албански јазик, туку, Македонците немаат ни средно на мајчин јазик, ни основно училиште. Потоа Елизабет Рен ни држеше студии за демократија. Е, па Елизабет појди во Албанија, во Бугарија, во Грција и во Србија и откако таму ќе го испечеш занаетот за правата на малцинствата врати се во оваа Македонија. А онаа

Македонката од Шведска, сигурно знае зошто таму се појави фашизмот. Откако Шведска увезе сè и сешто, од бегалците Курди, Босанци, Албанци и неznam што уште не, во Шведска порасна криминалот, а Швеѓаните немаат работа. Тоа е шведската приказна. Македонската започнува со зборот студент. Впрочем со кое право некој бара повеќе отколку што им дал на Македонците во Албанија. Или правото само на едните, а другите, Македонците се фашисти. Е па фашисти сте вие, односно вие сте еден од факторите да се појават. Се работеше за универзитетот "Св. Кирил и Методиј". Македонци мои. Студентите имаат право да ја заштитиуваат уставноста.

Потоа, без долго барање, го пронајдов зборот студент во еден од белосветските речници. Демек латински збор **STUDENS** - слушател на универзитетот. Само не пишува на кој универзитет, на македонскиот или на албанскиот. Па, понатаму го имаме зборот студија - со значење кон тежнеење за учење, истражување. Па зборот - студира - да се настојува некоја работа да се испита, на пример пред некого да наречете фашист, или стремеж кон науката. Латинската верзија е зборот **STUDERE**. Потоа го оставив Белосветскиот речник и го отворив третиот том од речникот на македонскиот јазик. Веднаш го сретнав зборот студ. На студ јунаштво не бидува - една македонска поговорка. Под него гордо стои зборот студен, тоа е оној наш пријател кој дури носи име на македонски месец. Под него уште еден собеседник, зборот со поетска додавка - студна, со значење на пример студна студентска година. А под нив уште еден стар Македонец, кој Римјаните го

превзеле во латинскиот јазик преку Македонците и Венетите. Се работи за зборот - студенец или студенци, со значење на извор, извори. Место од каде што нешто извира, било да е вода или знаење. Ете од каде веројатно Римјаните го превзеле таканаречениот латински збор **STUDENS**. Од студенец. Извор. Па може да се каже студно студирање. Студеност. Студешница. Студница. Студија - со значење на научна расправа за некое прашање. И најнакрај студио - просторија за работа на уметник и сл.

Откако на македонскиот универзитет му се случил студентите и мене ме фати некој инает да студирам и понатаму. За таа цел го поканив на гости етимолошкиот речник на еден наш сосед, издаден од фашистите 1941. Речник е тоа не е шега. А ние Македонците сеуште немаме етимолошки речник, па дури ни толковен. Разбудете се морни копачи и копачки, македонски лингвисти! Но, му давам збор на мојот нов гост во мојата библиотека. Зборот стубла, стубел, стублица, со основата -сту- и значи стебло. Ајде да го видиме зборот - студенец, кај речникот. Руски : Студница, студник и кладенец. Полски : студниа. Чешки : студна. Словачки : студенец, зденец. Српско-хрватски : студенац. Сите тие во основа значат извор. Било на вода, било на љубов, било на знаење. Споредете ги зборовите студенина и студенки со студент и студентка. Првите значат извор, извирање, вторите оние кои одат да учат од тој извор. И уште два збора и ќе го затворам речникот. Првиот е студенеам или ти студенееш, сигурно разбирате што значи, па нели е македонски, а вториот е студувам и значи останувам на едно

место. Латинскиот јазик во својата основа го содржи венетскиот. А од древниот македонски, преку средновековниот македонски се развиле јазиците на таканаречените Словени. Во Германија таков е јазикот на Лужичките Срби. Нив Германците ги велат **WINDISH**. А тоа е само модулација на Венети, Винди. Почнав да пишувам за македонскиот универзитет, а завршивме со осудата на македонските студенти.

Ако во Македонија било кога имаше фашисти, таа немаше да е на дереџето на кое е сега. Што не може да се каже за нашите соседи. Затоа не гибајте ги тие млади луѓе кои студуваат бранејќи го македонскиот Устав.

Петнаесет денари старт, пет денари километар. Патот од Министерството за образование до македонскиот народ. Или насоката ќе биде спротивна. Студници ни заедни.

КАКВА БОЈА ИМА МАКЕДОНСКИОТ ОБРАЗ(ОВАНИЕ) ?

Трибината траеше четири часа. Никој не сакаше да си оди дома. Зборувам за Маратонот "Мину Угриновска" во салонот "19,19", каде што Културниот центар "Скрб и утеха" ја организираше трибината "Македонците од древнина до денеска". Петмина фалангисти ја кажуваа својата патека за македонската историска вистина. Зборуваа. Потоа стана една жена. Професорка. Ангелина Маркус. Рече дека 30 години на своите студенти им предавала лага. За некакава "грчка" филозофија, "грчка" трагедија, тие се македонска филозофија,

македонска трагедија и воопшто не биле грчки. "Грците" го убиле Протагора, Аристотел, Питагора и мнозина други Македонци. Васил Иљов ги покажа дешифрирањата, односно читањата на македонското писмо (старо 7000 години). Професорот Белчев зборуваше за етимологијата, за тоа дека грчките речници во себе не содржат како никнал зборот и дека повеќе од половината од нивните зборови имаат македонска основа. Душко Алексовски ни кажа за 100-илјадитиот гравир најден на карпите во Македонија што ја прави нашата земја лидер на Светската федерација за карпеста уметност, Ристо Ивановски зборуваше дека во вториот век според римски извори на Карпатите немало живот, немало никакви Словени, препливувања на реки со трски, за тоа дека Пелазги се Македонците и Феникијците, Симе Пандовски ни кажа за своите две книги. За тоа дека новиот завет е пишан на Коине, а не на грчки. Коине е официјалниот јазик на империјата на Македонецот Александар. Трибината траеше четири часа. Никој не сакаше да си појде дома. На крајот беше зачнато прашањето до кога во образованието ќе се предаваат карпатските трски и реки. Тоа е клучниот проблем на македонското образование. Додека се одржуваше македонската трибина на плоштадот Македонија, студентите и средношколците повторно се собраа да го кажат својот став за образованието. За македонскиот проблем кој го создадоа како своевиден светски експеримент "Сојузниците". Или само еден дел од нив. Односно "Коалиционерите". Најцрвениот од нив, барем според своето презиме, се појави на екранот да ни чита соопштенија, (не сте

помислиле кој му ги чкрта) како во времето на Чаушеску, Сталинчо, Енверчо, Тодорживковчо, Титобраварско братскоединствено, односно сожителско-коалиционно. Почнува македонската војна. Подобро да се реши денеска со збор и протести отколку по десетина години со крв. Зборувам за проблемот на македонското образование. Звање на образот. Да Македонци мои. И си го отворив книжулето. Не е баш мало. "Енциклопедија" на Просвета од Белград. Година на издавање (ме потсетува на издајство-предавство) 1969. Страница 382. Пишува вака : Манастир Св. Прохор Пчински на реката Пчиња во Македонија. Вториот образ по звање е геокартата на Југославија издадена 1947/48 и таму манастирот е во Македонија. Во Прешево 1900 и некоја имало училиште на ВМРО. Значи треба да се појде во Историскиот архив и да се обелодени дали Манастирот и Прешево се во Скопскиот округ или не?! Второто прашање е да се најде кој и во чие име отстапил дел од македонската територија, и да се оди на меѓународен суд. За арбитража околу границата. А тој кој дарувал македонска територија, се знае, да се прогласи за "член на сојузот на борците и народните херои". Да се казни. Зборувам за македонското образ-ование. Втората територија за која сакам да позборува-ме, Македонци мои, е територијата на Тетово. Таму на прославата за новиот градоначалник се пукало со огнено оружје, се извикувале пароли, Македонците да ги продаваат куќите и сл. За какво сожителство станува збор? Кој кому му коалиционира, за чиј интерес, кој имдава право да ја отуѓуваат македонската земја. Студентите и средношколците беа фашисти носејќи

пароли и мавајќи со јајца, а Шиптарите пукаат со пиштоли. Следниот пат можеби и студентите ќе земат нешто, па ќе пукаат. Можеби единствениот пат на македонскиот образ е таков. Или треба да им дадеме сè што ќе им текне на нивните сепаратистички и фундаменталистички глави. Имам накакво чувство дека некој повторно без знаење на Македонците ја дарува македонската земја. Зборувам за Тетово. За македонскиот образ (ование). Во еден од македонските весници прочитав текст за образованието, под наслов "Деца драги, ве лажат". Во него тој вели дека не треба да ги фаќа носталгија, децата драги, за сменетото знаме (сонцето од Кутлеш), оти тоа никогаш не било македонско знаме, освен за оние наивни души кои веруваат дека сме директни наследници на Александар Македонски... од тој народ има крв во сите балкански народи!? Тоа ме потсетува на тезата дека сите сме Македонци, грчки Македонец, бугарски Македонец, илирски Македонец и Славомакедонец. А всушност што беше тоа Македонец? Можеби клучното прашање е дали воопшто има Македонци? Текстот во весникот излезе на денот на одржувањето на трибината "Македонците од древнина до денеска". Трибината траеше четири часа. Збогум Словени? До кога во македонскиот образовен систем ќе ги заблудуваме нашите деца со трските од зад Кафказ (не сме ли чавки). Тоа, македонското знаме беше по вторпат македонско кога го изгласа повеќепартискиот парламент. Пропелерот го изгласаа "Сојузниците". Бргу, бргу по атентатот. Сојузот е мртов. Коалиционерите не водат во војна. Денеска не ви

претставивме ни еден древен македонски збор, кој
лажно ни го поттураат за латински и грчки. Не дека
немам, има цела дузина. Сакав да зборувам за
македонскиот образ. Чупето кое зборуваше дека ќе
прави емисија на македонската телевизија, за
"Македонците од древнина до денеска", не се појави
на трибината. Ја гледав во понеделникот на екранот
со симпатичната насмевка. Ја спречи партиската боја
или се исплаши од темата. Каква боја има
македонскиот образ. Во прилог ви ја доставувам
Табелата на индоевропските јазици напишана од
американски лингвист, а не од македонски
"академик", и се наоѓа во нивната енциклопедија, а
не во нашата. Каква штета, нема никакви Словени.
Што ќе правите со Вашите докторски дисертации.
Единственото препливување било од критска
Микена до Солунскиот залив. Македонци мои!
"Децата драги" се доволно возрасни да ги
препознаваат лагите... Каква боја има македонскиот
образ(ование)?

ПРОДРОМОТ НА МАКЕДОНСКАТА МЛАДОСТ

Ноќеска го сонував Хомера. Стоеше исправен
со русите му коси и сините му очи. Упорно се
обидуваше да му го каже зборот. Ечеше неговиот
снажен глас: Дросо...Дросо...д'росо. Се разбира кога
ќе се исфрли членот Д се добива росо, роса, да роси.
Сличноста на современиот македонски јазик со
најстарите зачувани ракописи на Хомеровата
"Илијада" и не е некоја новост. Меѓу првите тоа го
увидел Лудвиг Франц Пасоф во 1800. Тој тогаш

зборовите на Хомер ги споредувал со чешко-словачкиот јазик. А нели тој е изведен од античкиот и средновековен македонски. Инаку Хомер творел 1200-1500 години од македонската голема ера, а тогаш "грчките" племиња сеуште се немаа доселено во Македонија и Мореа (Балкан). Тие нели дојдоа околу 600 години од македонската голема ера. Ајде затоа, Македонци мои, да позборуваме за македонското Д, односно за неговото исфрлување.

Најпрвин, Македонци мои, ајдете малку да друмиме. Зборот друм го сретнав во првиот том на Македонскиот речник. Под него само уште тројца друмелии. Тоа се зборовите Друмник, Друмници и Друмски. Ако на друм му го додадеме она малечкото По, се добива подрум, нели под друмот. А зборот дромос на "старогрчки" е пат кој мора да се мине. А Друме е лично име популарно кај Македонците во Беломорието. Тоа би значело дека човекот е патувач. Се сеќавате ли, Македонци мои, како се викаа староиндиските епови Махабхарата и Рамајана. Тие нели се пишуваат во Индија или во Виндија. Ако на Рамајана и го додадеме македонското Д, се добива Драмајана. Или ајде да ја земеме Румелија. Го додаваме македонското Д и се добива Друмелија. Нели област до која треба да се друмува или патува. Слично е со топонимот во Србија Рума. Со едно Д се добива вистинскиот македонски патоказ Друма. Споредете го местото кое не си го исфрла своето Д, а тоа е Драма, нели до Кавала. И внимавајте, Македонци мои, ако зборот друм е пат, тогаш драма е место каде што се раскажуваат патиштата. Па оттаму имаме друмува, или оној кој ги игра или раскажува патиштата. Понатаму името

на градот Рим е Рома и со македонското Д, се добива Дрома. Или името на реката Д-рим, црниот нели, или името на топонимот Друмкол или Дримкол. Или Дрисла, односно Друсло што без македонското Д значи Русло, речно корито, пат на развивање или посока. Но ајде да ги подрумиме браќата и сестрите на македонскиот Друм или Дром. Друмник. Друмница. Друс. Друсам, кога детето се друса да не плаче. Друсам, дракам или друсна или пак друсла, за распуштена жена. Понатаму ги имаме зборовите : Друмец, друмиште, друмник, друмница, друмувам, друмување и друмче. Интересен збор е зборот Друмаџика. Со значење на скитничка.

Се сетив на сонот на Хомер. Се сетив дека името на Јован Крстител е Продром, оној кој оди пред друмот, кој прв оди по друмот, кој продрумува. И така продрумувајќи доаѓаме до Аристотел и Аристофан. Ајде да да им надрумиме од македонското Д и да видиме што ќе се случи. Даристофан и Даристотел. Или со таа додавка Д на Христос или Ристос, се добива Дархристос, или дар крстос, оној кој го дарувал од крстот. Се изнадрумувавме Македонци мои. Ете од едно просто македонско Д си даривме многу македонштини. Инаку да го растресеме малку името на царот. На Македонецот Александар. Ете на опашката на зборот повторно го имаме она Дар. Алек. Леко. Алексо. Леки. Лев. Лав. Леи. Основата е зборот Лек. Покрај она значење кое сите го знаеме, зборот Лек или Лека или Леко е цар. Па оттаму добиваме Александар. Или Алека, Алексан, царски дар. Нели лекот е во Лекот (царот). Па потоа имаме по-лека, односно по царот. Или лека ноќ, царска ноќ. Покасно

леко, лек, лев, лав, леи значат и лав. Нели Александар носеше лавовска шапка. Херакловата. И да не ги забравиме толкувањата дека основата на името на царот е андар или Дардан, што повторно во базичниот корен на зборот е давање на дарот : Дардан. И Ан-дар , нели со испуштањето на македонското Д.

Да, македонското Д, или денот -Д на македонскиот народ. Македонските студенти и средношколци решија да друмуваат и да драмуваат во паркот. Паркот не е повеќе оно кој ни го прикажуваа, барем според името му. Се викаше "жена борец". Веројатно постоела таква личност. Но, основното прашање на таа нивна борба, на "борците", е за кого се бореле и за која земја. Борците. Поранешниот ректор, професорот и кандидатот кој беше победен од сегашниот ректор, сега е министер за внатрешни работи. И си работи тој. Не им дозволи во паркот на македонските студенти, на неговите студенти (ако по министрирувањето има кабил да се врати на универзитетот, да им предава демон-кратија), не им дозволи да го постават македонскиот шатор во паркот на жената. Борецот. Испадна поголем борец и од жената во тој пуст парк, кој станува македонски парк на македонската младост, радост, гордост, непокорување...излезе многу голем, најголем борец. Поголем и од таа безимена жена. Каде беше таа негова борба, борбеност во тетовските друмувања, Македонци мои? Каде беше...

Во сличен шатор испушти душа и македонскиот цар Александар. Ја испиша најголемата драма, друмувајќи. И додека деновиве врвам низ

македонскиот парк, ме гони сонот на Хомера. За македонската Д'роса. За паркот кој полека го заборава името на жената и станува парк на македонската росна младост. Дар е тоа Македонци мои, на овие горди луѓе на својата Македонија. Нека им се леки ноќите во паркот на македонската младост.

Да не заборавам "старогрчкиот" јазик е обичен коине. Официјалниот јазик на империјата на Македонецот Александар или македонското есперанто. Останете ми млади во македонскиот парк, Македонци мои.

МЕЕРХОЛД НАШИОТ СОВРЕМЕНИК

Претставата започна со пеење. Претходно едно момче, на мегафон ја замоли публиката да се приближи до левата страна на шаторското крило. Паркот на жената. Жената која се бореше еднашка. Поранешниот парк. Шаторот во кој дваесетина млади луѓе штрајкуваат со глад. Македонскиот шатор. Двајца актери на театарот "Скрб и утеха" решија да играат за нив. Да ги даруваат со театар. Песната тргна срамежливо, како пеперутка која се порева на ветрот. Потоа се извиши, ја прелета собраниската зграда и одлета преку планината. Оддруми. Драмата почна со Макбет. - Развејте ги барјаците наши на првите сидини! Првите три букви од името на шекспировиот јунак ги содржи и земјава. И паркот. И шаторот. Ние. Името на претставата. Претставата содржи пет актера. Но пред шаторот дојдоа да играат само двајца. Можеби е тоа фактичката состојба на "Скрб и утеха"?! Потоа

дојде Ристо Шишков. Неговиот монолог. Ечесе. Аплаузот пресече една мисла. Немаше крв. Беше седмиот ден од штрајкот. Апостолот Павле рече една молитва. Потоа зборуваше за смртта. Поезија. - Во оваа земја храброста е забранет збор! - рече. - Свеќите не гаснат, луѓето гаснат! - продолжи. 10-III-1997 во македонскиот парк. Во паркот на жената која се борела некогаш. Грст млади луѓе распнаа еден шатор. Ја прифатија борбата. Од една жена. Од името на паркот. Песната на Ристо Шишков се врати од кај планината. Момент на вистината. Почетната точка за претставата. Шаторот на царот. Александар Големиот. - Вие сте ослободители на светот! - им рече на Македонците. Во паркот. Арто би рекол културата како еден вид протест. Борба со сопственото време. Зборувам за слободата на театарот. Приказна која мора да биде кажана. Која имаме потреба да биде кажана. За македонскиот страв. За паркот. За песната која ја прелетува сивата собраниска зграда. За шаторот пред кој царот Александар им се обрати на Македонците. За смртта. За простото кажано, излитено, сега и овде. За сировиот стап во рацете на Страшко Милошевски како Апостол Павле. За посветеноста на претставата. За дисциплинираноста на публиката. Аплаузот повторно ја пресекува мислата. Остана да рече тишината. Нашиот дар на младите во паркот останува растреперен запис на сеќавањата. уште една ненапишана книга. Беше седмиот ден од гладта. Еднашка Александар одби да се напие вода кога немаше доволно за фалангата. Беше тоа неговата посвета. Околу нас од три страни публика, од четвртата македонскиот шатор. Царскиот шатор.

Сега и овде. Борба со сопственото време. - Човек исправен на сцената, значи однос кон општеството! - извадок од претставата. Театарот ги буди нашите нерви и срце. Историски и културен контекст од кој не може да се оддели. Патот на вербата.

- Театарот е перманентна револуција! - извикна еднашка Меерхолд. Потоа го убија во московскиот затвор. Беше февруари 1940. На почетокот на борбата, во стар, незагребан театар со искршени седишта во атмосфера на политички митинг, додека црвеноармејците јадеа, пиеја и пушеа, ја играше "Зора" на Верхарен. Се пееше интернационалата. Во текот на сцените, мартирот јавувал за состојбата на Јужниот фронт. Беше тоа црвениот Октомври 1917. Така започна третиот театар. По него дојдоа Готовски, Барба, Брук и останатите нови третотеатарски снаги. Првиот театар започна со Еврипид кој се играше и на античките македонски театри. Вториот театар беше патувачкиот на Вилијам Шекспир. Третиот е оној кој започна пред точно 90 години. - Засмрди реата на мртвиот театар, време е да се појави Меерхолд! - извика еднашка Питер Брук. Каква е смислата на сценската игра ако не се игра сопствената судбина. Сопственото сега и овде. Проблемот на сегашниот општествен и национален конфликт? Каков смисол има тогаш македонскиот театар? Готовски би рекол : Публикотропизам, себеафирмација или театар кој се конфронтира со сопственото време. Свет актер, оној кој се жртвува, и актер кој се продава. Македонското сега и овде. Шаторот во македонскиот парк. Двајца актери на театарот "Скрб и утеха" играа за својата земја. Шекспировиот театар од сите страни

опкружен со публика. Такви се условите и во поранешниот парк "Жената борец". Тишината ја преполува собраниската зграда. Вечерта македонските театри го играа својот вообичаен репертоар. Беше летото 1963. Питер Брук во Лондон се обидуваше да го создаде "театарот на жестокоста". Не успеа тогаш, му појде од рака неколку години подоцна. Претставата се викаше "НИЕ". Зборуваше за војната. За смртта. За нивното сега и овде. За одговорноста на сцената. И претставата во македонскиот парк се вика "НИЕ". Зборува за нас. Кои сме. Што сме биле, и дали ќе бидеме. По премиерата ја нападнаа двајца критичари. Едниот од нив половина час по завршувањето на премиерата пушти рецензија на брановите на радиото, а другиот без да ја гледа, пишуваше за неа. Засмрди реата, засмрди на мртвиот македонски театар, време е да се појави Меерхолд. Прскаше ситна роса. Младите кои гладуваат останаа и таа ноќ во царскиот шатор, во македонскиот парк. Театрите во своите згради ги играа вообичаените претстави. Собраниската зграда молчеше во ноќта. Кое е македонското сега и овде? Со трошки леб ја обележавме сцената. Древномакедонски обичај е тоа. Годинаипол Министерството за култура не му дозволува на театарот кој играше во паркот, да ја реализира својата 16 премиера. Навистина е време, време да се појави Меерхолд. Остатокот е македонскиот страв од сценската вистина, од нашето, македонското сега и овде.

ПИРАМИДИТЕ НА УМОТ

Александар Македонецот местото го избра

сам. Линиите на градските сидини ги обележа со трошки леб по древномакедонскиот обичај. Зборувам за Александрија. Беше 20 Јануари 331 лето од македонската голема ера. Таму ја изгради најголемата библиотека, која нели подоцна ја запалија. Библиотеката меѓу другото содржеше 50 томови напишани од македонскиот филозоф Аристотел, наречени "Сенаука" или на "латински" - "Висдом" (висина и дом ?!), меѓу кои се наоѓала книгата "Метафизика". Филозофијата на Аристотел апсорбирана во христијанството. Македонците во Египет и не само таму, изградиле за седум години преку сто градови, а со него владееле од 331 година од македонската ера до 31 година од оваа ера. Последен од царската лоза остана синот на Клеопатра и Јулиј Цезар, Птоломеј Цезар убиен во 31 лето од оваа ера. Ајде денеска, Македонци мои, да позборуваме за пирамидите. Поточно за македонските пирамиди.

Симе Пандовски ни прочита делови од дневникот на Клеопатра, преведени од арапски, кои тој ги подготвува за книга. - "Денеска сум многу тажна . Татко ми Птоломеј по цел ден пие вино и свири на гајда...не е достоин на величието на Македонецот, што ни го остави Александар...денеска дојде еден Ромеец. Се вика Марк Антонио. Сите му се поклонуваат, а јас не го погледнав в очи! Римјаните се варвари, ја немаат културата и величината на Македонците..." - гласот на Клеопатра ќе допре и до нас, благодареејќи им на арапските извори и посветеноста на Пандовски Симе. Следниот пример за варварството на Римјаните или дримјаните, друмјаните, дромејците, што се под едно

значи преселници, патници и сл. , повторно го ископал господинот Пандовски од светските историски книги. Тоа е писмото на царот Михаил III, нели оној кој ги испрати Кирил и Методиј да помакедончуваат, писмото во кое му вели на Римскиот Папа дека **латинскиот јазик е варварски и скитски јазик**. Замислете си Клеопатра и Михаил III, обајцата Македонци во растојание од неколку века го тврдат истото, дека латините се варвари, односно РOMEјците без македонското Д.

Во Египет 300 лета владееше македонската царска династија. Египет е земјата на пирамидите. Деновиве во македонскиот парк, во поранешниот парк на "Жената борец" никна една пирамида. Мислам на македонскиот шатор. Древност е тоа не е шега. Еднашка реков дека тоа е шаторот на царот. Александровиот. На седмиот ден од гладта, двајца актери од театарот "Скрб и утеха" играат за нив. Им даруваа претстава. Ги донесоа Макбет, Ристо Шишков, Демостен, македонскиот цар Филип II, Апостолот Павле и Александар Македонецот. На крајот актерот Страшко Милошевски подели трошки леб по трите линии на публиката. По древномакедонски. Четвртата линија остана на македонскиот шатор. Линијата на царот.

27 Март е денот на театарот. Оваа година нема да се одржуваат "Скомрахите", кои почнуваат традиционално на тој ден. Мојот професор по актерска игра 1985 на неговите студенти им рече дека наскоро театарот ќе се пресели на улица. Беше тоа пред 12 лета. Потоа беше кандидат за претседател на Македонија. Оној кој не му излезе на директен мегдан на телевизија, сега влезе во собраниската

сала. Не оти во паркот не ја виде пирамидата, не влезе во македонскиот шатор. Влезе во зградата. Три дена траеше расправата. Во древна Македонија толку траеле прославите во чест на Дионис, каде се играле трагедиите. Три дена. Чинам беше 12 ден од гладта. Зборува. - Сите сме луѓе! - рече. Граѓани. Рече дека треба да ја сочуваме државата. Со сожителство, се разбира. Зборуваше за радикалниот македонски национализам, веројатно мислејќи на шаторот, на гладта, на македонскиот парк, на пирамидите, на тетовскиот косовски синдром, за наталитетот, за тоа дека не се добри извиканите "гасни комори", а дали сте се запрашале кој го довлечка тој плакат, тој графит и кој толку пати го исползува. За оазата на молкот. За македонскиот страв. Зборуваше. Во еден момент помислив дека сум во СФРЈ. Замислете си, се обиде да ги оправда пирамидите во штедењето. Каква потемкиновштина. Каква... не отиде во македонскиот парк. Отиде во Букурешт, во градот во кој се распартали македонското ткиво, да добие помирување. Европа да си го избрише образот... Да Македонци мои, не е чудно што не ги сакаат Македонците, па нели тие 50 години ги ништеа во СФРЈ. На крајот, се усвои декларација и си удрија еден аплауз. Браво. Проблемот е решен. Алал ви вера. И што понатаму?... Што ќе правите со македонскиот шатор, со македонската историја, со Албанците кои се множат како во средниот век, со исламскиот фундаментализам, со Уставот на Македонија, со македонскиот народ, со ограбените пирамидални штедачи, со пирамидите кои му ги наметнувате на македонскиот ум? А 27 Март е нели денот на

театарот.

Вториот професор кој остави на мене траги како студент, го сретнав пред македонскиот шатор. Се сопнавме на Александар. За царот. Тој тврдеше дека не треба да одиме толку далеку во историјата. Дека имаме поважни проблеми денеска?! Се сложувам дека имаме проблеми. Но, најголемиот дел од проблемите доаѓаат оттаму што мнозина од нас не знаат кои сме и што сме? Зарем кај било кој Македонец би постоел отпор кон Александар и би го заменил со македонскиот историски лавиринт на XX век.

27 Март е денот на театарот. Мојот професор по актерска игра пред 12 години ми рече дека театарот ќе се префрли на улица. Остана необележана со трошки леб уште линијата на македонскиот шатор. Дали ќе ја обележиме по древномакедонски со Александар или со македонските лавиринти од XX век. Александар Македонецот местото го избра сам. Беше тоа Коложег 331 лето од македонската голема ера. - Ќе биде што ќе биде - реплика од претставата.

Не му се потребни пирамидите и на македонскиот ум.

(ТУЛАТА Е ФРЛЕНА)

КРАЈОТ ДЕЛОТО ГО КВАСИ

Не така одамна, како и овдека сега, браварчето Јошко мораше да ги дотера работите до крај. Беа тоа големите времиња на "братството и единството", ами како? И Јошко бираше и збираше. На едната страна на изборот му беше Истра, на другата Македонија, се разбира без Солуна града. И се

подразбира тој си ја избра Истра, односно хордата, односно Хор-ватите, односно народот, односно својот народ. Иако денеска Хрватска можете да ја најдете и како Кроација, демек изведенка од латинскиот јазик. Иако, и од тој измислен непостоечки грчки јазик, да ја замениме основата Хор или како што Хор-ватите бирекле Кор. Па сè се сведува на истото. Денеска, Македонци мои, на гости ми дојде еден прекрасен умен Хрват. Тоа е речникот на странските зборови во хрватскиот јазик на господинот Братољуб Клаиќ. А тој има желба да илиризираме и да македонствуваме.

Неодамна во парламентарната зграда, точно 52 лета по "браварчето" уште еден се загна да ги дотера работите до крај. Многу краеви дочекал македонскиот народ, премногу. Сепак жила е тој, не се предава. Во истата таа зграда неколку Божји дена порано, друг еден од хората, зборуваше за тоа - кој е постар на македонското тло. Дали се тоа Македонците или Албанците. Или се Шкиптарите. Или се Илирите. Или се Гегите и Тоските. Туранотатарите. Или задкафкаската област Албанија. Или Георг Кастриот, Македонецот, борецот против исламот и последниот обединител на Балканот по Александар, наречен во негова чест Искандар, или човек со сонце на челото. Или. Да или, или едноставно Илиј, второто име за Троја. Но, да му дадеме збор на нашиот драг гостин, речникот на Клаиќ.

Ете Илирик е староримски назив за пределите на Балканот населени со Илирите. И Наполеон Бонапарта 1809 година од освоените делови на Словенија и Хрватска создаде провинција наречена

Илирија. Малку подоцна во 1835, младата хрватска граѓанска интелигенција го создаде Илирското движење против унгарската буржуазија. Инаку со Илирите војуваше и Александар Македонецот, па откако ги покори, тие војуваа заедно со него. На пример во една од Стамболските библиотеки е зачуван документ за привилегиите кои Александар им ги давал на Илирите. Според Адам Мицкијевиќ, Илирите се најпривилегирани словенски единици во редовите на македонската фаланга.

А пак Илителија, или Еилетитија според древно-македонската митологија е ќерка на Севс и Хера, инаку заштитничка на породувањето. Ние велíme лисне - кога ќе се излистат или родат листовите. Лита - дијалектно значат и лета. Години. Или литанија е молепствие. Литија - процеситија. Се лити, се излитува, се излитува, се лица, станува лице. Односно личба. Споредете листо, листа, и листе со Илителија. Литен - значи и оној кој лесно се разболува, нели новороденчето. Литак е и женска одежда без ракави. Литак се вели и за момиче. Меѓудругото се вели : "Литни ми Боже летен дожд !" Но, да се вратиме на Илирството. Било да земеме дека основата - Ил - е сонце, или е песоклива или глинеста земја, (нели човекот е од земја и во земја ќе се врати) сеедно е. Но едно е сигурно, основата е древномакедонска. И тоа изилено си илови.

Кај господинот Речник на странски зборови, од Клаиќ, го пронајдов зборот Ила, или Иле, како "грчки" со значење на коњанички одред. Нели Илирите се бореа под Александар, веројатно дел од нив како коњица. Инаку мошне интересен збор е Илот. Илоти се робови од Спарта кои ја

обработувале земјата, ослободени од војска. Значи се грижеле за литењето и листењето под закрила на Севсовата ќерка Илотија. Не војувале. Се грижеле за родот. Илирија е пак, вид морска риба која плива во група (јато). Илдирма значи и илдирисувам - да се дограбиш до некаде. Во Кукушко велат за добрина - Иллик. Илиндар е брз коњ. Илинка е слаба болникава жена (нели по породувањето). Или, Илиа е крајречна лака. А топонимите, хидронимите, оронимите, со основата Ил се поилени низ целиот Балкан. И на крајот со илењето - Ила е народно и поетски дива Вила или самовила. И ил е бивол со полегнати наназад рогови. Но, Македонци мои, сепак основата на тој древен македонски збор е содржан во ќерката на Севс и Хера, божицата на плодот Илотија. А исчезнатите "Илири" кои ги немаше некаде осум столетија, деновиве се појавуваат тука некаде, окулу македонскиот народ. Ако Хрватите и Словенците во XIX и XX век се идентификувале како Илири, како е можно таквото именување да си го кладат и Шиптарите. Па нели тие не го зборуваат истиот јазик! Според **G.Mayer** од 5140 елементи во јазикот на Албанците, 400 се индоевропски елементи (венетско-македонски), 1180 се татаро-турски, 1420 се романски, 840 се грчки, а 540 се словенски зборови?!

И така Илирот Јошко браварчето еднашка реши да ги дотурка работите до крај. И крајот делото го краси. Краси се римува со гнаси. Новокомпонираните Илири во Македонија и околу неа, со буквално сваќање на древномакедонската божица на породот Илотија, продолжуваат да се пилат. Не е далеку денот кога ќе мораат да се

спротистават исламскиот фундаментализам, затскриен зад "Илирида" или Голема Албанија, со Македонската жила, која сакале да признаеме или не до денот денешен сеуште е жива и не се предава, ѝ дава сила кармата на нејзината древност.

Да Македонци мои, 52 лета по "браварчето", во парламентарната зграда уште еден се загна да ги дотурка работите до крај. А крајот делото го краси, или го гнаси. Премногу краеве има видено македонскиот народ. Наместо да се дотуркаат работите до крај, лесно може да се отиде во крајност. Не коцката, тулата е фрлена, Македонци мои! Црвената ила.

ГРАФИТИ НА МАКЕДОНСКИОТ ГРАЃАНИЗАМ

Средбата беше случајна, ненамерна ако претпоставиме дека ја изготвил лично Свети Пантелејмон. Или пресветата Богородица. Горе во манастирскиот комплекс под една црница седнаа на дрвенита маса претставничките на Педагошкиот завод од Скопје и Штип, и театарот "Скрб и Утеха". На истата маса седеше поетот Михаил Ренцов и Доне Донев кој последниве неколку години изведе неколку монодрами со историско-национална содржина. Во еден момент ги прашав дали навистина имаат намера да воведат предмет - граѓанска историја, наместо национална? Тие одговорија дека моментално тој предлог е стопиран! Потоа под црницата, на дрвената маса пиевме малку ракија, каснавме дребна пастрмајлија и зборувавме за македонската историска вистина. Светиот Пантелејмон,

исцелителот ни подари еден прекрасен македонски ден.

За името на градот се раскажуваат две сторенија. Едното е дека името доаѓа од кочините за свињи, кои биле градени крај реката. Нели кочини и Кочани. А втората зборува за трговецот Кочо, кој тргувајќи во Кина, купил две шатки, кои претходно ги најал со оризова арпа, ги заклал, да не се свари арпата (семето на оризот) и ги донел во Македонија. Така врската на Кочо, кочанскиот кинески ориз и името Кочани добива историска димензија. Инаку името на градот првпат се спомнува во грамотата од Деспот Оливер Јован, властелин на цар Душан. Тоа е веќе XIV век. Се спомнува селото Јастребник, како економски центар за преработка на железна руда. Во деветиот век, во Кочани имало четири цркви, меѓусебе поврзани со тунели, од кои една влашка. Сите овие податоци ни ги дава познатиот новинар, публицист и еден од основачите на кочанската театарска трупа, господинот Киро Герасимов.

Во манастирскиот комплекс се црквите Свети Пантелејмон и Света Богородица. Првата е трикорабна, а втората еднокорабна. Нејтана Дамева сонела еден сон, дека на местото на манастирот ќе најде вода. И така таа слепа дошла до лековитата вода и се вратила по крајот, кој го оставила зад себе. Тоа е едното од преданијата за манастирот. Второто зборува дека двајца монаси од Лесново сонеле сон да дојдат тука и да ја најдат водата. Кирил и Харалампие се напиле од лековитото изворче. И така денеска под манастирот се наоѓа лековитиот цер со светата црна вода, кој истекува од дупката во борот. Ме сепна црковното пеење. Михаил Ренцов

го ослободи, поетскиот си глас. Го подржуваа Страшко Милошевски и Владо Денчов. Деновиве кладенчето во Свети Пантелејмон, за кое се веруваше дека не пресушува, остана без вода. Успеав со канчето да заграбам неколку капки од водата. Палиме свеќи. Потоа излегуваме во дворот. Северната страна на манастирскиот свод пропушта вода. Можеби лековитото било пресушило од болка за Света Богородица.

На влезот на еднокорабното црквиче преку фреските изрезбани во ѕидот, напишани имиња на војниците кои служеле во поранешната ЈНА. Ме потсети тажната глетка на Мала Преспа, во Албанија. Црквичето на островот Град, изградено од цар Самуил имаше идентична судбина. Таму преку фреските во телото на светиот храм, ги врежале своите имиња, војниците на комунистичка Албанија. Две опела на македонскиот погром. Вандалски балканизам со антимакедонски елементи.

Дува ветре во црковниот двор. Се заниша црницата. Од другата страна на манастирскиот астал, млада јаболкница. Зборува за македонската национална историја, не за граѓанската. За нашата историска приказна, која сеуште е прикриена, за политиката која не денационализира и не граѓанисува, не претвора во единки без корен, без стебло, без приказна, зборуваме за јаболкницата, која ако продолжи граѓанската иницијатива за историја во Македонија, на Педагошкиот завод, ќе стане јаболко на раздорот, за црницата, за црнилата и за светиот цер под манастирот, кој пресушува, можеби од болка за Света Богородица. Тапо гледам во ѕидот од еднокорабниот свет храм, кој зјае и се

отцепува од манастирот, со сите оние војнички, клетки писанија, преку неговото тело. Влагата го сторила своето. Прашање на денот е кога сидот ќе тресне на земјата. Прашање на денот.

Заминува автомобилот на Педагошкиот завод по грбот на планината. На манастирското масиче остана да зјае македонското стрниште, останокот од недожнеаното жито, кое со граѓанизмот како национална категорија, полека се претвора во угар, во изорана нива, оставена насеана за да прележува така, да се угарисува, да гасне, да темнее, да слабее.

Се спуштаме ние. Од Кочани накај манастирот се нижат селата : Нивичани, Пантелеј, Бели и Рајчани. Во селото Рајчани, падна убиен во судир со турската војска и претседателот на Републиката, крушевчанецот Никола Карев во летото господово 1905. Горе во манастирскиот двор ги оставаме, црната вода од светиот цер, сводот кој прокиснува, слепата Нејтана Дамева, монасите Кирил и Харалампие, сидот кој под притисок на водата се отцепува пред манастирската врата на Света Богородица и нејзините фрески, ишарани од рацете на војниците на една поранешна армија . Можеби некаде тука талка и духот на Никола Карев, претседателот.

Застанавме во Нивичани, под една дренова лоза. На зајдисонце, пред селската продавница која го носи името "Илинден", играме делови од претставата. Потоа селскиот песнопоец викна една од душата и за нас. Тоа беше нашето почитување кон претседателот, крушевчанецот Никола Карев.

Во ноќта, додека друмуваме накај дома, не натиска граѓанизмот како единки без корен, без

стебло, без приказна. И со новата граѓанска концепција за историјата на Педагошкиот завод, да стане јаболкница на раздорот. Не е доволна, Македонци мои, приказната за кочанско-кинескиот ориз за да се биде нација. Треба да се има карма и да се следи трагата од Хомера до денеска. Надоаѓа водата од светиот цер на Пантелејмон, додека бродиме низ ноќта. Пее манастирската црница. Не може туку-така, наеднаш да се граѓанисува македонскиот народ.

**ЗА СРАМОТ НА ДРАМСКИОТ АВТОР,
ЗА МУВАТА И КАПАТА
И ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ - АКТЕР.**

Драмскиот автор рече дека му е срам. Се срамам да бидам потомок на Александар Македонски. Да му бидам потомок, на човекот кој си го закла најдобриот другар, само затоа што му противречеше. Сигурно мислеше на Клеит (Клетоклетиот). Потоа почна да вика дека сме националисти, дека сме го палеле знамето, дека нема никакви артефакти и најнакрај сонцето од Кутлеш го споредуваше со нешто многу вулгарно. Потоа го запрашав зошто вика и чиј потомок е тој, и кои му се предците, од кои не се срами. Молчеше. Му го повторив прашањето : - Чиј потомок си ти, од кого не се срамиш? На Тито, на Сталин, Делчев, Самуил, Коминтерната, Карпатите, чиј потомок си ти? Кој не заслужува да се срамиш? Да, Македонци мои, драмскиот автор одговори : - На татко ми! Настанот се случи во бифето на Факултетот за драмски уметности. Потоа дојде мувата. Секогаш кога ќе се спомне мувата, се мисли

на капата.

Си ја има мувата на капата. Како на пример драмскиот автор. А капата може да биде на пример фес или шајкача или титовка или дуњеранка или грчката капа преку македонскиот шлем, кој го носеа војниците на македонската фаланга, или пак галичкото кече, кое Рацин предлагаше да го носи македонската армија. Некои луѓе ги менуваат каците. Но тоа е темата на претставата, која во парламентот ја кажа и претседателот на државата. Тој рече : Чирило Глигоровиќ, потоа додаде Киро Глигоров, па продолжи, односно требаше да продолжи Кирил Глигоровски и тука може да се додадат и јужните и западните нијанси во името му. Слично е и со каците и со мувите. А мувата не е национална категорија, ете на пример не може да се рече за босанската мува, дека е етникум, или за српската мува, или за било која мува, дека е етност, односно едност. Иако можеби во контекстот на капат, таа му припаѓа на фесот. И така таа може да биде и муха или да и се додаде едно ИЌ и да се преобрази во Мухиќ, нели слично како некој, кој би бил Мувовски. Значи драмскиот автор ја чекаше мувата и претходно се расправал за нејзината полемика, за и против македонскиот народ, и затоа кога прозборе со мене почна да вика. Се работеше за една полемика. Се работеше за Македонија. Нема ништо лошо, да се филозофира или да се полемизира, но филозофијата треба да се проба и во практиката, и во секојдневниот живот, ете на пример во Босна. Дали таму некој Македонец кажува како треба да се обновува таа земја по религиската војна. И не можам да се сломам дека без овие или оние, ќе ја нема Македонија, дека сите сме еднакви (пред Бога), тоа

е нели општо позната работа и во тој контекст и Македонците треба да се еднакви со другите народи и да си имаат своја земја, своја Македонија, историја која нема да се таи, да се прикрива, знаме кое нема да се менува и, не дај Боже, име кое некои граѓановиди сакаат да го менуваат, а е најстаро во Европа. Не може заради граѓанизмот, да се плука врз сопствената приказна. Не е доволно да се рече, јас сум на татко ми и да се биде човек, да, но етникум не, не може, оти името на оваа земја не е Граѓанија или Таткова земја. Го оставивме драмскиот автор во кафулето на Факултетот за драмски уметности со својата дружба. Да се срами од Александар, а да се возгордува од граѓанската Македонија. По таткова страна.

Додека на македонскиот народ му се случуваат крупни работи, на театарот му падна една чига. Му се скина жицата. Беше тоа на една претпремиера. Во земјата на Шекспир би рекле : - "Никој не е повреден!". Откако ќе прашате како помина премиерата. За Македонија не важат правилата. Минатата година на театарот му паднаа игрите "Војдан Чернодрински". Нели тогаш се зборуваше дека ќе падне еден од директорите, токму на оној театар кому му падна деновиве таа пуста чига. Не падна директорот, падна чигата. И пукна жицата. Името на претставата е "Кој прв почна". Одлично прашање за еден национален театар. Еден од почетоците е оној на македонскиот цар Архелај во религиозниот центар Дион во подножјето на Олимп. Во градот имало два театри, од кои едниот со подземни простории. Падот како категорија на духот ѝ не е некоја новост. Посебно за Македонија. Падот

е кога навистина се нема почеток или не се знае дека се нема. Падот во театарот е кога ќе ви падне Ристо Шишков, кога ќе почнете во националната куќа 1945, со руски текст (Платон Кречат), кога ќе ве нарекуваат српски Македонци, кога ќе ви го затвораат театарот, како во кумановскиот случај и ќе ги бркаат актерите на улица, падот е кога заради религиозни причини ќе ви се случува струмичката забрана (Евангелие по Јуда), падот е кога во културата се нема средства за премиера, падот е кога оној големиот театар, кому му падна, му забрануваше на помалиот театар да учествува на "Охридско лето" со истата тема, со истата претстава. Падот е кога во театарот ви мириса на дрога. Падот е кога во Драмскиот театар се игра народен репертоар, кога политиката ја дели културата на наша и нивна, кога не ви дозволуваат година и половина да ја направите темата на претставата, која во македонскиот парламент ја кажа и претседателот на државата. Падот на македонскиот театар не е само така речено, дека на жицата едноставно и дошло и пукнала. Тоа е процес. И на крајот, зошто не се донесе тој извикан грчки хор, ако некого го понижувате да пее на грчки, (Зорбас во Скопје) исполитизирано до најголемиот пад. Паднатост. Падар. Падарина. Пади. Падишах. Отворете го македонскиот речник и погледнете што сè се содржи во зборот пад. Македонскиот пад. Претставата, онаа која во парламентот ја рече претседателот на државата се вика "Петоимениот Ѓоре". И затоа го молам министерот за култура да ми одговори во контекстот на падот, зошто на театарот кој ја има темата на претставата, која неодамна ја спомна претседателот на државата, пред

пратениците во парламентот, година и половина не му дозволува финансиски да ја обелодени премиерата. Нека ми даде пример, на кој македонски театар во текот на 1996 година не му одобрил пари за барем една премиера. Има многу падови, Македонци мои, како на пример кога Албанската драма при Театарот на Националностите, несака да учествува на "Војдан Чернодрински". Или падот на списанието "Културен живот", кога ја цензурира полемиката со театарскиот пишуваач И.И., кој напиша суд за претстава која не ја има видено.

Деновиве на еден театар му падна една чига. Конечно нешто му се случи на тој бел, потемнет замок, кој потсетува на пирамида. Срамно граѓанисување. Свето прашање е тоа, кој прв почна. Без пцоста.

ЕВАНГЕЛИЕ ПО МАКЕДОНЕЦОТ

Неодамна почина уште една Македонка од онаа страна на границата. Зборувам за баба Ванѓа. И дојде гласникот Божји и ја ангелоса. Ја евангелоса. Имаше од македонскиот дар да гледа. Да согледува. Таа приказна би можела да започне во светилиштето во Делфи. Аполоновото светилиште. Таму древномакедонската жреца и пророчка Пителија, искажувала нерзбирливи думи и толкувања. Потоа ги преис-питувале нејзините пророкувања. Ги опитувале. Нејзиното постаро име е Питу. Доаѓа од поранешното име на Делфи. Пителија седела на еден треножец над пукнатината во карпата, од која испарувале пареи и под дејство на тие пареи давала опит во двосмислено значење, како на пример :

Можеш да ги победиш Македонците... но и Македонците можат да те победат тебе!

Одговарала на оние кои питале одговори, кои се опитувале. И веднаш да го повикаме како запитаник вториот том од речникот на македонскиот јазик. Оној кој пита. Се јаде пита. Што питате? Да питаш не за леб, туку за одговорот на Питија. Попитал Стојан бела Бојана! Па потаму следи : питалец, питање, питар, питие, опит, опитува, опитен, питомина и други, како на пример двосмислата на зборот - питање, со значење на прашање и просење. И пред да го питаме Питагора, да го сирнеме зборот - ПИТОС, нели речниците ќе сакаат да ви го продадат како грчки, а значи, по едни голем глинен сад со јајцевидна форма, остро дно и широко устие, употребуван во древноста и средновековието за тречност и храна, а по другите куп, отворен сад за вино, врч, пехар, кој може да се сретне во Македонија. Во речникот ја најдов и оваа фраза на грчки : **Pithi e apithi**, со значење : Пиј или замини! Мене тоа по македонски ми значи да пиеш или да не пиеш. Нели, како дилемата на Хамлет. И затоа - Питис е садот во кој се чувало пиенето. Вториот питар по значење беше Питагора. Го постави "Питагориниот магарешки мост" - помошно средство за паметење на тешки запаметливи работи. Нели покрај питагорината прочуена теорема. Ако го соголиме питието ќе дојдеме до основата - ПТ - древномакедонската, од која може да се тргне на пат, да се пита, да се пати, да се поти, или да се добие пета. Нели оној што се питува и патува, или се обидува да го прави тоа. А ако не успее, пати и се поти. Но, и основата ПТ нели со изедените вокали ја има

двосмислата на патот и потта, длабоко во својот корен.

Помеѓу Градскиот трговски центар, Гратската болница, Собранието на републикава и спомен-фонтаната на децата бегалци, пред извесно време имаше еден шатор. П'тот ме одведе да минувам низ македонскиот парк. Шаторот на македонската младост не е повеќе во паркот. Се гледаат само рабовите околу тревата. Но, малку понастрана накај Градската болница сега престојуваат неколку нови шатори. Не, не кампуваат, штрајкуваат. Со глад. За разлика од пред шаторот на средношколците и студентите, околу нив речиси нема никого. А и времето стана полуто, мрзне, врне снег, до изземнување. Можеби го чекаат ангелот да ги евангелоса. Да ги вангелоса, да ги земе како глас од Бога во некој пожуман свет, во некоја подемократска земја од оваа, која сакаат да ни ја поттурат за таква. Претстојуваат така во тој поранешен парк, парк на жената која се бореше, заборавени, отпадок од сопствената демократоидница, изграѓанисани, отфрлени, продадени од новите лажни вестители и гласници на Бога, Вангели, социјал-демократоиди, коалиционери, метојовановци, граѓаноиди, пирамидални коалиции, првобитни акумулационери на капиталот (македонскиот). И други ангели.

Евангелие значи блага вест. Тоа се првите четири книги од Новиот завет. Во него никаде не се спомнува Грција. Само Македонија и Ахаја. Пишуван е некаде на почетокот на оваа ера. На коине или кини, есперантото кое влече корен од Александар Македонецот. Во белосветските речници, секаде ќе го најдете зборот ангел, како

грчки збор. Ист е случајот со евангелие. Во првиот том од македонскиот речник ќе го најдете овој израз: Се вангелоса кога го виде ангелот. Да се ангелосаш - да се онесвестиш. Но, Македонци мои, ајде малкунса да се галиме. Гали. Галежен. Гален (од Бога). Галеник. Галено. Гали. Гајле. Гајледиса. Па, добиваме гајлелија и ангелија. Загрижен и оној кој згрижува. Споредете ги имињата Геле и Гале, додајте им по едно АН и ќе добиете : АНГЕЛЕ и АНГАЛЕ. Понатаму имаме имиња Ангеле, Вангел, Анѓа, Ангелина, и доаѓаме до Ванѓа. Така зборот Евангелие, буквално значи : Еве-ете го, еве го ангелот. А ангелот е суштество кое ја исполнува Божјата волја. Божји пратеник и вестител, односно негов галеник. Интересна изведенка е зборот вангла, нели со неа црпи́ме, ако имаме што да црпи́ме, па така од Евангелието со вангла црпи́ме ум (знаење).

На баба Ванѓа и дојде ангелот. Таа имаше од македонскиот дар да гледа. Да согледува. Приказната започнува со Питија, со Питагора, можеби и порано. Ги опитувам со поглед рабовите на македонскиот шатор. Не, тој не е повеќе во паркот до Собраниската зграда, Градската болница, спомен фонтаната на децата бегалци и Градскиот трговски центар. Гледам во рабовите, кои не ќе го додржат печатот на минливоста, и се опитувам. Зошто новите шатори оставени да студуваат во паркот, никој не ги прашува кои се тие, што бараат, зошто се сведени на незабележување. Не, не можам да разберам. Можеби некое студено утро ќе им мине Ангелот - гласникот Господов и ќе ги поведе во Аркадија, во таа полуостровска ветена земја, каде што грижата и тагата се непостоечки категории. Стојам во

македонскиот парк. Ми сопре п'тот. Ги мерам рабовите на однесениот шатор и се опитувам. Од другата страна во некаква зграда пладнуваат оние, кои само ни се продаваат за ангели, вангели и евангелисти. Да, Македонци мои, неодамна почина уште една Македонка од онаа страна на границата. Имаше дел од македонската дарба. Гледањето и согледувањето ќе мораат да станат категории и на нашево сега, инаку ќе останеме само на тој опит, недоволно опитани да го препознаеме Ангелосувањето. Инаку ќе патуваме во место, Македонци мои.

**НАШАТА, ВАШАТА И
НИВНАТА МАКЕДОНИЈА.
ЗА МАКЕДОНЦИТЕ, ЗА АТИНЦИТЕ,
ЗА СКОПЈАНИТЕ, ЗА СОЛУНЧАНИТЕ
И ЗА ГРЦИТЕ.**

Секогаш кога ќе се соочам со белиот празен новинарски лист, тоа ме потсетува дека нешто треба да се склепа, како на пример : го склепа текстот за неколку мига. Се разбира, Македонци мои, дека ако се сака да се пишува за сопствената земја, не се склепуваат текстовите толку брзо. Не е здраво брзањето, кога се работи за Македонија. Не е здраво.

Секогаш кога ќе си спомнам за здравјето и склепувањето, се потсекавам на древно-македонскиот бог на лековитоста Асклепие. Нели оној кој склепува, или оној кој крепи, или оној кој склепа, па тоа би можело да значи јас-крепие, јас-клепие, или јас-клапие, оној што крепи, склепува, окрепува и склопува. Инаку од тоа време имаше и

еден поет по име Асклепијад, но тој склопуваше стихови, како на пример малиот асклепијад (наречен по него), кој содржеше три хоријамба, како метричка стапка и големиот асклепијад, кој се состоеше од еден трохеј или спондеј, три хоријамба и еден јамб, нели повторно зборувајќи за стапките (долги и кратки слогови). Така тој Асклепијад, поетот склепуваше стихови, а нашиот древномакедонски лекар Склепие, ги склопуваше луѓето, односно нивните болештини. Голем склепувач бил тој Асклепие, штом името му се задржало во паметење и денес.

Приказната за нашиот јунак, лекар и склепар, започнува кога земјотресецот и громовникот Севс, по којзнае кој пат извршил прељуба, овој пат со преубавата Лето, бидејќи тој чин сепак содржел топлина, било како љубов или допаѓање, и ден денес Македонците по нејзиното име го нарекуваат најтоплиот месец во годината. И така таа топла Лето му родила на Севс близнаци, Аполон (пол-половина) и Артемида (теме-теменид-теменидовци - коренот на Александар Македонски од Теменидовци од Рупишта-Костурско, според Ташко Белчев). И барајќи го темето, односно Темелот на нашиот лекар, склепувачот Асклепие, доаѓаме до неговиот роден татко Аполон. Аполон седеше на своето трonoжче со лирата во долга женска одежда и си свиркаше. Така еден божествен ден ја виде нимфата Коронида, која му стана љубовница. Но, бидејќи го измамила, ја ставил да ја гори на клада и од стомакот и го извлекол неговиот и нејзиниот син Асклепие. Потоа му го дал на кентаурот Хирон да го одгледува. Од него ја научил медицината и воскреснувањето на

мртвите (Иполит, Капанеи, Главк). Светилиштето му се наоѓало на островот Кос. Неговите синови исто така го продолжуваат занаетот. Подалирии и Махаон се лекари, како и ќерките Хигиа и Панацеа. Атрибути му се змиите. На монетите се среќава голоград со буздоган обвиткан со змии. Под римско, Асклепие го прекрстија Ескулан и го донесоа на островот Тиб'р. Се разбира неговиот синоним.

Што се однесува пак до здравјето и брзањето, македонскиот цар Филип, секогаш имаше усул за тоа. Ете во едно свое писмо до градот Атина, тој пишува : Македонскиот цар Филип, го поздравува собранието и народот атински... (не вели дека тие се ниту Хелени, ниту Грци). Во друго писмо тој пишува вака : Филип, царот на Македонците го поздравува сојузот на Пелопонешаните и сите други сојузници (повторно им се обраќа со името на областа и градот). И тоа е така Македонци мои. Филип, кој за себе вели дека е цар на Македонците, ним им се обраќа како на атинци, тебанци, пелопонешани, фокејци, нели како што ние денес би рекле за битолчани, прилепчани, велешани и тетовчани. Тие градови ако воопшто биле грчки или хеленски, како на пример Атинците, никогаш не беа заедно како држава, ниту имаа цар, туку дури постојано се тепаа меѓу себе за превласт. Дури и атинскиот говорник Демостен, обраќајќи им се на неговите сонародници, им велеше: " Мажи Атинци!...", значи атинците имаа само еден град, како што имаа и тебанците или спартанците, и тие не беа заедно, немаа своја држава и цар, за разлика од Македонците. За нив никаде нема да сретнете како за Пеланци, нели како жители на Пела, туку само Македонци. И најнакрај тие по

Херонеја или Черонеја, мислам по битката која се случи на тоа место, 338 година од македонската голема ера, потпаднаа под македонска доминација. Градовите државички.

Во прилог на здравјето и брзањето во денешна Македонија се случи една музичка случка. Нели во залог кон зближувањето. На Атинците и Македонците. Или на Грците и Скопјаните, како што пренесува атинскиот печат. Еден грчки композитор гостуваше во Македонија. Или еден грчки композитор гостуваше во Скопје. Така деновиве пренесуваа атинскиот печат : Скопјаните, Скопјани! - мислејќи на Македонците. Зборувам во прилог кон зближувањето, нели. Композиторот во интервјуто зборуваше на грчки јазик, македонската новинарка го прашуваше на англиски. Никаде тој не ја спомна Македонија, велеше земја домаќин или вашата земја, и во тој контекст и новинарката го праша : "Како се чувствувате во нашата земја?". Но, која е таа земја, Македонци мои? Која е? Скопската земја, како што пренесуваат Атинците. Поранешната земја на југословенската федерација. Или едноставно, таа е наша, ваша и нивна земја. Во прилог на здравјето, брзањето и зближувањето. Асклепија не би ја склепувал така својата земја. Островот Кос (уште еден македонски нисоним во Беломорието). Или било кој дел од сопственото поткрепување. Во контекстот на тој не-културен настан, и покрај музиката, не се работи за зближување, напротив за ново понижувачко раздвојување.

И на крај, Македонци мои, каква иронија, Атинците дочекаа, Македонците на Филип да ги нарекуваат Скопјани. Доколку поверуваме дека де-

нешниве Грци се истото што и некогашните Атинци. Именувањето би требало да е токму спротивното, нели како во времето на Филип II (таткото на Александар Македонецот). А тоа е следното : - Македонскиот цар Филип ги поздравува собранието и народот атински! Да, Македонци мои, во прилог на зближувањето, здравјето и брзањето, пред белиот празен македонски лист, се потсетувам на древно-македонскиот исцелител Асклепие. На белината на хартијата не може да пишува ништо друго освен МАКЕДОНИЈА. Останатото е нездраво избрзано продавање на сопственото достоинство. И затоа не е здраво брзањето, барем кога се работи за Македонија. Вашиот склепувач.

П.С. Ако Грците се Атинци, Солуѓаните што се?!

ЗА РОДОТ НА ХЕРОДОТ ИЛИ ЗА ЛАЖНИТЕ ТАТКОВЦИ НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД

Да беше жив Херодот, или како што уште го нарекуваат Ирод или Иродот, ќе ни кажеше која е мајката. Нели Херодот го нарекуваат татко на историјата. Во белосветската речници пишува дека тој бил најстар грчки историчар, се работи нели за V век п.н.е. И така Херодот, односно Иродот, почна да пишува за родот. За породот. За родот по породот. Таткото. Но, која ли е мајката? Мајката на историјата? Ако ја изземеме Хера, како жена и како дшера, односно дчера, шчера, ќерка по толкувањето на Т. Белчев, ќерката на Кронос и Реа и главната Олимписка богиња, жената на врховникот Севс и негова сестра со која бил во брак 400 лета, па

веројатно, оттаму е изведен и зборот ЕРА. Ако ја изземеме ќерката, ќе се сретнеме со тракискиот бог Херос, насликан како млад коњаник со копје, штит и убиен дивеч. Бик, елен, коза, зајак или пак дива свиња. Но херојот или Херосот е машко и не може да биде мајка. Барем според денешните мерила. Така ако ја земеме Хера за мајка на историјата, ќе добиеме дека Херодот е всушност Еродот, оној кој пишувал за долгиот род, како на пример нејзиниот 400 годишен брак. Но, да ја оставиме мајката и да му се вратиме на родот.

Деновиве пред воскреснувањето, пред Великиот ден, повторно се изнајде еден "татко". Не нарече најромантичен дел од неговата историја. Нели Македонците, според татко му се најдобрите Б'лгари. Како што јужните "татковци" би рекле дека Македонците се Грци, се разбира може да се и земјо-домаќини, Славо-Македонци, поранешни-Југословени. Во прашање се нијанси во татковството. Шиптарите би ни рекле да си одиме на Кафказ, оти тие се староседелци, а ние сме дојденци, тоа би ни дошло, дека тие ни се очуви и не бркаат од дома и најнакрај нашите словенски браќа, би ни го натуриле она Јужносрбијанци, што повторно во македонската приказна би ни дошло како "татковство".

Ете кога се зборува за македонската работа, Македонци мои, излегува дека Македонија има четири татковци, а нема мајка. А тажно е да се биде без мајка, нели, ако ја изземеме Хера, односно ерата како почеток, а таа беше главната божица од Олимписката гора, а Олимп е во Македонија. А таа митологија е "прегрчка", постара е од VI век п.н.е.,

нели кога дојдоа "грчките" племиња на Балканот, од Арапскиот полуостров, како што ни подметнуваат денешниве Грци по бело-светските историски книги. И речиси сите Богови се објаснуваат денес со овој денешен, македонски јазик, мислам на нивните имиња. И имињата на островите, градовите, горите, реките, се објаснуваат со нашиот македонски јазик. Етимолошки. Со коренот на зборот. И затоа Херодот, како татко на историјата, кој во своето име го содржи името на мајката, било да се работи за родот, породот, за ерата и родот или за родот на черата (ќерката) е дел од македонскиот патоказ, кој по етимолошката приказна, која ни ја раскажува преку името му, ни се сторува или ни е род-нина нам. На Македонците. Разложете ја, односно составете го гласот Е во изговорот до РОД. Ни е-род-от. Како Херодот.

Да, Македонци мои, токму некаде пред воскреснувањето на Исус Христос, пред Великиот ден, пред Велигден, повторно ни се понуди еден за "татко". Рече дека сме биле најромантичен дел од неговата сторија. Му се сторило или му се стори и си направи своја таткова историја. Но, ајде да повикаме да македонствува една мудра книга, печатена 1922 во Софија. Книгата се вика "Цар Филип II Македонски", напишана од Д-р Гаврил Кацаров. Зборува таа 75-годишна книга : - Услови за создавање на македонската нација се од времето на Филип II. И само уште една реченица: Погорд и посамоосознаен народ од Македонците во времето на Александар III можеби никогаш и не суштествувал! И тука да ја оставиме книгата и да му се вратиме на оној, што ни се понуди за татко. Тој рече дека Македонците се најромантичниот дел од Б'лгарската историја. Другите татковци би рекле,

дека Македонците се Грци, па така тие дури воведоа и категорија Грци, кои зборуваат словенски?! Шиптарите сакаат да не исселат во Задкавказјето, од каде впрочем се дојдени тие! Србите тврдат дека Македонците се Јужносрбијанци! Дел од Македонците на власт, пирамидално не граѓанисуваат, и навистина доаѓа време да се прашаме, која им е мајката на сите тие татковци на Македонскиот народ? Да, која им е мајката?

Херодот ги спомнува Венетите, Вендите како Сло-вени. Хомер исто. Само зборот е доказ. Историја е она што се сторило (древномакедонската основа ТР - според В. Иљов). Етност е едност. Херодот го содржи родот. Ератостен е оној кој е радостен. Само грст македонски зборови. Отворете ги книшките на проф. Ташко Белчев, ќе пронајдете дузина. Зборови. Зборови кои ќе сакаат да ви ги продадат за грчки или латински во белосветските речници, како глобална поделба на светот, а тоа не се, оти се обични македонски. Древни сведетели на некогашната возгордеаност. Свидетели на тоа што Е-родот. Што значи Херодот. Што значи да се биде татко. А некој денес се обидува да не одродува, да не граѓанисува, да не прекрстува, да не посвојува, да не протерува, да не едначи по звучност со турано-татарската комбинација на збирштина, притоа заборавајќи дека јазикот кој го дрочи во својот романтизам потекнува од македонскиот, од околината на Солун, од средновековниот и антички македонски.

Деновиве пред воскреснувањето повторно еден се понуди да ни биде татко. Да беше жив Херодот, ќе ни ја кажеше мајката. Само зборот е доказ. Во

името на вистинскиот татко се содржи зборот РОД. Македонец е тој, како и сите ние.

Само божјиот син воскреснува по смртта. Да не дозволиме на Македонија да и се случи прекин на родословието. На нашата древна Мајка-донија.

ЗА МАКЕДОНСКОТО БЕССИЛИЕ

Чекорам еден македонски ден по басамаците на Министерството за култура на Република Македонија. Ме натиска некакво бессилие. Горе во некое од одајчињата ме чека средба со некого, со кого ќе мораме да си погледнеме в очи како Македонци, па потоа и како луѓе и да се запрашаме во која насока ќе суштествува македонската култура. Ние сме во состојба кога го чекаме долго најавуваниот закон за културата. Закон со кој можеби нешто ќе се среди во културата. Ќе се озакони. Можеби ќе помисли некој неупатен дека до сега во таа култура владеело беззаконие. Владеел синдромот на лојалност или пак синдромот на балканскиот фамилијарен комплекс. Односно кој смее, а кој не смее да се бави со културата. Чекорам со чувство на бессилие од неодложната средба. И тогаш ми се истркала удолу по скалите тој немирнен збор **бессилие**. Плесна на подот во Министерството за култура и се преполови на два збора. Се подели на Бес и Сила. Се половиноса. Да го оставиме бесот сега, за да ја разгледаме силата. Да го запознаеме зборот Сила. Обично Дионис, најмладиот Севсов син го среќаваме на амфорите насликан со неговиот воспитувач Силен. Силени пак се демони со дива природа, разграгорени, груби, другаруваат со

нимфите и го следат богот Дионис. Но Силен, воспитувачот, за разлика од нив, нема коњски уши, опаш и нозе, туку е добар и мудар. За разлика од Силените, нема големи очи, влакнесто тело и огромен фалус, туку е учител и пророк. Ги воспитувал Боговите и хероите, така дури и Сократ (оној што сократува или спореди со Кратер и Кратово) го викале Силен. Оти бил силен, се разбира со знаење и мудрост. А Силените биле силни по сила. И ние Македонците и ден денес велиме, за оној кој не е слаб, е силен. Па понатаму во третиот том од речникот на македонскиот јазик ќе се сретнеме со зборот Сила, нели способност за умствени сили, или сила која не движи напред, како националната култура, или пак зборот - СИЛАВ, кој архаично значи појас за оружје. Па понатаму се насилуваат : силен, силење, силедија, силина, силник, силно, силнички, силовит, силос, силува, силум, или метафорички силуета. Така на пример Силените извршувале насилie со своите огромни фалуси и силувале. Затоа што се силни.

Чекорам така во тоа бессилие по министерските басамаци и си го потсилувам тој долго најавуван закон за култура. Закон со кој најнакрај ќе се озакони и македонската култура. Го испуштив зборот Закон од првиот кат на Министерството за култура на Република Македонија. Го испуштив да му ја измерам силата. Тресна и плесна на подот. Со сета своја силина. Почувствував благо тресење. Зборот малку се растрепери, но остана цел. Не се скрши. Не се преполови. Само ја додржа древната цврстина. За-кон. Законие. Коине пак е јазикот кој го воведе Александар Македонецот како

официјален во својата империја. Составен најповеќе од македонски и персиски зборови. Коине. За-коние. Безза-коние или коине. Озаконет со законот на Македонецот Александар стана коине, односно законие или Закон. Така подзасилен од древниот Македонец Силен и од коинето или законieto на големиот Македонец Александар ги искачувам басамците на Министерството за култура. Горе во некое од одајчињата ќе мораме еден ден да си погледнеме в очи како Македонци и како луѓе. Како етнитети на македонската национална култура.

Во прилог на потсилувањето и на законите, чекорејќи по басамците на Министерството за култура, низ глава ми мина неодамна одржаната трибина за македонската театарска критика. Во еден дневен весник како известување за настанот се спомнуваат како учесници на трибината поранешниот министер за култура и поранешниот директор на еден од скопските театри, поранешниот директор на македонската телевизија и еден од доајените на македонското глумиште. Така нас обичните луѓе не нема во тој запис за гореспоменатиот настан, не егзистираме, не сме биле присутни и не сме рекле ништо за таа "критиката". И така чекорејќи по скалилата на македонското Министерство за култура, се преиспитувам себе си, дали сум бил на трибината, дали сум кажал нешто или како што тврди дневниот весник не сум бил. Но, сепак снимениот говорен материјал на новинарскиот диктафон е траг кој ќе опстојува додека не се избрише , и е фактички доказ. Поранешниот министер и поранешниот директор не се додржаа. Не издржаа до крајот на дискусиите. Рекоа што

рекоа, поседоа троа да чујат од другите, додека им свонеа демократските пејцери и си заминаа. Меѓу последните зборуваше доајенот. Последниот македонски Дон Кихот, кој се обидува да го одбрани македонскиот литературен јазик под притисокот на демократските-граѓански пирамидални состојби. На државата без име, без знаме, без национална платформа, на земјата ограбена од ново-демократските комунарии, од сеуште комунистичката варијанта на македонската историја, од новите силени, од новите закоиновци, беззаконовци, од уставно-неуставно толкувачи на граѓанисувањето. Како да се брани тој пуст јазик на земјата која името и знамето и историското минато и се состојба на предавство и продавање. На валканиот гнасен Балкански пазар на македонството. Македонци мои. Чекорам така во придружба на умниот Силен, на очекувањето дека коинето на Александар, законот конечно ќе заживее во контекстот на одбраната на националниот македонски идентитет. Еден културен македонски ден додека чекорам по басамаците, се надевам на национална македонска култура. Тука некаде на тие министерски скалила Силен го прекршува бессиетието. Со некогo ќе мораме да си погледнеме в очи таму во тие законија. Или басамаците имаат две патеки. Македонци мои.

ЈАДАЧИ НА МАКЕДОНСКИТЕ ЛИСЈА, ВО ИМЕТО НА НАРОДОТ ИЛИ ЗА МАКЕДОНСКОТО НЕДЕЛО

Трите имиња изведени од древномакедонскиот јазик за остров се : остров (она што е остро во

морето), оток (окулу текот, односно токот на морето) и неси (она што е снесено или донесено во морето). Името на островот за кој сакам денеска да зборуваме, Македонци мои, е врзан со стореното дело. Претходното име на тој остров било Астерија. Астерија беше сестрата на Лето, титанка која бегалки од обљубувачот Севс најпрвин се преобразила во потполошка, но кога ја стигнал мераклијата Севс, претворен во орел, таа се претворила во карпа и потонала на морското дно. Но, подоцна кога веќе обљубена и веќе носилка (спореде со неси-остров) или трудната Лето, од истиот тој Севс, значи сестра и на Астерија, бегаше од Хера, од законската сопруга на Севс, и бараше земја која сонцето не ја огреало, за да се породи на неа и да го донесе плодот од својата утроба, се породи на островот Астерија или Ортигија (потполошка-положувачка на подот), односно сестра ѝ Астерија излезе од длабочините на морското дно и од потонатата карпа стана остров. На тој остров Лето ги донесе на свет близнаците Аполон и Артемида и од тогаш тој остров се нарекува Делос (поради извршеното дело-според едни извори) или Дел (по извршената делба на близнаците-според други извори).

Но сеедно, основата ДЕЛ или ДЕЛО е древно-македонска. Денеска дури имаме и негација со таа основа на македонската работа, ете на пример Неделковски. А се работи нели за едно извршено дело или делба на македонскиот донесен во морето и опкружен со неговиот ток, остров.

Во починувањето помеѓу две македонствувања, а во текот кон неделувањето и неделбата на македонскиот народ, го делкам списанието со името на еден македонски остров. Приказната која сакам

да ви ја раскажам е врзана со Севсовиот правнук Одисеј, кој по завршувањето на Тројанската војна, тргнува со своите 12 лаѓи накај дома и се разбира тој одеше, или ги водеше и бродеше со лаѓите во многуте доживувања. Оди-и-сее. Така расејувајќи се по светот со својата дружина, одот со бродот го донесе под сводот на Северна Африка, кај митскиот народ Лотофазите (Лотофагите). Тој народ се хранеше со лотосови лисја. И така друштвото на Одисеј вкусувајќи од лотосовите лисја ја заборава татковината, заборава дека треба да се враќаат дома, што во контекстот на македонскиот гурбетчиски комплекс не потсетува дека минатото ни е сегашност и не дај Боже иднина. Зборувам за одењето и раселувањето. Зборувам за Севсовиот правнук Одисеј. Тој сепак успеа сопатниците да ги оттргне од лотофагството. Од синдромот на преселувањето. Да Македонци мои, ние сигурно полека ќе осознаваме каде исчезнал многубројниот македонски народ. Ете со тоа раселување огромен број Македонци по белиот свет, полека но сигурно, ги разјадува лотосовиот комплекс на невраќање дома. Премногу народ извезовме од древнина до денеска. И извозот не запира. Можеби еден ден ќе ни се случи древната Македонија да ни остане без Македонци?! А можеби некој нов Одисеј ќе успее да не убеди полека да го започнеме процесот на враќање кон сопствената земја. Кон македонството како духовна религија.

Трите имиња од древномакедонскиот за остров се : оток, остров и неси. Името на островот е сврзано со извршеното дело. Делос е остров што плови. Додека го делкам списанието со името на

македонскиот остров, во контекстот кон неделувањето или ако го земеме презимето изведено од тоа име Неделковски, ете од тие делбени списи, дознавам дека тезата за нашето античкомакедонско потекло е насочена против суштествувањето на државата?! А зошто така се тврди, ајде малку да подразмислиме, Македонци мои.

Ако постоеле луѓе кои себе си се викале Македонци и живееле тука на истава или во истава Македонија, и ние денес сме тука во Македонија и се викаме Македонци, зошто таа теза би била против суштествување - во кој и да е облик?! - на македонската држава. Таа теза е против тоа, Македонците да бидат нешто друго, во случајот со презимето изведено од островот што плови со негацијата на чело. Против онаа теза за македонски-Бугари или грчки-Македонци или јужно-Србијанци. Или одете си на Чавказ, вие сте Словени. И затоа во тие списи навистина се работи за криза. За замена на идентитетот. Она Македонец би се заменило со доброволно или свесно лотофагството, со некој од соседните нации, во кои сакале тие да признаат или не, инклинирале и Македонците.

И така си бродеше со 12 лаѓи по морињата нашиот предок Одисеј. И можеби така ги крстел островите во белото му море. Род-ос. Сам-ос. Мудрос. Крф-ос. Кос. Тас. Крит. Кипар. Или пак денешниов собеседник островот Дел или Дел-ос. Премногу македонски имиња има во тие древни острови за да ги оставиме туку-така.

И затоа пониска категорија од лотофагството, односно од кризата и замената на идентитетот, е затскривањето зад Македонецот со некој од

соседните постмакедонистички ентитети.

Макс Фасмер летото господово 1941 во Берлин ја издаде книгата "Словените во Грција". Ги разработи топонимите, оронимите, нисонимите, хидронимите и само ако се сирне во таа книга, ќе се види колку македонски имиња на градови, гори, острови, реки се посеани, не само во Македонија под Грција, туку во целиот беломорски базен. А словените нели едвај се посејаа до сидините на Солун?! Лага е тоа со многу нули во негаторството. Она дека сме дошле од зад Кафказ. Се работи навистина за криза. Се работи за замена на идентитетот. Питагора е Македонец како и сите ние. Пред нулата е буквата - О. Некои презимиња со негација на островот, мислат дека македонството е налепница под кое егзистира некоја пост-македонска приказна. Кога веќе зборуваме за нулата се работи за името на збирштината. Етимолошки. Плови древномакедонскиот остров. Делос му е името. Обид за делба се списанието со името на островот и презимето со негација на темето. Лотофагство. Јадење на македонските лисја. Суштества со лепенки под кои сиркаат некои од пост-македонските ентитети. Македонци мои.

**ЗА ЛИЦЕТО И ЗА УМОТ .
ЗА МАКЕДОНСКИОТ ЛИЦЕУМ.
СИТЕ УНИВЕРЗИТЕТИ
НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД.**

Деновиве во македонскиот дел на Албанија, во реонот "Мала Преспа", каде што живеат Македонци, свечено беше пуштен во употреба

новиот универзитет на македонски јазик, наречен по Аристотел "Лицеум". По тој повод на свечениот демократски настан присуствуваа видни општествено-политички личности од јавниот живот на Албанија, Грција, Италија, Македонија, како и гости од светот на демократијата. По таа пригода големиот поборник за македонството Елизабет Рен рече дека ова е голем балкански ден на образованието, како и во контекстот на човековите правини и кривини. Беше интонирана само македонската химна. На куќите и бандерите се вееја само македонски знамиња. Беа присутни и претставници на двете најголеми партии на Македонците во Албанија "Ѓорѓи Кастриот" и "Самоил Преспобубиецот". Меѓу присутните го забележав и претседателот на нашата земја кој неформално ни изјави дека ова е голем балкански ден во кој конечно ќе се оствари сонот на Александар Македонецот за обединување на светот! Притоа не изјаснувајќи се дали помисли на Грција? За жал, одделни екстремно-националистички тенденции во Албанија овој образовен настан го осудија и го нарекоа сепаратистички и фашистички, притоа заборавајќи дека секој има право да се образува на мајчин јазик и да си го пафка своето знаме. Така и Грците во одделни општини си го закачија своето знаме, кое сега се вее покрај македонското и влашкото. Тоските пак ги обвинија Гегите да си се вратат во зад-кафкаска Албанија. А Елизабет Рен тоа го окарактеризира како пост-модернистички национализам. Да не заборавиме дека по повод отварањето на првиот македонски универзитет на македонски јазик во Албанија, беше пуштен во

употреба асфалтниот пат Мала Преспа-Корча и новиот водовод. Така жителите и студентите нема повеќе вода за пиење да влечат од Преспанското Езеро со кофи. Да не заборавиме дека универзитетот во МалаПреспа ќе функционира по новиот пронајден педагошки метод од Педагошкиот факултет во Скопје, кој го открија како техника токму Албанците. Имено, секој себе си ќе си биде и професор и студент и партиципиент. Се надеваме дека ваквата тенденција ќе се прошири и во останатите земји во регионот.

На коктелот по повод гореспоменатиот настан, кој се претвори во седемократско-образовен собир, Гркот Зорба видно возбуден се провикна дека нема тоа да се заврши на оваа иницијатива : - Ќе отвориме и ние - ни рече - во нашата Македонија универзитети, лицеуми и школии, не само на македонски туку и на турски, понтски, бугарски и влашки. И сите ќе си го учат мајчиниот им јазик и ќе си ги пафтаат своите знамиња. Претставникот на Србија вложи остар протест дека нивниот патент "Сите Срби во една држава", за кој своевремено ги осуди Светот, денес го позајмиле Албанците, а нив напротив ги подржува и Светот и векот. На овој инцидент Елизабет Рен се растревожи и повторуваше со својата северна интонација: - Не може тоа така, не може тоа така. Но, некој ја фати за рака и ја поведе со кајче по езерото. Во таа романтична ситуација беше разгледана идејата за серомантично-македонско сеучилиште и на нивните простори. За да не останат покуси за сопственото македонство. И навистина беше големо достоинство да се присуствува на отворањето на македонскиот "Лицеум". Учи... учи и

учи! - рекол големиот Ленин. Ајдете затоа малку да поучиме, Македоци мои.

Се разбира дека сметката за гореспоменатиот настан ќе ја плати македоскиот народ. Се разбира дека приказната која ја прочитавте погоре ја измислив за да подразмислиме дека сето тоа што ни се случува нам, на Македонците би требало да им го дадеме како случување и на не-Македонците околу нас. Сакав да зборуваме, Македонци мои, за лицето и за умот. Лицеум или Лицеј е гимназија посветена на Богот Аполон, кадешто Аристотел ги собирал своите следбеници. Ги вооружувал, да бидат личности, лица со ум. Во еден латински речник пишува дека гимназијата се наоѓала во Атина. Но, според Полибие, Аристотел таму го викале окупаторски филозоф. Или еден од Александровите генерали. А Атина ја покоруваа Македонците, нели! Во другиот речник го најдов податокот дека името на гимназијата Лицеум доаѓа од посветеноста кон Аполон Ликејски. Понекогаш во митовите како место на родение на Аполон се спомнува Ликеја или Ефес. Односно таму го однела мајка му веднаш по породувањето со сестра му Артемида. И овчарите кои не сакале да и дадат вода ги претворила во волци. Ликаон по едно од преданијата е оној кој ќе проба човечко месо и се пресоздава во волк. И десет години воздржување од таква храна повторно го добива човечкиот лик. Се олицува Лицеј. Лицеум. И ние денеска велиме по македонски лица. Личба. Личност. Об-лик. Обликува како личност со ум. Лице-ум. Македонската филозофска гимназија - универзитет на Аристотела. Дали ќе го земеме Аполон Ликеонот како почетник за името на универзитетот или ќе го

поврземе лицето и умот, сеедно е. Повторно се работи за станување Лик, Облик, Личност и умен. А Аполон навистина беше лик и ум. Нему за разлика од Дионис му се пеани, на место дитирамби, ПЕАНИ. Да Македонци мои, така се велеле химните во негова чест ПЕАНИ. И ние Македонците и до ден денес си потпевнуваме, пееме, опејуваме. И навистина сме опеани како народ, како нашија, како нација. Споредете НАШИЈА, НАЦИЈА И НОСИЈА. Порано беше заштитник на портите, па потоа стана градител, пророк и законодавец. Аполон. Лавот му е атрибут. Роден е на седмиот ден од месецот. Заштитник е и на жетвата. Исцелител. Бог на смртта. Основач на ТЕОГОНИЈАТА. Еден од неговите синови е и Орфеј. Доволно да се биде со лице и со ум. Да се заслужи Аристотеловиот, нашиот (нациот-национ - нација) ЛИЦИУМ. - Спознај се самиот себе си и ништо повеќе! - пишува на пораката испишана на Аполоновиот храм во Делфи. Македонци мои, токму заради тоа се зафатив со лицето и со умот. Со Лицеумот. Македонството не е од вчера. Ја слушам Аполоновата лира во македонската ноќ. Осет е тоа на древната возгордеаност.

Надвор од умот е пословенувањето како меѓусостојба и граѓанисувањето како завршен цитат на македонството. Недоличност Македонци мои, без лице-умот.

ЗА МАКЕДОНСКАТА ОПЕРЕТА

Управата на театарот не им ги даде нотите и столчињата и така уметниците свиреа простум стоејќи. Операта во знак на протест свиреше на

платото пред театарот "Пирамида" (новиот МНТ). Се работеше за македонската опера. Претходно директорот на операта рече дека министерот е Господ. Потоа Македонците како некоја древна река се стурија во главниот град на Републикава. Беше тоа настан во организација на ВМРО-ДПМНЕ. Имаше многу народ, имаше многу полиција, премногу, го немаше Петар Гошев. Го немаше. Да, беа оние што се додржаа како Демократска партија.

24 Мај. Ги носев студентите на прославата на Универзитетот во Домот на армијата. Зборуваа на древномакедонски. Или на средновековен македонски, како што пишува во Енциклопедијата Британика. Четворицата студенти. Во чест на македонските браќа Кирил и Методиј. Иако во официјалната употреба и за медиумите тоа е црковно-словенски или старо-словенски (има ли младо-словенски), а браќата се Солунските браќа, словенски просветители, како македонски да им е тешко да го изговорат.

Истото утро во Гостивар во чест на Кирил и Методиј се одржа сожителски митинг за одбрана на албанското знаме во Македонија. Се вееја орлите, се покажуваше сожителството како категорија и како жанр и како факти. Таму немаше милиција како на митингот во Скопје. Затоа милиција имаше во Вевчани и во Битола, каде беа уапсени двајца Македонци. Едниот се борел за екологија, другиот зборувал против оние кои го ограбија како штедач во банка. Гостивар е инаку мирен град. Како симбол на шиптарскиот суверенитет. Во речникот македонско-албански неодамна отпечатен во Куманово, пишува за Албанец - Шиптар. Прочитајте си, Македонци мои. Гостивар е инаку македонски град. Мирен. На митингот на кој

се вееја албанските знамиња, "во чест" на Кирил и Методиј, немаше полиција. Затоа ги имаше во Скопје и во Битола. Во Скопје ги чуваа оние кои ни го сварија сето ова, а во Битола куќите и имотот на "татовците".

Истиот ден "Господ" во Рим положи цвеќе на гробот на Свети Кирил. Зборувам за оној за кого еден рече дека е Господ. Двајца Македонци од Солун ги опишменија повторно таканаречените Словени (Македонците). Беше денот кога ги однесов четворицата студенти да кажат збор-два на македонскиот од околината на Солун. Во Домот на армијата беше и претседателот на државата. За тоа време Гостивар полека го покажуваше лицето на македонското "братство и единство", крстено по демократски сожителство - како што го рече претседателот кој си седеше на прославата во Домот на армијата. Орлите се вејат гордо во македонската земја. Гостивар е инаку мирен македонски град. Орлите се инаку симбол и на македонската царска династија. Инаку, повторно од учесниците на гостиварските сожителски средби, во чест на Кирил и Методиј или во чест на Малата рекичка, ја слушнавме колективната свест дека тие се староседелци во Македонија, а ние сме дојденци од зад Кафказ. Но, таму нема територија која се вика Македонија, туку напротив има Албанија. Се работи за мотивот на стадо, за колективен племенски ум на кој ги трујат нивните селски универзитети, дека тие имаат право на македонска земја, дека можат да ги вејат окупаторските знамиња и овде. А прославата си течеше во домот на армијата во Скопје.

Потоа некој го урна столбот со албанското знаме. Потоа, Шиптарите го поставија пак. Се сеќавате дека на Кипар убија еден човек кој сакаше

да го симне знамето. Албанскиот јазик содржи 1/4 туранотатарски, 1/4 "латински", 1/4 "грчки" и 1/4 македонски зборови. Не може во Македонија да се вее окупаторското знаме. Македонија беше под албанско за време на фашизмот! Што бара турското знаме на петвековниот мрак. Каде беше македонската полиција и армијата?! Се сеќавате дека Турците на Кипар убија еден Грк кој сакаше да им го симне знамето! Се сеќавате како едноставно ни го натурија привременото име, како ни го натурија привременото знаме, како не приватизираа, како не граѓанисаа, како не тат-оисаа и како мирно сега си седат на прославите на македонскиот универзитет. Македонци мои, ги прозивам Претседателот на Македонија, Претседателот на Владата на Македонија, како и министрите за внатрешни и надворешни работи, оние кои ни го сварија сето ова. Нека појдат господата да го симнат окупаторското, сожителско знаме од Гостивар и околината. Сè уште имате шанси да ни покажете колку ја сакате и почитувате својата земја. Не мислам на "Поранешната". Мислам на Македонија, Македонци мои. Премногу долго Македонците ги споредуваат со "внуците на Ване Михајлов". Тој кутриот контраверзниот, бате Ване, час со Македонија, час против, исто како и Вие, кои сега си седите дома и мислите дека сето тоа ќе мине како лош сон. Има паметење македонскиот народ, ќе треба да си го сркате тоа што ни го сваривте, убави мои граѓаноиди.

Амалтеја е нимфата која на островот Крит (Скрит) го отхранила Севс, откако мајка му Реа и го

дала, за да го спаси да не го изеде Крон (Круна-трон). Го доела со млеко од коза. Амалтеја- не е малтеја, не е мајка, туку е малтеја, маштеа, макеа. Оттаму е изведен тој древен македонски збор.

Управата на театарот не им ги даде нотите и столчињата и така уметниците свиреа простум стоејќи. Нели министерот е Господ. Така и Македонија некому му испадна Амалтеја (макеа), а некому вистинска мајка. Не ќе може и понатака да остане така, Македонци мои.

Сакав да пишувам за македонската оперета. Оперета е многу близок род до трагедијата. Нели на Кипар убија еден човек бранејќи си го знамето?!

ГРАНИЦАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ТЕАТАР

Во едно свое интервју албанскиот писател Исмаил Кадаре изјави дека најстари народи на Балканот се Грците и Албанците. Ако ги изземеме Грците од таа симпатична категорија на "најстарите", кога тој зборува за Албанците, мисли на Илирите! Можеби Исмаил Кадаре еден ден ќе умее кадарно да објасни како додека Илирите постоеле на Балканот и се бореле во редовите на македонската фаланга, во исто време опстојувале и таму некаде, накај Карпатите и во Азија. Александар Македонецот на своите патешествија се судрил со Персијците кај Арабела, во чија војска како платеници војувале и Албанците. Како е можно додека Илирите биле тука околу Македонија во Мореа (Балкан), во исто време да постојат Албанци отаде карпите на Кафказ? Тема за театарска

аристотеловска категорија, не она што е, туку што би можело да биде. Што се однесува до староста на Грците, доволно зборува Светото писмо каде во Стариот завет се среќава меѓу другото и тоа дека Аман Амандатов Македонец е од Солун. Во Новиот завет покрај името Македонија се споменува и Ахаја. Грција ја нема.

По текот на реката, 17 километри пред Велес, кога патувате од Скопје, горе на карпите ќе ве пресретне крстот што го поставил Коцарев Ванчо, домаќин на манастирот "Света Богородица Кожанска" (село Кожле). Од двете страни на патот можете да се напиете студена манастирска вода и да се помолите за здравје и среќа. Од левата страна горе на пелата е манастирот Свети Јован Ветерски, наречен по селото Ветерник, а од десната страна преку реката се гледа "Света Богородица Кожланска". Се упативме накај "Св. Богородица". Се спуштаме по шумската патека до реката Пчиња, го минуваме партизанското мовче. Во дворот на манастирските конаци не пречекува лаеж на куче и ветерот што дува од спротивната страна. Не пресретна Трајче Андов од Велес. Ни раскажува дека манастирот е обновен 1976 година од верниците и по заслуга на домаќинот Ванчо Коцарев, кој моментално не е тука. Истиот тој го поставил крстот на врвот на белите стени. Палиме свеќи со режисерот и актерот Владо Денчов. Внатре во манастирот кој во безгласен преграб се притаил до стените е вградена една шина. На неа пишува **1918 MA DIOSCYOR**. Горе на сводот читаме : "Смирен срцем и вбрашет покој душам вашим". Не чека пат накај Прилеп. Се поздравуваме со домаќините, го оставаме

Кожланскиот манастир и мирот кој загнездил во него , се пентариме нагоре. Мина една змија по тесната патека. Не добивме податоци од кога потекнува тој црковен храм, но според местоположбата би можел да е од македонските богомили. Автопатот не води накај Велес. Го оставивме зад нас крстот извишен на белите стени. Во Велес ни се придружи актерот Страшко Милошевски. До Прилеп разговаравме за Војдан Чернодрински, за шината вградена во манастирската конструкција, за годината 1918, за она МА напишано на неа и за Диоскурите. Долга е приказната за Диоскурите, Македонци мои, и за неа ќе расправаме во некој подоцнежен текст.

Значи патуваме накај театарските игри "Војдан Чернодрински" во Прилеп. Не, не одиме на фестивалот. Одиме да играме како гости на Економскиот факултет во истиот град. Дуваше студен ветер под Маркови кули таа вечер. Можеби Јован Ветерски ни ги испрати манастирските ветрови.

Претставата бликна во холот на факултетот. Потоа се одржа трибина за содржината. Се зборуваше за тоа : Кои сме ние, Македонците! Можеби театарскиот фестивал кој започнуваше по две ноќи се исплаши од темата. Се исплаши од содржината на македонската древност. Чернодрински остана од онаа страна на границата. Тема за национална театарска трибина.

Театарот "Скрб и утеха" на овогодишниот фестивал ја пријави својата претстава "Ние". Не доби одговор, не објавија ни дека стигнала пријава, селекторите не ја видоа претставата. Еден од

селекторите е и пратеник во Собранието на град Скопје. Се разбира од страната на Сојузниците. Диоскурите јаделе сирење, маслинки, лук и колачи. А Војдан Чернодрински остана од онаа страна на границата. Можеби македонскиот театар еден ден ќе се запраша зошто?! И Димитар Талев - прилепчанецот остана од онаа страна на границата. Од оваа страна на границата останаа Методија Андонов-Ченто и Ристо Шишков. "Скрб и утеха" ја играа претставата "НИЕ" две вечери пред да почнат театарските "игри" во Прилеп. Се работеше божем за Војдан Чернодрински, за фестивалот кој за жал и според фактите не може да се нарече македонски. Таа вечер под Маркови кули дуваше студениот манастирски ветер на Свети Јован Ветерски. Пет актери играа во фоајето на Економскиот факултет во Прилеп. Некој рече дека за првпат на тоа место биднала некоја претстава. Се расправаше за тоа кои сме ние? Излезе дека "Војдан Чернодрински" се исплаши од "Скрб и утеха". Македонскиот театар започнал некаде со Еврипида. Градскиот пратеник, политички активист и еден од селекторите е само уште еден доказ колку е "слободен" македонскиот театар. Колку е тој всушност во можност да биде македонски. На едната страна на границата се Војдан Чернодрински и Димитар Талев, на другата Ристо Шишков и Методија Андонов-Ченто. Не можам да престанам да мислам на шината вградена во манастирската конструкција на "Света Богородица". Диоскурите јаделе сирење, маслинки, лук и колачи. На едната страна од границата е македонскиот театар кој е нагребен од политичка неслобода. Гласна цензура, Македонци мои. "Смирен срцем и вбрашет

покој душам вашим". Аристотеловска категорија на Исмаил Кадаре. За божемната старост.

УПАТСТВА ЗА ЛИЖЕЊЕ

Песната се роди некако срамежливо, со кривки ноти полета, го пролета черно-горскиот Олимп, високиот Ловќен, му се насмеа на уг-горот, на угорнината и летна накај македонскиот Олимп. Беше тоа нашата "Чернеј горо, чернеј ле сестро, обата да чернееме!". Ја понесе брзокрилниот ветер Бореј кој така се вика од Хомера до денеска. Бореј или Гореј, сеедно. Името на гората на "грчки" јазик е ... орос Олимп-ос. Како некој од зборојадачите да го изел предното - Г, па наместо Г-оро-с Олимп-ос се добива Оро-с Олимп-ос. И така не дува тој древен хомеров Бореј, горе на черно-горскиот Олимп, на високиот Ловќен. Во книгата на впечатоците напишав : Александар Македонецот го поздравува Петар Петровиќ Његош! Една жена скрши врат да ме види кога застапа зад мене да напише и таа нешто, откако прочита што напишав јас. Не и беше јасно. Или можеби помисли ...ајде денеска, Македонци мои, да си прикажуваме за лижењето. Да за лижењето, Македонци мои.

Најпрвин морате да ја ставите, или да ја турите или да ја брцнете раката во сопствениот џеб. Откако ќе го платите, можете да почнете со тоа. Но, пред да се почне да се лиже, морате да го свлечете сладоледот, да го разголите. Не е важно како се лиже. Не е важен вкусот. За мене поважно е тоа што го пишувахе на "облеката" на сладоледот . "Делта" од Атина-Грција го произвела тоа што се лиже.

Сладоледот го купило потоа некое Скопје за кое не пишува каде се наоѓа, па веројатно некој од неупатените лижачи може да си помисли дека е во истата таа Грција. И сега вам ви го продаваат во Црна Гора. Една жена веднаш зад мене рече : - Зар немаме ние свој сладолед, па мораме да го носиме од Грција?! Жената беше од Белград. Што по основата на зборот е исто што и Пела-град. Или топонимот под Ловќен кој го откриваме така и не сакајќи, Бјела. Пела. Пеласти спореди со Пеласица или Беласица или Бјелашница во Черна Гора. Така. Нели од правилникот кој ни го остави во социјалистички контекст за едначењето по звучност на Б и П, големиот малечок, убав и грд Блаже Конески. Зарем ние немаме свој, па мораме да го носиме од Атина? - рече, си го плати и си го зеде. Упатство за лижење.

Мавзолејот на Петар Петровиќ Његош се наоѓа на Ловќен, на 1600 метри над морето, на езерскиот врв и е дело на вајарот Иван Мештровиќ некаде од 1970-1974 година. Његош задуман седи, над него демне гордиот орел. Пардон лутиот орел. На плочата на големиот поет во смртно почитување на долниот дел од мавзолејот на исто место се наоѓаат лавот и орелот. Два вида животни кои предизвикуваат почитување. Орелот и лавот. И ја пееме нашата : Чернеј горо, чернеј ле сестро. Горскиот венец на Његош го споредуваме со Гор-пеј на Ор-феј односно со горскиот спев што во коренувањето на зборот значи исто (Ташко Белчев). Ловќен го едначине со Олимп. Црногорското кече го споредуваме со галичкото. Дејгидите (ајгиди) на Хомер со гуслата на црногорското речење. Његуш го споредуваме со топонимот Његуши или Његушево

во Македонија. Кирило и Методија ги споредуваме со тоа што мајка барале да ги опишменуваат тие "Словените" со македонскиот јазик од Солун, таму по тие Моравии и славии. И така со брзокрилниот Бореј, со ветрот на Хомер слегуваме накај Цетиње. Долината на боговите пишува на еден графит. На еден сид на кука (подоцна ни рекоа дека е тоа музеј на нивниот цар Никола) едно огромно кутлешово сонце, под кое пишува : Грб Црне Горе? Да, Македонци мои, само ја составувам сторијата. Ви пишувам за тоа кои сме ние? Во Цетиње на сидот на кука огромно кутлешово сонце е црногорскиот грб, кој го употребувал царот Никола. А Филип и Александар беа Македонци. Само ви ја склепувам сторијата. Црно-горци. Сер-ви. Хора-Хорвати. Чеси-чешити. Украин-ци. Руси со руси коси. Полски полја-ци. Бело-руси или Пела-руси. Има и едни Винди во Германија, имиња на карактери и области или на занаети. Или пак да не се навредат Б'лгарите што во основата на зборот значи збир, збирче, собрани или пак Албанија, кое е античкото име за Грузија. Сите тие имиња на како што погоре реков области или на карактеристики. Само Македон е Олимписки Бог, син на Сеус и Тија или Теа во транскрипцијата, веќе е сеедно. Да, се работи за тоа кој нема име.

Второто упатство за лижење се црногорските графити. Никогаш повеќе 1918. Момо (Булатовиќ) го даваме, Уставот не го даваме. Слобо-Хитлер. Момо-предавник. Црна Гора на Црногорците?! И ги има на стотици. Дури и во духот на Његош : Момо камен ти у грло! Навистина пример на борба за сопственото, Македонци мои. Односот Срби-

Црногорци, неодложно ме потсетува на односот Бугари-Македонци. Едниот на другиот се дрзнал да му покажува кој е, кој има, кој нема право да биде нација.

Во Цетиње ја забележуваме грамотата на Петар Велики до архиепископот Данило. Се работи за 1711 лето. Во неа покрај Србите, Хрватите, Црногорците, Словените (најверојатно се мисли на Словенците или Словаците), ги писал големиот Петар и Македонците. Како тогаш нациите настанале во 19 век?

Зошто прокиснува мавзолејот на Његош? Зошто германските туристи одбиваат да доаѓаат во Црна Гора ако не им се укинат визите ? Зошто Македонците не се однесуваат како Геманците? Зошто ние не им изградиме мавзолеи на Филипа, на Александар, на Аристотел, на Хомер или пак на Јустинијан или пак на Самоил? Не носи на своите брзокрила Бореј. Летање преку планините. Над Милочер и Свети Стефан најдовме еден манастир. Се вика Праскавица. Таму пишува дека темелите на манастирот се од 10 век, но историјата првпат го споменува во 13 век. Ах, таа историја. Пиши бриши. Словенска работа. Или јас, или јас.

Летање со Бореј. Дома не чека третото упатство за лижење. Една плуканица и еден згмечен пропелерски вентилатор наместо знаме, кого го изгласаа некои послушници бргу, бргу по атентатот. Се случи тоа на денот на херојската Херонеја, која за Атинците бидна Черонеја кога и откако ги покорија Македонците. Летање со Бореј. Помеѓу лавот и орелот како симболи од македонските монети. Ја пееме нашата : Чернеј горо, чернеј ле сестро! Ечи во ноќта.

Лижете Македонци мои. Се друго се области и

карактеристики. Доколку воопшто ви останало нешто во џебот. Честита Черонеја, херојската. Вашиот подрумџија.

КОЈ ТАМУ НИ ПЕЕ ?

Можеби македонскиот народ еден ден ќе се запраша или во духот на Пителија ќе се запита зошто во латинско-бугарскиот речник го нема тој збор *Slavone* или пак *Slavoniae* ?! Или уште поедноставно Склавос. Да, зошто го нема тој збор?! А ете кај еден Германец, кај господинот Макс Фасмер е забележан истиот тој збор како латинско-романски топоним во Лаконија и во Кефалонија. Се разбира во денешна Грција. Значи според Макс Фасмер Склавони, Склави или пак Склавини е латинско-романски збор. А ете нема причина еден Германец да го лаже македонскиот народ што се однесува до тој пуст толку употребуван збор.

Можеби македонскиот народ, еден ден ќе се запита зошто немаме латинско-македонски речник, да зошто немаме таков речник? Што работеле сиве овие години и родини, славистите, лингвистите, комунистите и хористите. Пееле во некој задкарпатски словенски хор, потоа цртале на мапите и картите стрелки од зад и над, односно од каде дошле тие Склавини, Словени, иринии грозни во Македонијава. Ете зошто не создале,словенско-латински речник ако веќе не смееле, или не умееле, ако не смееле да создадат македонски. Да, зошто не создале речник на македонскиот јазик со латинскиот? Заради Склавините ли, заради Словените ли?!

Можеби клучното прашање за тие склави или

слави е кому првин му текнало да ги нарече така. И што всушност тој збор, како име и како поим означува. За некогo склавинии се територијалните административни области од римската окупација на Македонија после Пидна и нејзината поделба на четири дела.

Кога на Македонците им се забрани секаква комуникација на поделените делови, им се одзема граѓанското право и голем дел од нив беа однесени као градители и учители - робови во Рим. Од таму и **Slave** и **Slavish** во англискиот јазик, и не само во него, значи роб и ропски! Едно од толкувањата. По Ташко Белчев Словени се Венети со култ кон сонцето . Според Симе Пандовски откако Македонците во македонско-тракиското царство (Византија) минаа во христијанство, нели откако царот Константин (кој и самиот е Македонец) го дозволи тоа, се нарекоа Благо-словени. Според некои други толкувања Словени доаѓа од оние кои ги знаеле словата (буквите) или оние кои се славни и така натаму накај Карпатите.

Но ајде да му се свртиме на Хомер. Во неговиот оригинал повторно еден Германец откри идентични зборови на хомеровиот таканаречен пелазгиски со чешкиот и полскиот јазик. Се сеќавате ли дека Александар Македонецот, царот на светот, го држеше Хомера под перница и му се восхитуваше на Ахила (Ас-сил оној кој е силен). Него македонскиот цар го читаше и му се восхитуваше. Во тоа време немаше Чеси и Полјаци таму долу во Македонија, значи немаше Словени, ниту пак Склави или Слави, оти Александар го укина ропството, ја укина проституцијата, трговијата со луѓе, тој

веруваше дека го ослободува светот и така во голема мера и го дочекуваа во земјите кои ги достигна. Значи немаше Чеси и Полјаци, а имаше Македонци. Потоа по налог на Пизистрат (атински сатрап) Хомер го препејуваат на таканаречен коине за да го разбере атинската младина.

Се сеќавате ли, Македонци мои, дека Кирил и Методиј го "натоварија" јазикот на Македонците од Солун и го однесоа таму горе накај Моравијата. Солун се наоѓа недалеку од Пела. Пела (или Бела) беше престолнина на македонските цареви. Јазикот на Хомер е Пела-згиски. Во него има зборови идентични со современиот македонски јазик. И така во контекстот на како што прочитав во минатиот број на "Македонско сонце" двете теории. Промакедонски ?! За потеклото на македонската нација. Едната т.н. Словенска. Другата т.н. Античка. Не Македонци мои, не може да се пишува така, без со питијска верба да се опита тоа што се словенчува. Ташко Белчев патува секојдневно од Парнас до Пелата со македонската непомирливост обидувајќи се да формира катедра не за славистика, туку за древна македонистика. Парнас, место каде што паднаа двата орла на Севс и кое оттогаш е центар на светот, Пар-нас. Во парови оти беа два орла. Се разбира тој ги спомнува Венетите, како венетско-македонска топонимија, оронимија, хидронимија и за олимписката митологија вели дека е феникиско-венетско-македонска, затоа што Македонците беа, ширеа македонизам, како ум, градба, цивилизација и култура, оти ниту Филип, ниту Александар не велеа за себе дека се Венети или Анти, туку Македонци.

Следното нешто, Македонци мои, само ќе ви

ги потврди моите зборови. Во табелата на Индо-европски јазици ги нема Словените, туку има антички, средновековен и современ македонски јазик, од кој се изведени следните јазици : српски, хрватски, словенечки, бугарски, чешки, словачки, полски, каушбиски, виндски, полибиски, руски, украински, белоруски и така натаму отаде карпите на Карпатите. Таму во таа табела има нешто многу интересно кога веќе се зафативме со Венетите. Латинскиот јазик во себе го содржи венетскиот , покрај другите подгрупи како своја основа или корен. А од античкиот и средновековен македонски денеска е останат виндскиот јазик во Германија. Значи од македонскиот јазик потекнува виндскиот јазик, а латинскиот во себе како појдовна точка го содржи венетскиот јазик. Венети, Винди. Синоними. Затоа денес ако протарашкате низ латинскиот јазик ќе пронајдете низи од македонски зборови. Нели енеја или Ајнеја од Енетите, Венетите, Виндите го основа Рим по тројанската војна?

Можеби нема сè да ви се разјасни наеднаш. Македонци мои. Долга е оваа тема, широка и длабока како стерната. Швеѓаните за себе пишуваат С-вен-ск. Повторно коренот Вен и Фен. Тие исти Феникијци и Венети беа претходница на Македонците.

Насоката на Словенството е спротивното. Дека некои "Словени" дошле или се вратиле и се нарекле себе си по името на територијата Македонија. Нели исто како кога би отишол да живеам на Карпатите и затоа да се наречам Карпатски-ов-иќ во зависност од степенот на славството. Ако за некого е славен, за некого е роб.

Некако помакедонски и поблагоугодно ми е македонство и македонизам наместо некакви слави или склавинии, територијални административни области по Макс Фасмер. Да. Тие "Словените" речиси до вчера зборуваа Кирило-Методиевски јазик земен недалеку од Пела, во тој Солунот. Не Словени, туку Македонци мои, црковно-словенскиот или старословенскиот е всушност македонскиот јазик од околината на Пела. Се работи за македонската белина.

Македонски словени, грчки Македоци, славо-Македонци, поранешни Југословени, Скопјани, нели сето тоа е дел од словенството. Дел од приказната за посвојување и одмакедончување, Македонци мои. Да не излезе дека Македонија е само територијата по која демек, сите сме се прекрстиле така ; словеноидно хорско пеење или одмакедончување.

Или кој таму ни пее?!

МЕЃУ ВОДЕНОТО И СОЛЕНОТО

Додека друмиме со автобусот по македонската земја, на радиото свири музиката. Во еден момент се вклучи спортскиот репортер кој јавуваше за пласманот од некое меѓународно спортско натпреварување. Рече : Македонија е на осмо место. Коментаторот од студиото му префрли : Кога зборуваш за Македонија, мислиш на Скопје! Да, се поправи спортскиот коментатор, Скопје. Мислев на Скопје?!

Случката за која ви прераскажувам, Македонци мои, не затекна во автобусот кој друмеше од Воден накај Солунот. Веројатно се работеше за радио

Солун или радио Воден накај Солунот, најнакрај тоа не е ни важно. Друмиме со автобусот по македонската земја. Претходно го оставивме возот. На картите пишуваше "Македонски железници". Ги купивме во Скопје. Грчкиот кондуктер не рече ништо околу тоа. Можеби не помисли на Скопјето. Или го слушнал спортскиот коментатор. На граничниот камен од македонска страна (која страна не е македонска) пишуваше СФРЈ. На другата страна пишуваше Грција. Седам во возот и си мислам : Каде е тука Македонија?! И drumиме така со автобусчето од Воденото накај Соленото. Воден и Солун. Слушајќи спортски натпревари во кои мора да се мисли на Скопје кога се зборува за Македонија. Каков е тој спорт во кој мора да се мисли на едно кога се зборува за друго?! Македонски ли е тој спорт! Уф! На граничниот камен пишуваше СФРЈ. Деновиве прославувавме 6-годишнина од независноста на Република Македонија. Тоа е доволно време да се напише барем на каменот кој се наоѓа помеѓу Гевгелија и Идомени, како граничник, Македонија наместо СФРЈ. Ако се има потреба. Ако се има верба. Ако се има Република Македонија. Ако се има независност од Поранешната СФРЈ. Ако... Уф! Македонците за грчка виза плаќаат 7 марки. Југословените 30-тина. И тоа е дел од спортот. Од спорот. Со чевелот згазнав на една шахта. Гледам на неа сонцето од Кутлеш ми се насмевнува. Што е многу, многу е. Невкус во секој случај. И голема македонска метафора. Навистина и ако е затната, таа е македонска шахта, или ќе замириса работата или ќе мора кога тогаш да се пушти, да се отпушува таа стерна, од локалната историја. Од тоа чија е

Македонија? Кому му припаѓа! На Македонците се разбира! И на спортот. Каков е тој спорт во кој мора да се мисли на едно кога се зборува за друго?! Спортскиот коментатор рече : Македонија! Коментаторот од студиото му префрли и го укори : Кога зборуваш за Македонија, мислиш на Скопје. Да! - потврди спортскиот коментатор, свесен дека мора да зборува така. Се работеше за спорт. Тука некаде по каменот на кој пишуваше СФРЈ. Помеѓу Воден и Солун. Во Македонија. Од оваа страна на Македонија. Деновиве кога Македонија славеше 6 годишнина од еден референдум. Независност. Доблест. Национална гордост. Патриотизам. И една шахта на која ми се насмевнуваше сонцето од Кутлеш. Го згазив. Неубава случка. Скав да го избришам со дланката. Сепак не го сторив тоа! Ми текна за натписот на граничната меѓа, за илинденската слава на Мечкин Камен, за снимката како го симнуваат од пред зградата на Собранието на Македонија сонцето и кутлето и нешто ме пресече, ме сепна. Повторно друмиме со автобусот натаму-наваму низ Македонија слушајќи за тој пуст македонски спорт на солунското радио. Да, мислев на Скопје, кога реков Македонија!- потврди тој спортски коментатор. Каков е тој спорт кога се мисли едно, а се кажува друго?! Невкус во секој случај.

Ајде малку, Македонци мои, да си позборуваме за културата. Ете, добро е што во македонските театри се рзаиграа Еврипидовите дела. Нели сите би требало да знаеме дека Еврипид беше меток во Атина. Дојденец. Атина беше град-држава. Граѓанското право се купуваше со пари. Во тоа време

Македонија беше држава со царска династија. Значи Еврипид е, односно бил меток. Зборот меток, метек, метоикос со значење : преселник во древна Атина, кој плаќал даноци, но немал политички и граѓански права, се однесува предимно на занаетчи и трговци. Уф. Значи Еврипид немал граѓански права во Атина, (зошто ако бил атинец, "Хелен" ?) избегал од неа и живеел на дворот на македонскиот цар Архелај како дворски хроничар, и на македонската царска династија и дарил неколку трагедии: "Архелај", "Орес" (син на Архелај), "Клеопатра" (сопруга на Архелај) и други. Но ајде да го запрашаме зборот "меток" по македонски. Дојденец. В-метнат. Метнат. Од-метнат. С-метнат. Про-метнат. С-мет. Оној кој не е нашинец е с-мет и смета. Пречи. Некој кој е меток се метка. Наметка. Сметка. Смотан. Смут. Мутен. Матен. Сматен се до маток. Потоа меткање. Или фразеолошки : Ајде метла! Губи се. Нели кога му велиме на метокот. Или деминутивот метле за метла. Инаку метка е дрвена метла со која при вршидба се одвојува зрното од плевата. Понатаму вметнувам и сметнувам. Се метлеам. Се метлосувам. Метлар и метларка. И оттаму метокот создава : метеж, матеж, матење, не сматува, ни се смачува и така натаму, ако се меткаме уште со тој древен македонски збор.

Затворете ги очите и обидете се да се забележите Македонци мои, како е можно да постои индо-европски, старо-грчки и латински јазик, а да не постои македонски?! Па нели кај Плутарх имаме податок дека Александар на своите им се обраќал на македонски?! Тука се метка тој маток, тоа матење. Затоа во било кој од горните јазици ќе пронајдете,

ќе од-матите матица од македонски зборови.

Според латински извори и според Поседониј, во Македонија, на местото (кога метокот ќе фати корен, станува место, местен, наместен и не треба повеќе да се метка и да се преметнува) на кое бил погребан Еврипид се собирале водите на две реки. Едната добра за пиење, другата смртоносна. Дел од македонската карма.

Друмиме со автобусчето меѓу воденото и соленото. Спортскиот коментатор си зборува едно, а си се метка со друго. Скопје и Македонија. И тоа е дел од "спортот". Метлеењето помеѓу шахтата на која е изгравирано сонцето од Кутлеш и граничниот меѓник на кој пишува СФРЈ. Честита 6 годишнина Републико, ни една. Уф! Од кој извор, од кое било или русло ќе се напиете, Македонци мои?...

УПАТСТВО ЗА ЧИТАЊЕ

Еднашка, македонскиот цар Филип го прашал Демохар : - Што да сторам да им угодам на Атинците? - Да се обесите! - му одговорил Демохар. - Тие што го зборуваат тоа, се понадмени од оние кои ги слушаат! - вратил Филип. Во тоа време Атина ја нарекувале "адвокатска република", заради Демостен и Хиперид. Во тоа време во Атина партијата на мирот на чело со Есхил, кои ја поддржувале доминацијата на Македонците над Атинците. Во тоа време...

Секогаш кога ќе ја отворите книгата, Македонци мои, особено ако книгата се обидува да ви зборува за историјата, размислете пред да почнете да читате, кој ја напишал таа книга, од кој извор, за

која земја, па дури потоа судете за нејзината веродостојност. Ете што се однесува до македонската историја, за нашата историја, горенаведениот став или размисла може да ви се разјасни веднаш. Македонија има "заедничка" историја со сите свои соседи, најпрвин со Грција, потоа со Бугарија, тука некаде е и Србија, а еве во поново време и со Албанија. Со Грците имаме "историја" од Александар, Филип и Македонците како царска династија во Македонско-тракиското царство. Со Бугарите имаме "заедништво" од Самуила преку Кирило-методиевските тези, па се до Илинденците. Со Србите "го имаме" Самуил, цар Душан и југословенството. И еве на прагот на 21-виот век дознаваме дека и со Албанците сме "род" преку Ѓорѓи Кастриот, обединителот на Балканот против исламот. Да, да не ги заборавиме и Илирите?! И така, Македонци мои, размислете пред да почнете да читате, од која страна на веродостојноста дува. Грците сигурно ќе си пишуваат своја историја, а останатите наши соседи своја. Па ние нели имаме веќе со нив заедничка историја. Како тогаш да им веруваме на нивните едичии?! Кога секој од нив се испотепа докажувајќи дека негова е Македонија?! Сепак, има луѓе пишувачки истражувачи на кои доблеста кон вистината им е над сè и од кои ќе дознаеме некои помакедонски факти за тоа кои сме ние, од Карана до денеска.

Ете на пример во Караново - на енеолитскиот културен слој, кој е датиран како 4000 г.п.н.е. се најдени натписи на карановиот печат (Каран е првиот познат македонски цар) за кои се смета дека се најстаро европско писмо и кое не е пренесено од

Крит. Караново се наоѓа во Нова Загора, во денешна Бугарија. Овие податоци ги запишал Радивоје Пешиќ во книгата "Винчаско писмо". Во тоа време во Македонија сеуште др. Душко Алексовски не го беше формирал "Центарот за карпеста уметност". Во истата книга тврди дека : илирскиот, венетскиот и месапскиот се од кантумска индоевропска група на јазици. Тука со нив го придодава и етрурскиот. Додека како некентумска група, тој го смета пеласкиот јазик. Милан Н. Ѓуриќ запишал дека Пелазгите се македонско племе и дека Хомер е Пелазг или Пеласт. Но ајде ние, Македонци мои, да го протресеме зборот пеласта, палести, пела, пале и сл.

Во третиот том на "Толковниот словарь на живиот велико-руски јазик" од Владимир Даљ, печатен 1955 лето господово, со посебно задоволство го препозна древниот Македонец зборот Палестина. Покрај она значење кое го знаеме сите, дека е име на една стара земја, во народот тој збор означува : стечество, родина и домашно место, се разбира во рускиот јазик, кој ако се држиме до Кирил и Методиј е јазикот од околината на Солун, а Солун и не е така далеку од Пела. Значи во нашата палестина - значи: во нашата татковина, земја, родина?! Така во дружба со нашата палестина, зборот Палести има сосема поинаков етимолошки смисол од оној кој го спомнува и Владимир Даљ и Гаврил И. Кацаров, дека тој збор е, односно означува рамничари. Така на пример во третиот том на "Толковниот словарь на велико-рускиот јазик" зборот Пела - значи плевел?!

Но ајде да го поделиме зборот Палестина на половина. Тој значи нели според еден руски речник

нашинец, Палестина. Стина -меѓу другото значи заклон од сонцето. Оттаму е изведено : Стан (живеалиште или држава), понатаму стена, со значење камен или сид, опстана, застапа, престана, остина под сенка, милостина бара од стената односно станот. Значи Пела-стина. Видовме што значи стина. А знаеме дека Пела е престолнина на македонската царска династија. Во Македонија денес имаме : Пели-стер, Пела-гонија, Пела(Бела)-сица. Имаме лично име Пела-гија и презиме Пела-зговски, со додавките иќ, ов во зависност од која страна на македонската е отидено. Според Херодот, Боговите од Олимп се пелазгиски, Микенците се Пелазги (Крит и Микена - "предгрчки" период ?!). И Хомер е Пелазг. И Александар во Пела го читаше Хомер на Пела-згиски јазик. Понатаму идентичните зборови од оригиналот на Хомер со современиот македонски кои ги откри еден Германец. И понатаму од тоа Пела се добиени безброј топоними и ороними како Пела, Бела, Пеласица и Беласица, Бјела, Бјелашница, Пел-град - Белград. Пале и оттаму зборот Паланка или Пеланка - значи предградска тврдина. Па зборот Пала, кој во вториот том од речникот на македонскиот јазик значи : среќа, царство и оружје слично на сабја. Или зборот ПАЛАНСА - кој значи кантар или место каде што се мерела работата во Пела-та. Па ги имаме и зборот Паласка - со значење дека во тоа кожено чантиче се чувала белата книга. Па зборот Палат - со значење на богаташка куќа или царски дворец. Или толкувањето дека има палатален глас, нели мек глас со кој се зборувало во Пела-та. Па зборот Палешт - што значи лута пиперка. Па зборот Палисад - старинско средство за одбрана и зашилени колци зарииени в земја. Да не

ги заборавиме зборовите пелена, пелерина, пеленица, пеленче, палата и така натаму во тоа македонско О-ПЕЛО. Нека се чупат, прочупат, чупелат зборовите.

Впрочем древниот македонски збор Пела и неговата низа од зборови ја обработи Ѓорѓи Котевски од Битола, кого лично и не го познавам, во неделникот "Дело" - 16 февруари 1996 година изведе повеќе од стотина зборови од таа основа. Вистински древно-македонски ПЛАСТ.

Кога ќе читате за историјата, од некоја книга, размислете, Македонци мои, од која страна на веродостојноста дува таа сторија. Според Пешиќ најстаро европско писмо е "Карановиот печат" - 4000 г.п.н.е. Каран беше првиот македонски цар. Читајте Македонци мои, од историјата и размислувајте кој ви ја пишува таа приказна за доминација.

МАШИНА ЗА МЕЛЕЊЕ НА МАКЕДОСКИОТ НАРОД

Фабриката за производство на непријатели се отвори малку време пред почетокот на векот. На овој 20-сетиот. Можеби тој пат, таа патека им се стори најплодородна за тоа. За погромот. За искоренувањето. Веројатно пресметувајќи со каква посветеност Македонецот ја прифаќа борбата. Веројатно размислувале за тоа. Претходно на Македонците им ја укинаа Црквата. Архиепископијата. Охридската. Им го укинаа светото место од кое можат да му се обраќаат на Бога. Такво нешто не стори ни Александар, ни Константин, ни Јустинијан, ниту пак Самуило. Македонците

отсекогаш ги воздигала нивната широчина.

И потоа почнаа Македонија да ја крстосуваат вооружени чети : Србите ги колеа Бугарите. Бугарите ги колеа Србите. Грците ги колеа и Србите и Бугарите, а албанските бегови ги колеа христијаните. Се случуваше тоа во нашава Македонија, Македонци мои, беше тоа погром на македонскиот народ или како што напиша Лоринг Денфорт во својата книга "Македонскиот конфликт" : - Македонскиот народ помина низ машина за мелење и преживеа!

Да, така беше тоа Македонци мои! Се колеа Бугари, Срби, христијани, а сето тоа беше македонскиот народ, затоа што Србите, тие што беа против нив, ги викаа : Бугараши! Бугарите, тие што не се со нив, ги викаа : Србомани, Грците пак Македонците ги викаа Булгари. А сето тоа беше македонскиот народ.

Потоа фабриката за производство на непријатели врз македонскиот народ мина низ Првата светска, низ Втората светска војна, низ балканските лавиринти и војни на македонскиот црн 19 век, и таа си работеше, мислам си течеше производствениот процес, Македонците се тепаа меѓу себе за други и туѓи, се лееше македонската крв, се потоморуваше македонскиот етникум, македонската етност и едност. Се произведуваа србомани, бугараши, гркомани. Беше тоа голем балкански бизнис - анти македоникум етникум, и Македонците се бореа против себе, се јадеа меѓу себе, стануваа други, се разбира во духот на фабриката за МАНИТЕ и ФИЛИТЕ и сè така.

Но, еден Господов ден, Светиот Архангел

Михаил го повика или го понесе со себе другарот Тито и така, нели потоа во духот на "братството и единството" Југославија се распадна и Македонците од тој Вардарски делна Македонија, си изгласаа независност и ете по дого очекување повторно си добија своја држава. И во тој контекст според горе напишаното и по редоследот на случувањата би било логично таа фабрика за производство на непријатели да се затвори, да се урне, да се избрише за навек, да ја снема од Македонија. Но, за жал не излезе така, Македонци мои, не испадна така.

Ете како што и самите можете да забележите деновиве нејзиното производство како да доби на интензитет, особено за внатрешниот пазар, особено што се однесува до производството на таканаречените Бугараши - од кои нели секој би требал да се плаши и страши. И нели ако порано, на почетокот на заживувањето на фабриката, таа работеше однадвор кон внатре, нели под раководство на нашите "словенски" и антички комшии, денес оваа фабрика, која по логиката на здравиот македонски разум одамна би требало да е затворена, работи внатре во оваа Македонија и исклучително за домашниот пазар на ентитети. И така, сигурнои вие самите сте забележале, деновиве фабрикантите фабрикуваат бугараши од кои секој треба да се страши и плаши. Ги фабрикуваат од сите нас и можеби прашање е на денот кога сите ќе не прогласат за такви бугарашишта.

И ете доаѓа време да се запрашаме, Македонци мои, кој денеска ја ползува таа фабрика за производство на непријатели против македонскиот народ. Кому му се потребни непријатели, па нели

конечно на само еден дел стекнавме независност, нели добивме дел од Македонија да си биде наша, да ја имаме, да ја воздигнеме, да ја возобновиме. И кој произведува сè уште во таа фабрика? Кој? Размислете добро, Македонци мои, кому му одговара повторно да си произведува во фабриката. Размислете или одете и купувајте од тие бугарашите - сигурно партијците на власт ќе ви ги дадат бесплатно, и така македонскиот народ едвај крпи крај со крај, купувајте бугараш и гласајте за оној кој нив ги произведува и вас ве плаши и страши.

Деновиве под македонските липи, каде што понекогаш потпивнуваме чајче, и мене ми се случи да ме наречат така. Го "исплука" тоа еден "лингвист" од филолошкиот факултет, откако го убедував дека постои древномакедонски јазик. Ме прогласи за бугараш откако ги докрајчи аргументите за докажување на словенскиот јазик против древномакедонскиот. Навистина каков е тој лингвист, какви се тие Словени, какви се тие аргументи, човек кој зборува за древна македонистика да се прогласува за бугараш?! Лингвистот беше член на граѓаноидите што се на власт. Фабриката си работи и понатаму, Македонци мои.

Можат ли да се наречат Македонци оние кои Македонците кои не мислат како нив ги прогласуваат за бугараш? Зошто на граѓаноидите кои се на власт им е потребна фабриката за производство на непријатели против македонскиот народ?! Нели по логиката на горе-наведените случувања би требало да се направи национално помирување? Размислувајте, Македонци мои, или

повторно гласајте за граѓаните кои ве произведуваат во бугараши.

Фабриката си работи со полна пареа. Произведува ли произведува. Ќе се отворат нови работни места. Лингвистот си заминува. Така ли ги дели и оние на кои треба да им го пренесува знаењето?

Македонскиот народ сè уште не е излезен од таа проклета машина за мелење, Лорине Денфорт?!

ДА ЖИВЕЕ РИМСКОТО, ДОЛУ МАКЕДОНСКОТО ЦАРСТВО !

Ме облеа денот Крстовден летото 1997 на падините над Мавровското Езеро на местото наречено Кожа. Таму утредента требаше да се освети возобновениот манастирски храм "Света Петка". Претходниот темел на манастирот го датираат од 17 век, барем така ми раскажа чичко Саве од село Врбен, член на манастирскиот одбор кој ете го возобнови ова свето место. Под манастирот се разбира тече или извира едно било или русло. Извориште. Светата вода. Внатре на една од фреските, на Мајка Богородица на челото ѝ сјае сонцето од Кутлеш. Со осум сончеви лачи. Чинот на осветувањето бидна утредента на 28.09.1997, а го изврши митрополит Полошко-Кумановски господин Кирил, со повеќе свештенослужители. Се измивме од билото. Ја опуливме Богородица со сонцето на чело. Друмиме понатаму накај езерската широчина.

Неколку дена потаму во Музејот на Македонија во Старата чаршија на градот Скопје, не облеа денот на изложбата на руските икони. На една од нив

пишуваше дека е византиска. Веројатно затоа што ја датирале во 14 век. Веројатно затоа што поголемиот дел од тие свети сликовни и духовни пораки се од 16 век. Речиси на сите изведби на Мајка Богородица на тие руски икони, сјае на челото на родилката на Исус Христос сонцето најдено во Кутлеш, македонски древен и свет симбол. Не само на челото и на рамењата, веројатно и во духот нејзин. Сонцата имаат по 16 зраци. Ги броиме зраците и лачите на сонцето од челото на Господовата мајка и родилка.

Потоа еден сончев ден не облеа на падините на Олимпот. Ташко Белчев би рекол Омбл'от или В'мб'лот. Се работи нели за извор или за било. Нели и манастирот "Света Петка" е изграден врз било, врз извориште. Кога зборот олимп (за Атинците МП=Б), ќе го читаме како што го читале Етрурците, ќе добиеме на место ОЛИБ(мп) - БИЛО или извориште. Светата вода. Место од каде што таа истекува. Можеби читањето како Етрурците е дел од тајната азбука, која во своите промоции и настапи ја спомнува Васил Иљов. Едно од толкувањата. Реката Пена тече како по Олибските падини, така и низ Полошкото поле, недалеку од Тетово. Се пенат тие две реки по македонската земја.

И нам ни дојде некоја пена оној ден кога не облеа денот на изложбата на руските икони во Музејот на Македонија. Тука некаде од десната страна при излезот од една од музејските простории се соочивме со копии од музејски експонати под наслов "Археологијата на дофат". И бидејќи ѝ бевме навистина на дофат, се обидовме да ја дофатиме.

Ете таму не пресретна лично копијата на

Асклепие, се разбира без глава, нели сум ви зборувал за него, Македонци мои, тој на островот Кос го склепуваше, ги крепеше, ги склопуваше и ги лечеше Македонците. Нели тој Асклепие е татко на медицината, а ете за него (најден во II век п.н.е.) не пишува како што пишува за копијата на Меркур, дека е од римскиот царски период. Сакам да ви кажам ако Меркур е од римски царски период, од кој царски период ќе да е тој Асклепие, за кого јас би рекол дека е ЈАС-КРЕПИЕ - или оној кој крепи и лечи (тој воскреснуваше и мртви, нели како и Исус Христос). Да, зошто за Асклепие не пишува од кој царски период тој? А кој царски период е пред римскиот, Македонци мои, кој царски период е пред римскиот? На Словените ли? НЕ. На Атинците ли? НЕ. На Илирите ли? НЕ. На Вулгарите ли? НЕ. Тешко прашање за граѓаноидните институции, Македонци мои. Се работи за македонскиот царски период. Ако веќе зборуваме за археологијата која е на дофат, на каков дофат, на дневното политичко клепање на историјата. Во каталогот на англиски јазик пишува дека се работи за "тракиски коњаник" од III век п.н.е., а на македонски пишува дека се работи за "Релјев на коњаник"?! Коњаникот е најден во третиот век пред Христос. Можеби се работи за дедо му на Филип II (359-336 г.п.н.е.). Како тој коњаник на англиски е Тракиец (па Траките и Македонците се истородни етноси), а на македонски е само релјеф од коњаник?! Се работеше нели за археологијата на дофат на политиката, Македонци мои. Како господата археолози го најдоа дека е токму Тракиец, а не Македонец? И како е можно, ако веќе се зборува за археолошка постановка, да има римски, а да нема

македонски царски период. Прашања за еден Музеј кој се поклепнува дека е Музеј на Македонија, а ги испушта зборовите македонски период и сл. Замислете си да им се дозволи тие можеби, по нечиј дневно-политички налог во интерес на политиката, ќе го пребојадисаат челото на Мајка Богородица на кое блеска сонцето откопано во Кутлеш, кое денешниве таканаречени Грци си го присвојуваат?

И така не облеа денот на падините над Мавровското Езеро. Ден по Крстовден. Се осветуваше еден древен македонски храм. Чичко Саве ни рече дека темелите се од 17 век. Не навлегувам дали и претходно имало светилиште на местото Кожа. Можеби се работи за Козјак, Кожани, Козлодуј, Козле, Кожле или пак за Кожуф планина. Мајка Богородица на челото го носи сонцето од Кутлеш. Под манастирот тече светото било. Олимп читан по тајната македонска азбука значи Било. Нели како духовно извориште. Во Музејот на Македонија не најдовме постановка и музејски експонати од Словените? Можеби нив ги облеал Господ на падините на Олимпот и ги претворил во Пенестата река, која одвреме-навреме тече и низ Полог околу Тетово. Да живее Римското царство, долу Македонското, долу сè што е македонско? А Цицерон, Цицето пишува писма, кои некои од Македонците кои умеат да мислат ослободено од политичкото слепило и страв, ги потчитнуваат, дека тоа Цице, тој Цицеронецот напиша дека Римјаните се војници, а Македонците се генерали во тоа Римско царство! Александар Македонецот на челото го носеше сонцето исто како и Мајка Богородица. Го викаа ИС-андар. ИС-кандар.

Подоцна се роди ИС-УС Крстос. Воскресна на 33 години како и македонскиот цар. Олимп имаше 12 богови. Христос 12 апостоли. Александар 12 генерали. Учителот на Александарот и Македонецот беше А-РИСТО-тел. Повторно се работи за искуство на ИС(к)УС(тво). За она што го проповедаше Ристос или А-РИСТО-телот.

Ме облеа денот на тој Крстовденот. Еден сончев зрак ме однесе на билото. Повторно диши Светата Петка. Зборувам за облевањето, за светоста и за она кое допрва по залогот на македонската карма ни остана на дофат на светоста.

Напред!!! Спроти кутлето... или да живее Римското, долу Македонското царство, Македонци мои! ... Појдете во тој музеј и опулете го Критско-микенскиот меч најден во Тетово. Дали и тој меч го донеле препливувачите отаде Кафказ?

НА ВРВОТ НА РУСКАТА САЛАТА

Еднашка, еден макдонос, така навеан од ветрот, се нашол во ресторанот "Макдоналдс", кој ете неодамна се промовира во Скопјево со благонаклона присутност на највисокиот државен врв. И тој, магот, односно макдоносот, му се врекнал на ресторанот кој ете се нарекуваше "Макдоналдс". Кој ти дал право да го носиш моето име? - му рекол макдоносот. Ресто-ранот "Мак-доналдс", видно изненаден и затекнат од неочекуваната ситуација, а нели на отворањето беше присутен највисокиот државен врв и за да го избегне инцидентот, си помолчи едно време, така по демократски. Овој настан, оваа сторија ја слушна еден Македонец кој беше присутен на отворањето. И тој

потоа се замисли над случената случка и си рече : А кои сте вие да го носите моето име? Мак-едонец, мак-донос, Мак-доналдс. И навистина, Македонци мои, постројте ги пред себе овие три категории на македонството. Првата би требало да значи етнос, едност и нација. Второто е нешто што се додава во салата. Третото е она на чие отворање беше присутен највисокиот врв. И бидна журката. Не, навистина не знам колку мак-доналдси се изедоа во таа свечена пригода со огромно значење за развојот и демократскоидноста на нашата земја и на тоа како овој значаен настан ќе се одрази врз состојбата во регионот и пошироко, односно и подлабоко.

Потоа ми се пријаде руска салата. Секогаш кога ќе ми се пријаде руска салата, си спомнувам за Русите. Дали сте знаеле, Македонци мои, дека таа, салатата нели, за која велите дека е руска, можеби и не значи дека ја измислиле тие со русите коси, туку значи дека е салата од р'ски или од раски или од руски, што значи, нели, ситни делчиња, нели кога ќе ви се напика р'ска во окото. И така, додека помислувам на руската салата и ги препрочитувам весниците за р'ските кои н' дојдоа од Руската академија на науките за македонските руски или р'ски, дека ете, нели ние не сме биле во таа нивната салата, туку во неа биле Б'лгарите. А ете, можете и самите да се уверите, Македонци мои, ако се опулите во руската салата, секогаш на врвот се става макдоносот. И тоа секогаш на врвот.

И така, врвот после отворањето на Мак-доналдсот си појде со црните возила по куќи, или по своите локални Пели и Палати. Македонецот и макдоносот во Мак-доналдсот останаа да спорат за тоа кој од нив е помакедонска категорија на нашево

граѓанисување. Долг ќе биде тој спор, таа расправија, на долго и на високо ќе ја тераат, па ако треба повторно ќе се соберат на маалска журка и оние кои, нели, се од највисокиот врв, како залог на демократисувањето.

И така, додека си читам убавини од Руската академија, ми се пријаде руска салата. Нели, таа на врвот, односно од врвот се кити со макдоносот.

И така, во контекстот на руската салата и Руската академија, ние ќе мораме да почнеме од Македонецот. Ете, таа Академија ќе мора да си го прочита својот колега Г.С. Гриневич и како додаток, после вкусувањето на дешифровките на тој Гриневич, на тој негов "прасловенски" јазик, кој го зборуваа Хомер, Аристотел, Александар, ќе мора Академијата да го прочита и својот колега Ришков. А Александар, нели, како и Аристотел, за себе велеа дека се Македонци. Како макдонос на тоа нивно читање им го препорачувам лингвистот Чулкас, издаден на денешниов грчки јазик во првата половина на 20 век. За десерт, после руската салата, може да направат компаративна лингвистичка студија на хомеровиот оригинал, на таканаречениот старогрчки и на таканаречениот латински јазик со македонскиот јазик. Ете им рецепт за салатата. И да не се заборава, на врвот секогаш доаѓа макдоносот. Да, Македонци мои.

И така, друмувајќи за вас, патот ме донесе во Лондонот. Земјата на Шекспир. Влегов во еден ресторан и глеј што ми се случи. Во менито пишуваа македонска салата. Ги има два вида. Едната е со сецкано овошје, другата со руски од зеленчук. Мене повеќе ме возбудува зеленчукот. Салатата, која во

Лондон е македонска, во Македонија да ви ја носат како ШОПСКА или како мешана салатата. И едната и другата се прават од руски или од раски или од р'ски. Се разбира, на врвот доаѓа макдоносот. Ако макдонсот го накитев со голема буква, некој ќе помислеше на Макдоналдс, или пак некој ќе помислеше на Македонецот! И повторно доаѓаме до трите категории на македонството. До националното чувство, до врвот на салатата или до сендвич-меаната која го позајмила името од нас, Македонци мои. Впрочем, таа македонска сторија ја има во книгите на професорот Белчев. И така, од врвот на руската салатата ми се насмевнува макдоно-сот. Врвот, после големиот чин и историски настан од отворањето на сендвичарата со македонското име, си појде дома. Си ја врза врвката тој заврзан врвек. Руската академија ни препраќа б'лгарски р'ски. Впрочем, во тоа е и разликата во салатите. Руските во руската се варени, во македонската се свежи. Иако, сега засега во Македонијава, македонската салатата ќе ја добиете под името Шопска. Тоа е дел од граѓанисувањето.

Пред да нарачате салатата, Македонци мои, добро размислете за трите категории на македонското сега. За макдоносот кој кратко време е на врвот. За журката на врвот во сендвичарата. За руската салатата со варените им р'ски. За македонската салатата која ви ја поттураат за шопска. Или за Севсовиот син, нашиот предок - Богот Македон.

За да не ни се случи судбината на макдоносот. За да не ни ја врзе врвката тој сендвичарски врвек. Македонци мои.

Секогаш кога ќе ми се пријаде салатата, се потсетувам на Академијата. Едната е преварена, другата

е свежа. Во прашање се р'ските. Сепак, на врвот секогаш ќе ви се насмевнува македонскиот донос - мактоносот.

Тих - омир (Б'лгарите вака пишуваат за Хомерчо) Стојановски

ЗА МАКЕДОНСКИОТ ОБЛАК

...кога во најмакедонскиот весник, на македонскиот народ, нема да ви објават текст за најмакедонската работа на светот, односно за светскиот македонски конгрес, кој се заложува за економско и духовно обединување на Македонците од сиот бел свет, тогаш веројатно не ви преостанува да пишувате за ништо друго, освен за македонската сенка. И навистина, дали над македонското сонце не се надвиснала некаква сенка, некаков облак на пример. И кој ветер го има донесено, облакот. За кого и поради што. Тоа веројатно ќе ве натера да размислувате дека работите не се онакви какви што ви ги прикажуваат дека се. На пример за македонското сонце. За сенката. За тоа кој ветер го дувнал облакот и за кого, односно за чиј интерес. Дали се работи за обична нетрпеливост, за завист или во прашање се некои повисоки облаци над топлото ни сонценце. Светскиот македонски конгрес, по логиката за опстанокот на нас Македонците е најважната работа на светот во овој миг за милата ни земја, таканаречената поранешна. Проблемот во слободното новинарство е до каде оди границата на зборот. До каде можете да отидете со пишувањето пред да се случи да не ве печатат, на пример заради некаков облак, или облаче. Односно до каде

демократскиот весник може да отиде, до која длабочина на бунарот на вистината. - Не тоа кај нас не може да ти се случи! - го коментира директорот на весникот мојот завет, дека кога нема да ми објават текст си заминувам! Впрочем, во редакцијата дојдов од друга редакција каде што ми се случи тоа. И така ме објавуваа едно време. Се до оној текст за најмакедонската работа на светот, светскиот македонски конгрес. - Новинарот мора секогаш да го брани принципот на слобода со чесно собирање и публикување на вести, како и правото на слободно коментирање и критикување! Убаво кажано, нели! Тоа е извадок од декларацијата на меѓународната новинарска федерација (IJF) за принципите и однесувањето на новинарите. Потоа некако текстот се појави во печат. Чекаше некое време во некоја фиока и огреа. Можеби тоа беше само проба на дадениот завет. Разбира се. Но по некое време повторно еден друг текст заврши во некоја фиока. Во редакцијата ми рекоа дека новиот уредник сака да разговара со мене. Бидејќи го почекував некое време во редакцијата, а не се појави тој, ме упатија долу во една меана да го сретнам. Си потпивнува ракија и чкрта по текстовите. Дури тогаш ми светна што значеше зборот : - Дека тој е долу на чистење! Се меркаме в очи и тој ми објаснува што сака од мене, да пишувам како на пример Горан Михајловски од "Вечер", да ги коментирам неделните случувања. Му реков дека сум изморен од патувањето во Шведска и дека ќе размислам окулу тоа. Текстовите за гостувањето на театарот "Скрб и утеха" во Малме, Гетеборг и Борос им ги однесов еден сончев ден. Немаше облаци над македонското небо. Го

прекршив заветот за необјавувањето, ме победи сеќавањето за Македонците во Шведска. Едноставно, морав да напишам за нив. Текстот беше поделен во два дела. Првиот се викаше : "Македонскиот дел на Шведска " и се однесуваше на Малме, вториот "Шведскиот дел на Македонија" и се однесуваше на Гетеборг и Борос. На првиот му ставиле наслов : "Замислете си во Шведска актерот не е голтар", на вториот "Швеѓаните ја ограбија Македонија". Јас не сум пишувајќи за голтарството на шведските театарски дејци и за тоа дека некој ограбил некогаш! Јас пишувајќи за македонската карма. Така им имав речено да се нарекува рубриката во која објавувам. Ја пуштија еднашка така под тоа име и се пишманија. Го најдов најглавниот уредник и тој ми вети дека повеќе нема ниту да ми го кратат текстот, ниту да ми ги менуваат насловите. Во записот од музејот Борос ги пронајдовме Венетите. Градот Венесбург и езерото Вентско. Бор на Шведски се вели ТААЛ. Ние велиме талпа. Талка. Астал. И го имаме личното име Тале (висок човек). Борос - зборно место или Горос или Орос, како планината Олимп. Шумата се викала Оса. Оса е планина до Олимп, на која Дафне се испентарила да си го види татка си, реката Пенеј, односно Пениста која извира од Олимп. Реката во Борос се вика Вискан, се спушта од повисоко кон морето. Иконостасот во црквата изградена 1690 го изрезбале Местари од островот Готланд (дојденци, спореди со Мештри, мајстори). На шведски село се вели БИИЈ. Сетете се на градот Месембриј основан од Траките, бриј на тракиски се кажува град. БИИЈ на дански е село. Страф на шведски е казна. Сул - велат за

сонцето. Совелката од разбојот ја нарекуваат солв. Вретеното - снур - сновење, сновелка. Скалите ги викаат трап. Ние велиме натрапник или натратил. Талет велат за век. Споредете со Лето Господово... Клове кажуваат за јаремот, споредете со клави, клави, кладе. За извор велат вир. И така натаму, од делот од текстот кој ми беше скратен во "Сонцето", за шведските премрежија. Вие ќе речете како е возможно да се најдат македонски зборови во шведскиот јазик. Тоа нашите предци, предмакедонци, Венетите ги оставиле кога патувале по светот. Венетите кои на островот Крит го основале градот Воден и му дале основа на латинскиот јазик или на еден негов дел. А, се основа за античкиот македонски јазик. Ташко Белчев. Такви Винди и ден денес постојат во Германијата.

И уредникот ми рече дека веќе нема да ми ги чепкаат текстовите. Им дадов напис со наслов "Пат за Македонија" или "Македонскиот пат", а тие го напишале "Истовремено не можеш да бидеш и коњ и магаре!". И навистина е така. Не можеш. Не можеш да бидеш и сонце и облак. Или некаква сенка. Дали се работи за завист, нетрпеливост или во прашање се некои повисоки облаци над сонцуленцето?! Или работите не се онакви какви што ви ги прикажуваат дека се. Проблемот со слободното новинарство е до каде оди границата на македонскиот збор, сонце мое малечко, мило.

П.С. Името на сонцето треба да се заслужи со дела и пиетет. Да не испадне дека некој го ставил наместо кадро.

Библиографија :

- "Демостенови избрани говори"
"Историја II" Полибие
"Свето Писмо"
"Демостен" Пјер Карлие
"Ослободање историје" Љубомир Кљакиќ
"Земја на раздорот" А. В. Амфитеатров
"Заробениот ум" Чеслав Милош
"Кралевите на античка Македонија и нивните монети во Република Македонија" Н. Шелдаров и В. Лилик
"Четири илјади години македонска цивилизација, писменост и култура"
"Македонија четири илјади години историја, цивилизација и писменост"
"Македонија центар на Венетската цивилизација на Балканот и пошироко"
"Македонија центар на современата теогонија"
"Орфеј - Гор-пеј" Ташко Д. Белчев
"Македонија - зачетоци на првата нација во Европа"
"Македонија - земја на прастара култура" Симе Пандовски
"Порјекло руског народа" Н. С. Державин
"Александар кралот на Македонците" непознат византиски автор
"Југословенскиот комунизам и македонското прашање"
Стив Е. Палмер Роберт Р. Кинг
"Праславјанска писменост" резултати дешифровки
Г. С. Гриневич
"Историја на Македонија - од древнина до смртта на Александар Македонски"
"Историја на Македонија - од смртта на Александар Македонски до македонско-римските војни"
Васил Тупурковски
"Историја" Л. Н. Ришков
"Етногенеза на македонскиот народ" Лидија Славевска
"Македонија не е Грција" Ердоган Ознал
"Macedonian ethnic identity" Блага Петровска
"Акта Велјуса" Бранко Панов
"Александар Македонски" Плутарх

"Македонскиот конфликт" Лоринг М. Денфорт
 "The Slav Macedonians in Greece" Erik Slesby
 "Монетосечение на Месембрија" Иван Карајотов
 "Претскажувањата на Голем Александар" јермонах
 Атанас Македонец
 "Илинден"
 "Гласовите ви чувам" Димитар Талев
 "Македонска голгота"
 "Тасо Македонецот" Славе Македонски
 "Незаборавник" Христо Андоновски
 "Вистината за Македонија" Веле Алексоски
 "Железниот светилник" Димитар Талев
 "Загонетке најдревније историје" Александар Горбовскиј
 "Винчанско писмо" Радивоје Пешиќ
 "Цар Филип II Македонски - историја на Македонија до 336
 година пред Христа" Гаврил И. Коцаров
 "Македонија и Македонците" Јован Павловски
 "Од Омира до Срабона" Христо М. Данов
 "Живот Грчке" Вил Дјурант
 "Die Slaven in Griechenland" Max Vasmer
 "Илијада" Хомер
 Речник на македонски јазик
 Рјечник страних ријечи Братољуб Клаиќ
 Речник страних израза Милан Вујаклија
 "Поход Александра" Ариан
 Речник на чуждите думи в б'лгарскиот јазик А. Милев
 И. Братков Б. Николов
 Речник на чуждите думи в Б'лгарски С. Буров
 П. Пехливанова
 Толковен словарь живаго великоруского јазика
 Владимир Даљ
 Речник грчке и римске митологије Д. Срејовиќ
 А. Цермановиќ
 Латинско - Б'лгарски речник М. Воинов А. Милев
 Етимологически и правописен речник на б'лгарски книжовен
 език Стефан Младенов
 Б'лгарски толковен речник Л. Андреичин Л. Георгиев
 Ст. Илчев Н. Костов Ив. Леков Ст. Стоиков Цв. Тодоров

Содржина :

Посвета	3
Тигарот и пеперутката	7
Историјата и нејзината свекрва	10
За граѓанските работи	13
Да се разбие македонската осаменост	16
Без наслов, но со пролог и "епилог"	21
Пандорината кутија на македонската преродба	25
Јадете господа	28
Среќен брак или како што милувате	31
Страв од Македонецот	34
Дали и Македонецот е човек?	38
Судбината на една габа	41
За македонската петица	44
За македонското пазарење	47
Смртта на театарскиот патник	50
Војдан Чернодрински и неговите загради	54
За македонската празнина	57
Господин министерка и неговата копукаана	61
Македонскиот дел од расколот	65
Чај под македонските липи	68
Годишните времиња на македонската историја	72
Чекајќи го Г...	75
Записи од тракискиот дом	79
Маглата во кучешките глави	82
Подметот и прирокот на богот Македон	86
Сите бои на Македонија	89
За македонското рало (орање)	93
За гласноста на македонските глоси	96
Цената на македонскиот сид	99
Честит Илирден Македонци мои	102
Тагата на македонскиот филм или шеќерната приказна на македонскиот народ	106
Пат за Македонија	109
Зимскиот - историски сон на македонскиот народ	113
Музиката на македонскиот дожд	116

Универзитет за кашкавал	120
Размислувањата на театарскиот автобус	123
Дамите бираат	129
Совет за самоукинување	132
Коцката е фрлена ... во Македонија	136
Чудните случки во македонскиот театар	140
Одбраната на таканаречениот Јан Кот	143
За македонските Негриевци	147
Македонецот и неговиот куфер	151
Студот на македонските студенти	154
Каква боја има македонскиот образ(ование)?	157
Продромот на македонската младост	161
Меерхолд нашиот современик	165
Пирамидите на умот	168
(Тулата е фрлена) Крајот делото го кваси	172
Графити на македонскиот граѓанизам	176
За срамот на драмскиот автор, за мувата и капата и за претседателот - актер	180
Евангелие по Македонецот	184
Нашата, вашата и нивната Македонија. За Македонците, за Атинците, за Скопјаните, за Солунчаните и за Грците.	188
За родот на Херодот или за лажните татковци на македонскиот народ	192
За македонското бессилие	196
Јадачи на македонските лисја, во името на народот или за македонското недело	199
За лицето и за умот. За македонскиот лицеум и сите универзитети на македонскиот народ.	203
За македонската оперета.	207
Границата на македонскиот театар	211
Упатства за лижење	215
Кој таму ни пее?	219
Меѓу воденото и соленото	223
Упатство за читање	227
Машина за мелење на македонскиот народ	231
Да живее Римското, долу Македонското царство !	235
На врвот на руската салата	239
За македонскиот облак	243
Библиографија	247

Тихомир Стојановски
ДРУМ ЗА МАКЕДОНИЈА

*

Издавач
Културен центар "Скрб и утеха"

Едиција
"Лицеум"

Директор
Слободан Дончевски

Уредник
Игор Стојановски

Лектор
Александар Џуровски

Технички уредник
Гоце Ристевски

Рецензенти
Ташко Д. Белчев
Ангелина Маркус

Компјутерска обработка
Игор Стојановски

Печати
"Техно принт"

Тираж
500

Доколку сте во можност да го помогнете печатењето на едицијата "Лицеум", која ќе се обиде да проговори за македонската историска вистина, или сакате да ја помогнете работата на театарот "Скрб и утеха" ве молиме контактирајте не!

Културен центар "Скрб и утеха"
улица "Душан Тасковиќ" 45/5
Скопје Македонија

жиро сметка : 40100 - 788 - 4153

директор Слободан Дончевски

телефон : (++ 389 91) 630 - 395

факс : (++ 389 91) 222 - 175

уметнички директор Тихомир Стојановски

телефон : (++ 389 91) 228 - 483

координатор Игор Стојановски

телефон : (++ 389 91) 176 - 018

Кога пишува Тихо, пишува во сите димензии, ги нафрла историските факти, вистините за еден народ, ги трупа како неповрзано, како конфузно речење, за да ги проектира врз сегашните состојби и како случајно потоа ги осветлува со зборови, со нивното исконско коренито значење, зборови со сета топлина и со сета разновидна, богата содржина.

Ангелина Маркус

Зборовите кои ги има во секој негов напис се доста прецизно и точно објаснети со корените и основите на истите. Оваа книга со сличните примери во наведените натписи, претставува нешто сосем ново во науката која и ден денес од страна на МАНУ и Институтот за историја продолжува да биде игнорирана.

Ташко Д. Белчев

**Орфеј - Горпеј митскиот цар, еден
од основачите на древно-
македонската митологија.**

ISBN 9989-9736-3-6